

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
FINANŠU KATEDRA

PROJEKTS: RESTORĀNA „TOSKĀNĀ” DIBINĀŠANA
Project: Establishment of restaurant „IN TOSCANA”

MAGISTRA DARBS

Autors: Profesionālās maģistra programmas
Finanšu ekonomika 1. kursa studente
Marina Volkova
Stud. apl. Nr. mv11038

Darba vadītājs: Dr.ekon.,docente Aina Joppe

Rīga, 2016

SATURS

ANOTĀCIJA.....	4
ABSTRACT	9
1. PROJEKTA IDEJA UN AKTUALITĀTE.....	14
2. PROJEKTA STRUKTŪRA	16
2.1. Uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums, atrašanās vieta.....	16
2.2. Uzņēmuma pamatkapitāls, īpašnieki, to līdzdalība pamatkapitālā	22
2.3. Uzņēmuma zeme, ēka un pamatlīdzekļi.....	23
2.4. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra un vadība.....	26
2.5. Uzņēmuma ārējais finansējums	30
3. NOZARES IZPĒTE.....	33
3.1. Nozare attīstības tendences pēdējos 3 – 5 gados	33
3.2. Nozares attīstības perspektīvas turpmākajos 3 – 5 gados	40
3.3. Nozares tiesiskais regulējums.....	40
4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS RAKSTUROJUMS, PRODUKTI UN PAKALPOJUMI	45
4.1. Uzņēmumu pakalpojumu raksturojums	45
4.2. Izejvielu un materiālu īss raksturojums, piegādātāji	50
5. MĀRKETINGS	52
5.1. Uzņēmuma pakalpojumu būtiskāko noieta tirgu izpēte	52
5.2. Uzņēmuma klientu analīze	53
5.3. Uzņēmuma svarīgākie konkurenti, to tirgus daļas un attīstības prognozes.....	54
5.4. Uzņēmuma konkurētspējas analīze.....	55
5.5. Uzņēmuma mārketinga stratēģijas raksturojums	58
6. PROJEKTA FINANŠU PLĀNS.....	60
6.1. Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze.....	60
6.2. Restorāna „TOSKĀNĀ” ieņēmumu un izdevumu prognoze	61
6.3. Restorāna „TOSKĀNĀ” peļņas un zaudējuma aprēķins	64
6.4. Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats	67
6.5. Uzņēmuma bilance.....	68
6.6. Projekta atmaksāšanas laiks	70
6.7. Kredīta atmaksās grafiks	71
7. RISKI UN TO SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI	73
IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS.....	82
PIELIKUMI.....	85
Pielikums 1. „Peļņas vai zaudējuma plāns 2016.g.”	85
Pielikums 2. „Peļņas vai zaudējuma plāns 2017.g.”	86

Pielikums 3. „Peļņas vai zaudējuma plāns 2018.g.”	87
Pielikums 4. „Peļņas vai zaudējuma plāns 2019.g.”	88
Pielikums 5. „Naudas plūsmas plāns 2016.g.”	89
Pielikums 6. „Naudas plūsmas plāns 2017.g.”	90
Pielikums 7. „Naudas plūsmas plāns 2018.g.”	91
Pielikums 8. „Naudas plūsmas plāns 2019.g.”	93
Pielikums 9. „Pamatlīdzekļu nolietojums 2016.g.”	94
Pielikums 10. „Pamatlīdzekļu nolietojums 2017.g.”	95
Pielikums 11. „Pamatlīdzekļu nolietojums 2019.g.”	95
Pielikums 12. „Krājumu aprēķins periodā no 2016.- 2019.g.”	96
Pielikums 13. „Pievienotās vērtības aprēķins periodā no 2016.- 2019.g.”	97
Pielikums 14. „Darba algas aprēķins 2016.g.”	98
Pielikums 15. „Darba algas aprēķins 2017.g.”	99
Pielikums 16. „Darba algas aprēķins 2018.g.”	99
Pielikums 17. „Darba algas aprēķins 2019.g.”	100

ANOTĀCIJA

Ēdināšanas nozare pēdēju laika posmā strauji pieaug visā pasaulē. Ēdināšanas nozari var sadalīt divos lielos blokos, tādos ka: ātras ēdinašanas bloks, kurā ietilpst bistro, kafējnīcas, bāri un vēl viens bloks: restorāni. Viena no lielākajiem restorānu potenciālo apmeklātāju grupām ir tūristi un iedzīvotāji ar vidējo un augstu ienākumu nodokli, jo viņiem ir brīvie naudas līdzekļi un viņi ir ar mieru tos tērēt. Var minēt arī to, ka Latvija tūristu skaits ar ktru gadu arī pieaug, par ko liecina Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes dati. Maģistra darba autore nolēma dibināt jaunu restorānu Siguldā.

Darba mērķis ir izveidot jaunu uzņēmumu viena no Ltvijas skaistākām pilsētām – Siguldā.

Rakstot darbu autore izmantoja tādas pētīšanas metodes kā statistiska analīze, grafiskā analīze un izmantojot SVID analīzi.

Darba rakstīšanas gaitā tika izmantota literatūra latviešu, angļu un krievu literatūra un tika arī izmantotas papildus dažādi interneta resursi.

Darbs sastāv no septiņām nodaļām. Katrā no nodaļām ir atspoguļotā svarīga un nepieciešama informācija uzņēmuma dibināšanai.

Darbā tiek apskatīti un aprakstīti motīvi, kāpēc šis projekts ir nepieciešams un kādās aktuālas idejas un problēmas tās risina. Šis projekts ir nepieciešams un aktuāls, tāpēc kā šāda veida uzņēmumi piesaista patērētājus. Šis projekts ir aktuāls tādēļ ka dibinot projektu ideja ir mazu Itālijas daļinu pārnest Latvijas pilsētā - Siguldā, lai visi klienti varētu iejūsties tajā atmosferā, ne tikai ēdiena dēļ, bet arī atmosfēras kopumā dēļ.

Darba sākumā tiek paskaidrota un izvēlētā uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums un uzņēmuma atrašanas vieta. Kā jurisko formu darba autore izvēlējās dibināt Sabiedrību ar ierobežoto atbildību. Svarīgākais iemesls, kāpēc uzņēmums būs SIA ir tas, ka pamatkapitāls nav tik liels, kā piemēram, Akciju sabiedrībai un tas, ka dibinot SIA var samazināt savu mantiskās atbildības līmeni.

Restorāna nosaukums būs „TOSKĀNĀ”. Kā tika minēts iepriekš, restorāna būs tieši Toskānas reģiona atmosfēra, tāpēc arī ir izvēlēt tieši tāds nosaukums, lai apmeklētāji varētu sajūst Itāliju un burvīgo draudzību un skaistumu. Restorāna ēdienkarte arī pa tiesi saistīta ar restorāna nosaukumu, jo viss piedāvātais ēdienu klāsts būs saistīts ar itāļu ēdienu. Uzņēmuma atrašanas vieta būs Siguldā, Mazā Gāles iela 1.

Autore raksturo uzņēmuma dibināšanas procesu, kura ietilpst informācija par uzņēmuma dibināšanas lēmumu, noteikts sabiedrības pamatkapitāls, kas ir nepieciešams, lai varētu reģistrēt uzņēmumu Latvijas Uzņēmumu reģistrā. Tiek paskaidrots un noteikts pamatkapitāla lielums. Pamatkapitāls, ko iemaksās dibinātāji būs 75'000 Euro. Tāds lielums ir noteikts, lai restorāns sākumposmā varētu uzākt savu darbību, iepirkt pamatlīdzekļus. Restorāna dibinātāji būs trīs fiziskās personas, viena no tām būs šī projekta autore, kas ir Latvijas Universitātes, Ekonomikas un Vadības fakultātes, augstākā līmeņa Finanšu ekonomika studiju programmas absolvente Marina Volkova, kura pamatkapitālā iemaksās lielāko naudas summu 35'000 Euro. Vēl būs divi dibinātāji persona „A” un persona „B”, kuri iemaksās 20'000 Euro, katrs. Papildus šīm iemaksātām pamatkapitālām, būs nepieciešams bankas aizdevums, lai varētu segt īstermiņa saistības, tādas, ka darba alga un nodokļi. Izvērtējot visus piedāvājumus krdīts tiks paņemts no komercbankas A/S Swedbank. Aizdevuma lielums būs 25'000 Euro, kuri tiks paņemti uz desmit gadiem, pie fiksētās procentu likmes 4% gadā.

Darbā tiek piedāvāts saraksts ar pamatlīdzekļiem un to cenu, lai varētu uzsākt savu pamatdarbību. Uzņēmuma pamatlīdzekļi visvairāk būs kādas virtuves iekārtas un tehnika. Vēl viena liela pamatlīdzekļu grupa, kura prasa lielus ieguldījums būs restorāna mēbeles, tādas kā krēsli, galdiņi un bāra lēte.

Svarīgākais uzņēmuma dibināšanas procesā posms ir organizatorska struktūra, tas apraksts, darbinieki un to galvenie pienākumi un prasības. Uzņēmuma galvenā lēmējinstītūcija būs uzņēmuma valde, kura risinās visas galvenas finanšu problēmās un jautājumus. Kopā ar valdi uzņēmumā būs nodarbināti cilvēki – trīs valdes locekļi, viens direktors, viena administrātores, viens šefpavārs, divi pavāri, divi bārmeņi, četri viesmīļi, viena apkopēja, viena grāmatvede un ka ārpakalpojums būs izmantots dizainiera pakalpojums, lai varētu savēst kārtībā restorāna interjeru.

Darbā arī tiek atspoguļota nozāres attīstība pēdējos četros gados, nozāres attīstības perspektīvās un nazares tiesiskais regulējums. Analizējot nozāres attīstību pēdējos četros

gados, autore izmantoja tādus rādītājus kā nodarbināto personu skaits, apgrozījums, menēšā vidējo algu skaits un uzņēmumu skaits. Secināt var, ka nozare ar katru gadu attīstās un aug, jo gan apgrozījums, gan darba samaksa, gan nodarbināto personu skaits ēdināšanas nozarē pieaug, šie rādītāju arī liecina par to, ka tautsaimniecībā Latvijās rebuplikā arī attīstas un pieaug. Salīdzinājumam autore paņema arī so rādītājus, bet ne valsts kopumā, salīdzināt šos rādītājus Rīga un pierīgas reģionā, kur arī attiecās Siguldas pilsēta. Autore vēlejšā arī salīdzināt šos reģionus, lai sprastu varbūt tomēr labāk atvērt restorānu Rīgā, taču apkopojot visus rādītājus, nolēma palikt pie Siguldas. Lēmums bija tāds, neskatoties uz to, ka Rīga gan apgrozījums, gan darba samaksa ir lielākā, bet Rīgā arī ir lielāks konkurentu skaits.

Darba ir prakstīts arī tiesiskais regulējums, kurš nepieciešams, lai dibināt uzņēmumu. Autore savā darbā sadalīja likums un Ministru kabineta neteikumus divās grupās. Pirmajā grupā ietilpst vispārējie likumu, tādi kā komerclikums, civillikums, darba likums, darba aizsārdzības likums, likums par gramātvedību, gada pārskata likums, likums par pievienotās vērtības nodokli, likums par uzņēmuma ienākuma nodokli, likums par sociālo valsts apdrošināšanu, likums par iedzīvotāju ienākuma nodokli. Otrajā grupā ietilpst specifiski likumi un Ministru kabineta noteikumi, kuri ir sasitīti tieši ar ēdināšanas nozari. Likumi bija tādi: pārtikas aprites uzraudzības likums, Likums "Par tabakas izstrādājumu ražošanas, realizācijas, reklāmas un smēķēšanas ierobežošanu", Ministru kabineta noteikumi: "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība", "Kārtība, kādā norādāmas preču un pakāpojumu cenas", „Pārtikas apritē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā”, "Akcīzes preču aprites kārtība".

Restorāna speciālizācija būs itāļu virtuves ēdieni. Viss projekts ir saistīts ar Itāliju, uzsakot darbību, restorāns būs noformēts atbilstoši Itāļu valsts kultūrai, tradicijām un mentalitātei. Visa kultūra un itāļu tradicijas tiks atspoguļotās restorāna noformējumā, zāles dekorācijās un, protams, viesmīļu tērpos. Darbā tiek atspoguļoti pakāpojumu, kvalitāte un cenas politika. Uzņēmums piedāvā pakāpojumu kvalitātīvo sniegšanu. Pakāpojumu cena būs dažāda, atšķirībā no produktiem, kuri tiks izmantoti. Restorānā visvairāk būs piedāvāti ēdienu no pastas ar dažādām juras veltēm, tādiem kā midijas un gārneles. Darbā tiek aprakstītās izejvielas un to piegādātāju saraksts, svarīgākasis piegādātājs būs uzņēmums Reaton.

Autore izpētā uzņēmuma butiskāko pakāpojumu noieta tirgus, potenciālus klientus, svarīgākos konkurentus, kā arī analizē uzņēmuma konkurētspēju un raksturo mārketinga stratēģiju. Uzņēmums noteiks savu mērķtirgus, tās dalās dažādos segmentos. Uzņēmuma

merktirgus pēc ģeogrāfiskā sadalījuma dalās trijās grupās: Siguldas un Siguldas novada iedzīvotāji, tūristi Latvijas iedzīvotāju starpā un ārzemju tūristi. Vēl viens merktirgus dalīšanas segments ir sadalījums pēc nodarbības veida, tad šajā segmentā svarīgākie klienti būs ģimenes ar bērniem, kolēģu grupas un jaunieši un studenti.

Uzņēmuma svarīgākie konkurenti arī dalās grupās un segmentos. Tāka Siguldā nav itāļu virtuves restorānu, tad svarīgākie konkurenti dalās pēc izvietojuma un zīmola atpazīstamības. Taču priekš nelielas Siguldas, neskatoties uz to, ka itāļu restorānu nav, konkurence pastāv, pie tam ļoti liela, jo Siguldā kopumā ir 29 restorāni un kafejnīcas. Restorāna pakalpojumu sniegšana vairāk ir orientēta iedzīvotājiem ar vidējo vai augstu ienākuma līmeni, bet, kā jau tika minēts iepriekš, restorāns piedāvās atlaide pensionāriem un ģimenēm ar bērniem.

Veicot uzņēmuma konkurētspējas analīzi, darba autore izmantoja SVID analīzi, nosakot uzņēmuma stiprās, vājās puses, iespējas un draudus. Lai varētu izveidot precīzāko SVID analīzi, autore ņēma vērā uzņēmuma specifiku, piedāvājuma klāstu un cenas. Uzņēmuma stipras puses ir apkalpošanas standarti, pakalpojumu kvalitāte, konkurētspējīga cena, atrašanās vieta, Restorāna „TOSKĀNĀ” vājās puses vairāk saistītās ar pieejamiem naudas līdzekļiem, konkurentu atpazīstamību vietējā tirgū un samērā lielām pašizmaksas cenām.

Ir raksturota uzņēmuma mārketinga stratēģija, tās mērķis ir atrast mērktirgus un reklāmas izplatīšanās kanālus. Mērktirgus jau ir noteikts iepriekš, tāpēc galvenais ir noteikt izplatīšanas kanālus. Vairāk darba autore ka izplatīšanas kanālus izmantos reklāmu avīzēs, internetā, žurnālos un televīzijā.

Darbā izstrādēs posmā ir arī uzņēmuma finanšu plāna sastādīšana. Finanšu dati tiek aprēķināti par nākamajiem trīs gadiem, lai varētu noteikt vai uzņēmums cietīs finansiālos zaudējumus vai spēs nopelnīt peļņu. Darbā ietvaros tiek aprēķināts peļņas vai zaudējumu aprēķins. Pēc aprēķiniem pirmajā darbības gadā būs zaudējumi 48'122 Euroo apmērā, otrajā gadā rādītāji jau uzlabojās un sastāda zaudējumus 58'076 Euro apmērā. Trešajā gadā zaudējumi samazinās un neto zaudējumi sastādā 9'006 eiro, jau 2019. gadā darba autore plāno palielināt uzņēmuma darbinieku skaitu, paņemot darba vēl vienu pavāru un viesmīli. Papildus peļņas un zaudējumu aprēķinam darba tiek aprēķinātā naudas plūsma un tiek sastādītā uzņēmuma bilance trīs gadiem. Projekta īstenošanai tiek panemts kredīts bankā, jo ar sākuma pamatkapitālu, ko iegulda īpašnieki nepietiek, Kredīts tiek paņemts uz 10 gadiem, pie fiksetās

procentu likmes. Ikmenēša maksājums ir vienāds visa periodā garumā. Kredīta pamatsumma ir 25'000 eiro.

Lai varētu noteikt reālo projekta īstenošanās plānu ir nepieciešams arī noteikt iespējamoos uzņēmuma riskus. Darbā tika aprakstīti 10 iespējamie riski, kuri ir saistīti ar ēdināšanas nozari. No analizētajiem 10 galvenajiem restorāna SIA „TOSKĀNĀ” riskiem, ne viens no riskiem nav sasniedzis ļoti lielu (maksimālo) risku, 1 ir augsts risks un tās ir reputācija risks. Tas ir būtisks, jo, ja uzņēmums zaudēs savu reputāciju, būs ļoti grūti to atgūt, jo Sigulda nav liela pilsēta un atgūt iedzīvotāju labvēlību būtu grūti. Vidējie riski uzņēmumam sanāca tādi kā: kredītrisks un konkurences risks, visvairāk ir zemākās pakāpes riski, tādi kā: likumdošanas risks, komerciālais un operacionālais.

Maģistra darba atslēgvārdi: projekts, restorāns, ēdināšanas nozare, uzņēmuma dibināšana, finanšu plāns, uzņēmuma riski, mārketinga analīze.

ABSTRACT

Catering industry rapidly grows all over the world lately. Catering industry can be divided into two large blocks, such as: fast-food block, including bistro, cafes, bars, and another block: restaurants. One of the largest groups of potential restaurant visitors is tourists and residents with average and high income tax, since they have free cash funds and they are ready to spend it. It can also be mentioned that number of tourists in Latvia grows each year, which is confirmed by information from the Central Statistics Bureau database. Master's paper author decided to found new restaurant Sigulda.

Paper's objective is to create a new enterprise in one of the most beautiful Latvian towns – Sigulda.

In writing the paper, author used such research methods as statistical analysis, graphical analysis and SWOT analysis.

Latvian, English and Russian literature and various Internet resources were used in course of the paper writing.

Paper consists of seven chapters. Each of the chapters reflects important and necessary information for founding the enterprise.

Paper reviews and describes motives, why this project is necessary and what urgent ideas and problems it solves. This project is necessary and urgent, because enterprises of such type attract consumers. This project is urgent, because the idea in establishing the project is to bring a small part of Italy to Latvian town of Sigulda, so that all customers can feel that atmosphere, not just because of food, but also because of the atmosphere in general.

In the beginning of the paper, legal form, name and location of the enterprise is explained and chosen. As a legal form, paper's author chose to found a Limited Liability Company. The most important reason why company will be a LLC is that the equity capital is not as big as, for example, for a Joint-Stock Company and that own property liability level can be decreased by founding a LLC.

Name of the restaurant will be *IN TOSCANA*. As was already mentioned, restaurant will have Toscana region's atmosphere, therefore such name was chosen, so that visitors can feel Italy and charming amity and beauty. Restaurant menu is also directly related to the name of the restaurant, since all offered meals will be related to Italian cuisine. Enterprise will be located at 1 Mazā Gāles Iela, Sigulda.

Author describes enterprise founding process that includes information about the enterprise founding decision, defines company's equity capital necessary for company's registration with the Latvian Register of Enterprises. Amount of equity capital is explained and defined. Equity capital paid-up by founders will be 75,000 euro. Such amount is defined, in order for restaurant to be able to commence its activities initially, to buy fixed assets. Restaurant founders will be three individuals, one of them is this project's author, graduate of higher level's Financial Economics study program of the Economics and Management Faculty of the University of Latvia Marina Volkova, who will pay the biggest part into the equity capital – 35,000 euro. Two more founders – person A and person B – will pay 20,000 euro each. Additionally to this paid-up equity capital, bank loan will be required, in order to cover long-term liabilities, such as wages and taxes. After evaluating all offers, loan will be obtained from AS Swedbank commercial bank. Loan amount will be 25,000 euro for a term of ten years, fixed annual interest rate 4%.

Paper offers a list of fixed assets with prices, in order to commence principal activities. Mostly, enterprise's fixed assets will be kitchen equipment. Another group of fixed assets requiring a lot of investments is restaurant furniture, such as chairs, tables and bar counter.

The most important stage of founding the enterprise is organizational structure, its description, employees and their main duties and requirements. Enterprise's main decision-making body will be board that will solve all main financial problems and issues. Together with the board, enterprise will employ people – three members of the board, one director, one administrator, one chef, two cooks, two bartenders, four waiters, one cleaner, one accountant, as well as designer's services as outsourcing, in order to put restaurant interior in order.

Paper also reflects industry development in the last four years, industry development prospective and industry's legal regulation. In analyzing industry development in the last four years, author used such factors as number of employed persons, turnover, average monthly wages and number of enterprises. It can be concluded that industry develops and grows each year, since turnover, wages and number of persons employed in catering industry grow, these

factors also show that national economy of the Republic of Latvia also develops and grows. For comparison, author also took these factors not for the country in general, but for Rīga and Rīga Region, which also includes Sigulda town. Author also wanted to compare these regions, in order to understand, whether it is not better to open a restaurant in Rīga, however, having summarized all factors, decided to stay in Sigulda. Decision was taken despite the fact that both turnover and wages in Rīga are bigger, but number of competitors is also greater in Rīga.

Paper also describes legal regulation required for founding the enterprise. Author divided laws and Cabinet regulations into two groups. First group includes general laws, such as Commercial Law, Civil Law, Labour Law, Labour Protection Law, Accounting Law, Annual Report Law, Value-Added Tax Law, Enterprise Income Tax Law, State Social Insurance Law, Population Income Tax Law. Second group includes specific laws and Cabinet regulations directly related to catering industry. Laws: Food Handling Supervision Law, Law on Restrictions regarding Sale, Advertising and Use of Tobacco Products; Cabinet regulations: Procedures for Using Electronic Devices and Equipment for the Registration of Taxes and Other Payments, Procedures for Displaying Prices of Products and Services, Procedure for Training Persons Employed in Food Handling in the Field of Food Hygiene, Procedures for the Circulation of Excisable Goods.

Restaurant specialization will be Italian cuisine. The whole project is connected with Italy, commencing activities, restaurant will be decorated according to Italian culture, traditions and mentality. Italian culture and traditions will be reflected in restaurant and hall decoration and, certainly, in waiters' clothes. Paper reflects quality of services and price policy. Enterprise offers provision of high-quality services. Prices of services will be different, depending on products used. Mostly, restaurant will offer pasta with various sea products, such as mussels, shrimps. Paper describes raw materials and a list of suppliers thereof, the most important supplier will be Reaton company.

Author studies the most significant services market, potential customers, the most important competitors of the enterprise, as well as analyzes enterprise's competitiveness and describes marketing strategy. Enterprise will define its target markets, they are divided into segments. By geographical distribution, enterprise's target markets are divided into three groups: Sigulda and Sigulda Province residents, Latvian tourists and foreign tourists. Another target market division segment is division by occupation, the most important customers in this segment will be families with kids, groups of colleagues, and youth and students.

Enterprise's most important competitors are also divided into groups and segments. Since Sigulda has no Italian cuisine restaurants, the most important competitors are divided by location and brand recognisability. However, in small Sigulda, despite the fact that there are no Italian restaurants, competition exists, and exists very much, since Sigulda has 29 restaurants and cafes. Provision of restaurant services is more oriented on residents with average or high income, however, as it was already mentioned, restaurant will offer discounts to seniors and families with kids.

In performing enterprise's competitiveness analysis, paper's author used SWOT analysis, defining enterprise's strengths, weaknesses, opportunities and threats. In order to create as accurate SWOT analysis as possible, author took into account enterprise's specifics, offer range and prices. Enterprise's strengths are servicing standards, service quality, competitive prices, location. Weaknesses of *IN TOSCANA* restaurant are more related to available cash assets, competitors' recognisability in local market and relatively high prime costs.

Enterprise's marketing strategy is described, its objective is to find target markets and advertisement distribution channels. Target market is already defined previously, therefore, the most important is to define distribution channels. As distribution channels, paper's author mainly uses advertisements in newspapers, Internet, magazines and on TV.

Paper's development stage also includes preparation of the enterprise's finance plan. Financial data are calculated for the next three years, in order to determine, whether enterprise will suffer financial losses or will be able to generate profit. Profit or loss statement is calculated within the framework of the paper. According to calculations, in the first year at the amount of loss is 48'122 euro, in the second year factors already improve and make 58'076 loss euro. In the third year loss rises again, and net loss is 9'006 euro; paper's author plans increasing number of employees by employing another cook or waiter, already in 2019. Additionally to profit and loss statement, paper calculates cash flow and prepares enterprise's balance sheet for three years. For implementation of the project, a loan in the bank will be obtained, since initial equity capital invested by owners is not sufficient. Loan is taken for 10 years with fixed annual interest rate. Monthly payments are equal during the whole period. Principal amount of the loan is 25,000 euro.

In order to define real project implementation plan, it is also necessary to define possible enterprise risks. Paper describes ten possible risks related to catering industry. Of ten analyzed main risks of *IN TOSCANA* LLC. restaurant, none have reached very high

(maximum) risk and one is a high risk – reputation risk. It is important, since, if enterprise loses its reputation, it is difficult to regain, because Sigulda is not a large town, and goodwill of residents is hard to get back. Enterprise's average risks were: credit risk and competition risk, most of all are lowest degree risks, such as legislation risk, commercial risk and operational risk.

Master's paper keywords: project, restaurant, catering industry, enterprise founding, finance plan, enterprise risk, marketing analysis.

1. PROJEKTA IDEJA UN AKTUALITĀTE

Latvijā ar katru gadu pieaug tūristu skaits, kas liecina par to, ka Latvija ir pievilcīga citiem un arī ir iemīļota tūristu vidū. Populārākās pilsētas tūristu vidū Latvijā ir, protams, Rīga – Latvijas galvaspilsēta, kur cilvēki brauc visvairāk apskatīties mākslas un vēsturiskos objektus, pastaigāties pa Vecrīgu. Otrā populārākā vietā Latvijā ir Jūrmala, kur daudzi atbrauc pie atpūsties pie Jūras. Jūrmala ir ļoti populārā vasaras laikā, jo tad notiek daudz dažādi festivāli un pasākumi, daudzi atbrauc to visu apskatīties. Pēc autores viedoklā trešā populārākā vieta Latvijā ir Sigulda. Uz Siguldu visvairāk brauc paskatīties uz skaisto dabu un arī apskatīties vēsturiskos objektus, muižas un pilis. Iedzīvotāju vidū Siguldu sauc par mazo Šveici.

Darba autores projekta ideja ir atvērt Itāļu virtuves restorānu Siguldā. Šī ideja tieši saistītā ar to, ka Sigulda ir ļoti populārā tūrisma pilsēta. Izpētot tirgus situāciju, autore saprata, ka Siguldā nav neviens Itāļu virtuves restorāns, ir tikai picērija. Tās arī bija viens no galvenajiem kritērijiem, kāpēc tieši Itāļu virtuve, bet vēl tās, ka tās bija autores bērnības sāpnis, jo kas varētu būt gāršīgāks par pastu un jūras veltēm?

Labākais, kas varētu par pastu un jūras veltēm ir nokļūt pašā Toskānā, sajūst to kultūru un atmosfēru. Autore plāno saistīt savu restorānu un Itāliju netikai ar virtuvi, bet ar restorāna atmosfēru kopumā, tādēļ arī nosaukums būs „TOSKĀNĀ”, lai cilvēki varētu nokļūt Itālijā, bet neizbraucot no Latvijas. Šo sajūtu autore meģinās sasniegt veidojot restorāna interjeru un, protams, viesmīļu formu.

Autore uzskata, ka šis projekts būs aktuāls ne tikai visa iepriekš minēta dēļ, bet arī tāpēc, ka ēdināšanas nozarē ļoti struji attīstītas un pieaug, jo ēšana ir viens no svarīgākajiem dzīves posmiem, bez tā cilvēki vienkārši nevar izdzīvot. Pieprasījums pēc šīs nozares pīaug visā pasaulē. Vēl autore plāno ievest savā restorāna papildus bonusus vai atlaides, tādas ka atlaides pensionāriem konkrētajās dienās vai atlaides ģimenēm ar bērniem brīvdienās.

Pēc laika paplašinoties uzņēmumam, tiks ievest vēl vien pakalpojums, tāds kā bankešu rīkošana. To nevar īstenot uzreiz atvērot restorānu tādēļ, ka uzņēmumam nebūs uzreiz tik liels darbinieku skaits, lai nodrošinātu banketa vadīšanu visaugstākajā līmenī. Svinību rīkošanas līmenis ir ļoti būtisks un svarīgs, jo ar to var pelnīt labu reputāciju, bet, ja jau sākumā nevar novadīt kādu lielu pasākumu augstā līmenī, personāla trūkuma dēļ, tad nevajag arī to uzņēmties, jo zaudējot savu reputāciju iedzīvotāju vidū, būs grūti to atgūt atpakaļ. Pie tam svinību rīkošana ir ļoti peļņas nesošs pasākums. Tas ir tādēļ kā daudzi iedzīvotāji vairs nevēlās svinēt savas dzimšanas dienas, kāzas vai citus svētkus mājās, jo tā ir ērtāk. Autore

uzskata, ka tās ir aktuāli, jo tieši nesen autorei pašai nācās satikties ar šāda veida problēmu, jo pašai bija grūti atrast restorānu netālu no Siguldas, kurš atbilstu visām prasībām. Tieši tāpēc šis pakalpojums nebūs pieejams uzreiz, tiko restorānam atvēroties, bet tikai tad, kad uzņēmums jebkuru pasākuma vadīšanu spēs piedāvāt tikai izcilu izpildību.

Uzņēmums tiks orientēts uz dažādas cilvēku grupām gan ēdiena ziņā, gan cenas ziņā. Restorāna piedāvātie ēdieni būs pieejami iedzīvotājiem gan ar augstu ienākumu līmeni, gan ar vidējo ienākuma līmeni.

2. PROJEKTA STRUKTŪRA

Šajā nodaļā autore aprakstīs informāciju par uzņēmējdarbības juridiskām formām, kuri eksistē Latvijas Republikā, kas ir organizatoriskā struktūra. Šajā nodaļā tiks izklāstīta svarīga informācija par uzņēmuma dibināšanas un vadīšanas procesiem. Darba autore arī pārstās par sava projekta juridisko formu, nosaukumu, atrašanas vietu, kāds būs pamatkapitāla lielums, kadus pamatlīdzekļus būs jāiepērk, lai restorānas varētu uzsākt savu darbību. Papildus būs sniegta informācija par ārējo līdzekļu piesaistīšanas avotiem un kādi papildus līdzekļi ir nepieciešami, lai uzņēmums varētu segt savas saistības.

2.1. Uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums, atrašanās vieta

Lai varētu īstenot savu projektu: "Restorāna „TOSKĀNĀ” dibināšana”, autorei vajadzēja izvēlēties kāda juridiskā forma projektam būs, saskaņā ar Latvijas Republikas Komerclikumu, Latvijā pastāv vairākās juridiskās formās, tādas kā:

- Individuālais komersnats, saisinājumā „IK”;
- Pilnssabiedrība, saisinājumā „PS”;
- Komandītsabiedrība, saisinājumā „KS”;
- Sabiedrība ar ierobežoto atbildību, saisinājumā „SIA”;
- Akciju sabiedrība, saisinājumā „AS”.

Tālāk autore piedāvā salīdzinājumu pa juridiskām formām, lai varētu izvēlēties sev piemērotāko:

- Individuālais komersants „IK” – ir fiziskā persona, kura ir ierakstīta komercreģistrā kā komersants. Kļūt par individuālo komersantu var, ja gada apgrozījums no veiktas saimnieciskās darbības ir lielāks par 284`600 EUR¹ vai persona ir komercaģents, kas kas pilnvarots citas personas (principāla) vārdā un labā pastāvīgi slēgt darījumus ar trešajām personām vai arī sagatavot to

¹LR Komerclikums VIII daļa, 74.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

noslēgšanu¹, vai persona ir mākleris, kas nozīmē, ka viņš nodarbojas ar starpniecību darījumu noslēgšanā citu personu labā, bet kurš nav pastāvīgi sistīts ar šām personām līgumiskās attiecības², vai persona savas saimnieciskās darbības veikšanai vienlaikus nodarbina vairāk nekā piecus darbiniekus.³ Individuālais komersants par savas saimnieciskās darbības saistībām atbild ar visu savu mantu⁴, minimālais dibinašanas pamatkapitāls nav noteikts;

- Pilnssabiedrība „PS” – ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopīgo firmu, un kura uz līguma pamatā, neierobežojot atbildību pret pilnsabiedrības kreditoriem, apvienojušās divas vai vairāk personas.⁵ Kāda lemuma pieņemšanai ir nepieciešama visu to sabiedrības biedru piekrišana, kuriem ir tiesības pieņemt lēmumu.⁶ Pilnsabiedrības biedri par sabiedrības saistībām atbild kā kopparādnieki personiski ar visu savu mantu,⁷ minimālais pamatkapitāls nav noteikts;

- Komandītsabiedrība „KS” – ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopēju firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata, apvienojušās divas vai vairākas personas, tā saucāmie sabiedrības biedri, ja vismaz viena sabiedrības biedra atbildība attiecībā uz sabiedrības kreditoriem ir ierobežota ar viņa ieguldījuma apmēru, bet pārējo personiski atbildīgo sabiedrības biedru atbildība nav ierobežota.⁸ Sabiedrības biedra atbildība pret kreditoriem ir sava ieguldījuma apmērā līdz ieguldījuma veikšanai, tiklīdz ieguldījums ir veikts, atbildība tiek izslēgta,⁹ atbild ar visu savu mantu un minimālais pamatkapitāls nav noteikts;

- Sabiedrība ar ierobežoto atbildību „SIA”. Sabiedrības minimālā pamatkapitāla lielumam jābūt 2’800 EUR.¹⁰ Vēl pastāv iespēja, ka pamatkapitāla lielums ir mazāks nekā viņš noteikts likumā, mazāks par 2’800

¹ LR Komerclikums VI daļa, 45.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

² LR Komerclikums VII daļa, 64.pants, skatīts 0.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

³ Turpat VIII sadaļa, 74.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁴ Turpat VIII sadaļa, 76.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁵ LR Komerclikums IX sadaļa, 77.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁶ Turpat IX sadaļa, 87.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁷ LR Komerclikums IX sadaļa, 94.pants, skatīts 03.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁸ Turpat X sadaļa, 118.pants, skatīts 10.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁹ LR Komerclikums X sadaļa, 127.pants, skatīts 10.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

¹⁰ Komerclikums XII sadaļa, 185.pants, skatīts 10.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

EUR. Tas var but tādus gadījumos, kad sabiedrība atbilst visām zemāk norādītām kritērijiem:

1. Sabiedrības dibinātāju un dalībnieki ir fiziskās personas un to skaitam jābūt maksimāli pieci cilvēki;

2. Sabiedrības valdes sastāvā ir viens vai vairāki locekļi, un viņi visi ir sabiedrības dalībnieki;

3. katrs sabiedrības dalībnieks ir tikai vienas tādas sabiedrības dalībnieks, kuras pamatkapitāls ir mazāks par 2'800 EUR, ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par 2'800 EUR, ta sabiedrībai katū gadu veido obligāto rezervi, atskaitot vismaz 25 procentus no parskata gada peļņas. šo rezervi var veidot, lai palielinat pamatkapitālu vai pārkata gada zaudējumu segšanai, vai iepriekšēja gada zaudējumu segšanai.¹ Katrs šīs sabiedrības dalībnieks iegulda savu daļau pamatkapitalā. Daļas nominalvērtību nosaka sabiedrības statūtosnun izsaka veselos eiro. Vism daļam jābūt vienādai nominālvērtībai. Daļa nav dalama, to nevar sadalīt. Daļa ir vajadzīga, lai sabiedrības dalībnieks varētu piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības. Katrai daļai piešķir individuālo kārtas numuru.² Dibinot Sabiedrību ar ierobežoto atbildību obligāti jābūt valdei. Valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura valda un pārstāv sabiedrību, tās sastāvā var būt viens vai vairāki locekļi un par to locekli var būt rīcībspējīga fiziskā persona,³ sabiedrība atbild ar visu avu mantu un dalībnieks atbild ar dalības maksu;

- Akciju Sabiedrība „AS”. Lai izveidotu uzņēmumu, kuras juridiska forma būs akciju sabiedrība ir nepieciešams minimālais pamatkapitāls un tām jābūt vismaz 35'000 EUR.⁴ Apmaksātā pamatkapitāla apmaksājuma veids var būt tikai naudas iemaksā. Sabiedrība atbild ar visu savu mantu, bet dalībnieks ar dalības maksu.

Izanalizējot Latvijas Republikā eksistējošos uzņēmuma juridiskās formās, autore, savam projektam, izvēlejas dibināt uzņēmumu, kura pēc juridiskās formās būs „Sabiedrība ar

¹ LR Komerclikums XII sadaļa, 185.1.pants, skatīts 10.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000. Pieejams:

<http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

² Turpat XII sadaļa, 186.pants, skatīts 12.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000, Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

³ Turpat XII sadaļa, 221.pants, skatīts 12.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000, Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁴ Turpat XIII sadaļa, 225.pants, skatīts 12.04.2016., "Latvijas Vēstnesis", 2000, Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

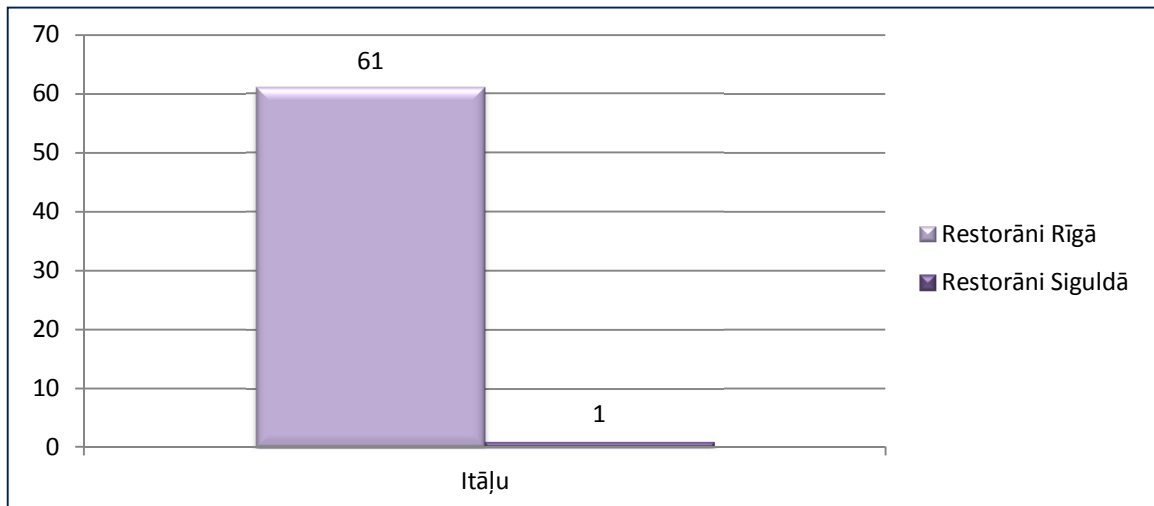
ierobežoto atbildību”. Lai izveidotu savu uzņēmumu autorei nepieciešams izveidot dibināšanas plānu. Zemāk autore aprakstīs sava uzņēmuma dibināšanas procesu.

Lai dibināt savu uzņēmumu, kura būs sabiedrības ar ierobežoto atbildību ir nepieciešams sagatavot dokumentus, tādus ka:

- Dibināšanas līgums vai lēmums un jaizveido uzņēmuma statūti;
- jāatver pagaidu konts;
- jāatmaksā savu pamatkapitāla lielumu;
- dibinātāju un valdes locekļu parakstu apliecināšana, tās var būt drošs elektroniskais paraksts vai paraksts uz pieteikumu, bet tad šim parakstam jābūt apliecināmām ar notāra palīdzību;
- jāiesniedz dokumenti uzņēmuma reģistrēšanai Uzņēmumu reģistrā, lai reģistrētu ir arī nepieciešams iesniegt dokumentus:
  1. dibināšanas līgums vai lēmums;
  2. statūtus , 3. eksemplāros;
  3. paziņojumu par juridisko adresi;
  4. bankas izziņa vai cits bankas izdots dokuments par to, ka pamatkapitāla summa tika iemaksāta bankas konta numurā vai atzinums par mantisko ieguldījumu;
  5. kvīts par valsts nodevu apmaksu;
  6. kvīts par publikāciju Latvijas Vēstnēsi.

Pēc visu nepieciešamo dokumentu iesniegšanas trīs dienu laikā ir jāsaņem lēmums no Uzņēmumu reģistra notāra par SIA reģistrāciju un reģistrācijas apliecību. Tāda ir gaita uzņēmuma dibināšanai.¹ Autore priekš sava restorāna izvēlējās nosaukumu „TOSKĀNĀ”, jo autores veidotājs restorāns būs itāļu ēdiena restorāns un Toskāna ir viens no Itālijas reģioniem. Savu restorānu autore vēlas dibināt restorānu Siguldā. Autore izvēlējās atvērt savu restorānu tieši Siguldā, jo veicot pētījumus vietas meklēšanai tieši Sigulda bija tā optimāla pilsēta, kur itāļu ēdiena restorāns nestu peļņu un būt populārs apmēklētāju vidū.

¹Internetresurs, skatīts20.04.2016. Pieejams: http://www.dalon.lv/hm/konsult/konsult5_sia_reg.html

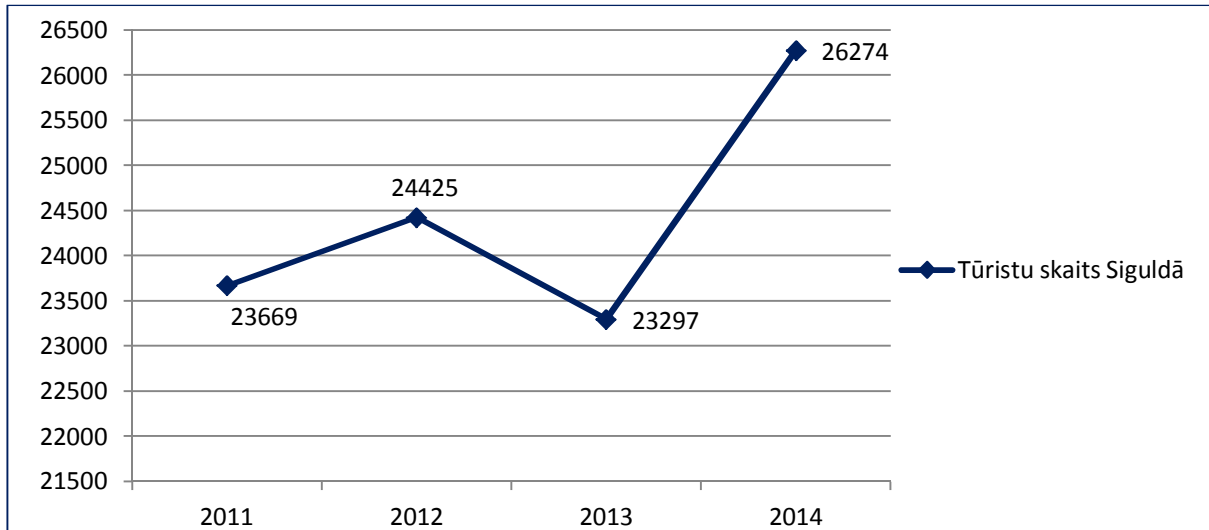

2.1.att. Itāļu virtuves restorānu skaita salīdzinājums Rīgā un Siguldā 2016. gadā sākumā¹

Salīdzinājumam autore izveidoja grafiku, kur ir redzams, ka veidot itāļu ēdiena restorānu Rīgā nav izdevīgi un aktuāli, jo Rīgā ir ļoti liela konkurence un, lai iekārotu tirgu Rīgā ir nepieciešams kaut kas vairāk nekā restorāns. Savukārt veidojot restorānu Siguldā konkurence nav tik liela. Siguldā ir kopumā 19 restorāni, t.sk. bāri un krogi. Sanāk, ka no 19 restorāniem ir tikai viens itāļu ēdiena restorāns, kas īsti nav restorāns, bet tā ir picerija un tas ir 5.2% no visiem restorāniem Siguldā, savukārt Rīgā ir kopumā 686 restorāni, bet itāļu ēdiena ir 61. restorāns, kas ir 8.9% no kopēja restorānu skaita Rīgā.

Vēl viens kritērijs kādēļ autore izvēlējās dibināt savu restorānu Siguldā un uzskata, ka tas būs aktuāli un nesīs peļņu ir tās, ka Siguldā ir viena no iemīļotākām tūristu pilsētām Latvijā. Ar katru gadu tūristu skaits Siguldā pieaug, to informāciju atspoguļo 2.2 attēls.

¹Internetresurs, skatīts 28.04.2016. Pieejams: <https://www.tripadvisor.com/PricefinderPopunder>

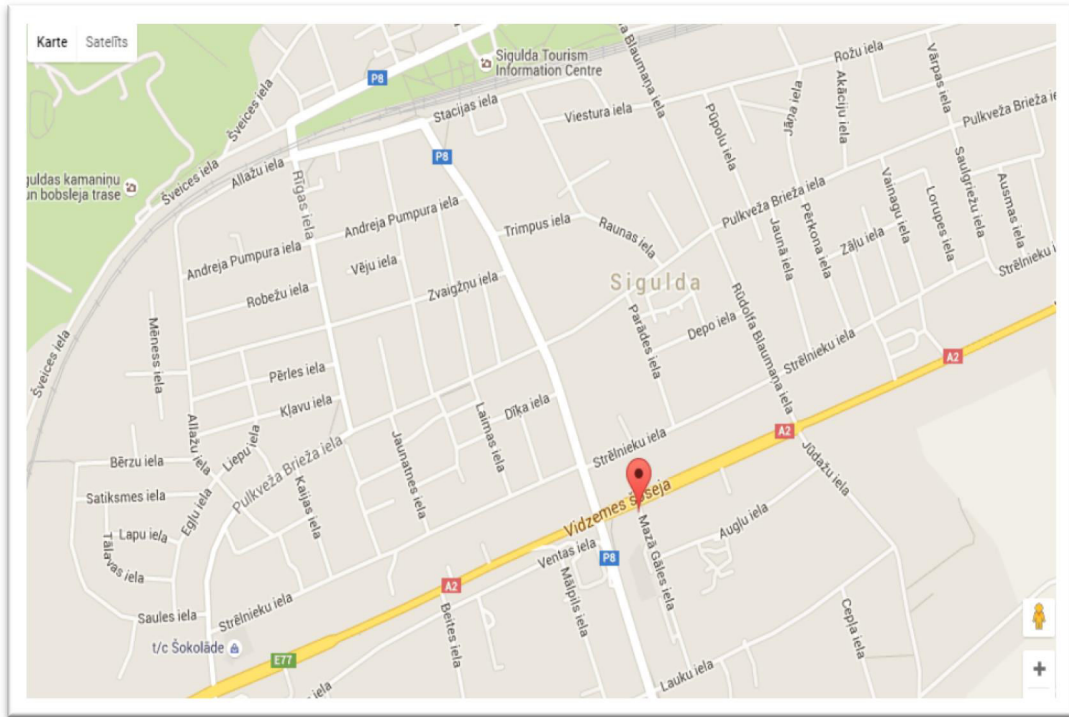
2.2.att. Tūristu skaits Siguldā no 2011.g. līdz 2014.g.¹

Ka redzams 2.2. attēlā tūristu skaits Siguldā ar katru gadu pieaug, piemēram, kopš 2011. gada līdz 2014. gadam tūristu skaits pieauga no 23'669 līdz 26'274 un tas ir par 11% lielāk nekā 2011. gada. Izvērtējot datus, autore secināja, ka tūristu pieaugums tuvākajos gados nesamasinasies un tikai pieaugs, kas savukārt, dos labu iespēju attīstīties autora projektam un ļaus izdzīvot konkurentu vidū.

Vēl viens aspekts ir netikai pilsētas izvēlē, bet arī paša restorāna atrašanas vietas, šajā pilsētā. Lai izvērtētu visus variantus, autore izpētīja visus pieejamos resursus, lai izvērtētu vai labāk irēt vai pirkt telpas, restorāna dibināšanai un kur labāk atvērt restorānu pilsētas vidū vai nomalē? Meklējot vietu, autore atrada telpas, kur, protams, ir nepieciešams veikt kosmētisko remontu, bet tur jau ir pilsētas komunikācijas un gāzes apkure. Restorāna adrese būs Mazā Gāles iela 1.

Restorāna kopēja platība būs 496 m². Tā atrašanas vieta būs ļoti izdevīga, jo tās atrodas gan Sigulda, gan netālu no Vidzemes šosejas, kas ļaus iebraukt garšīgi paest arī cilvēkiem, kuri brauc garam neiebraucot paša pilsētas centrā. Autore uzskate, ka tādā atrašanas vieta restorānam ir ļoti izdevīgā, jo tā var piesaistīt vaiak apmeklētāju. Arī rīkojot banketes ir izdevīgi tas, ka ir plasa stāvvieta un klientiem ir ļoti viegli piebraukt.

¹ Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <http://tourism.sigulda.lv/siguldas-novada-tic-statistika/>

2.3.att. Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” atrašanās vieta

2.2. Uzņēmuma pamatkapitāls, īpašnieki, to līdzdalība pamatkapitālā

Pamatkapitāls ir visu dibinātāju ieguldīto līdzekļu summa, kas parāda dibinātāju līdzdalības proporcijas un kalpo par pamatu dividenžu saņemšanai.¹ Kā minēts iepriekš veidojot savu uzņēmumu un tāpēc ka autore izvēlējās veidot sabiedrību ar ierobežoto atbildību minimalam pamatkapitālam jābūt 2’800 EUR. Dibinot savu restorānu autore velās ieguldīt pamatkapitālā 75’000 EUR. Būs trīs restorāna dibinātāji, kuri būs arī restorān īpašnieki. Restorāna galvenā un lielākā investore būs, pati autore un vel būs divi līdzīpašnieki:

¹ Internetresurss, skatīts 20.04.2016. Pieejams:
https://lv.wikipedia.org/wiki/Sabiedr%C4%ABba_ar_ierobe%C5%BEotu_atbild%C4%ABbu

2.1. tabula

Restorāna SIA “ TOSKĀNĀ” īpašnieki un to pamatkapitāla lielums, Euro

Avots: Autores veidots

Īpašnieki:	Pamatkapitāla lielums:
Darba autore	35'000
Īpašnieks „A”	20'000
Īpašnieks „B”	20'000

Dibinot restorānu īpašnieki ieguldīs savus naudas līdzekļus pamatkapitālā. Pamatkapitāls tiks sadalīts 750 daļās, katras daļas nominalvērtība ir 100 EUR. Pamatkapitāls tiks ieguldīts ēkas nomai, pirmajai iemaksai un svarīgāko pamatlīdzekļu iegādei. Protams, lai varētu īstenot savu projektu un atvērt itāļu restorānu tikai ar pamatlīdzekļiem nepietiks, būs nepieciešams piesaistīt ārējo finansējumu. Lielāko iemaksu veiks pati autore, iemaksas apmērs būs 35'000 Euro, vēl divi līdzīpašnieki ieguldīs projekta īstenošanai 20'000 Euro katrs no viņiem. Kopēja pamatkapitāla lielums ir 75'000 Euro.

2.3. Uzņēmuma zeme, ēka un pamatlīdzekļi

Projekta „Restorāna „TOSKĀNĀ” dibināšana” izveidei zeme un ēka netiks pirkti. Projekta sākumā autore īres ēku kopā ar tai piederošo zemes gabalu. Atbilstošo vietu kopā ar ēku autore atāda Siguldā Mazā Gāles iels 1, kas atbild projektams, tomēr restorāna darbības uzsākšanai būs nepieciešams ēkas kosmētiskais remonts un interjera maiņa, lai tas varētu atbilst restorāna prasībām un restorāna projekta idejai.

Lai varētu izveidot sarakstu ar pamatlīdzekļiem, autore piedāvā iepazīties ar dažām definīcijām, ko piedāvā citi autori saistībā ar pamatlīdzekļiem:

- „pamatlīdzekļi - materiāli aktīvi, kurus uzņēmums tur, lai izmantotu preču ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai, iznomāšanai vai administratīvām vajadzībām, un kurus tas plāno izmantot ilgāk nekā vienu gadu, un kuri nav iegādāti pārdošanai”¹
- „Aktīvi, kas tiek iegādāti lirtošanai ilgtermiņa un ātri parvēršami skaidrā naudā, piemēram, zeme, ēkas un iekārtas”²

Pamatlīdzekļi var būt gan nomāti, gan jau pirkti īpašumā. Talāk autore piedāvā apskatīt divas tabulas, kuros arī būs informācija par pamatlīdzekļiem, kuri ir nepieciešami, lai dibināt un pēc tam varētu strādāt restorāns.

2.2. tabula

Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” nomāti pamatlīdzekļi, posmā 2016. – 2019. gads

Avots: Autores veidots

Nomati pamatlīdzekļi				
Nr.	Nosaukums	Daudzums	Cena	Summa
1.	Ēka (t.sk. PVN)	1	400 EUR/menesī	4'800EUR/gadā
2.	automašīna	1	220 EUR/mēnesī	2'640 EUR/gadā
	Kopā:	2	620 EUR/mēnesī	7'440 EUR/gadā

Nomāti pamatlīdzekļi būs ēka un tai piederošā zeme un automašīna. Autore izvēlējas nomāt ēku nevis pirkt, jo pēc sākotnējiem aprēķiniem, tas ir izdevīgāk, ēkas īpašnieks vēlējas vai samaksu par ēkas pirkšanu un tās būtu 42'000 EUR, vai ēkas noma pa 400 EUR/menesī, šajā summa tiek iekļauts arī Nekustamā īpašuma nodoklis. Automašīna tiks nomāta no autores tēva, tāpēc maksa mēnesī nav ļoti liela, šajā maksā tiek iekļauta jau degvielas cena. Degvielai nevajadzēs daudz, jo šo transportlīdzekli izmantos tikai uzņēmuma vajadzībām un nekādas privātās izmantošanas nebūs, jo uzņēmuma īpašnieki nevēlās vēl papildus.

¹ Par Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 7 "Pamatlīdzekļi" pieņemšanu, 6.1. pants, "Latvijas Vēstnesis", 208 (3366), 28.12.2005., skatīts 20.04.2016. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=66460>

² Internetresurss, skatīts 25.04.2016. Pieejams: <http://www.oxforddictionaries.com/ru>

Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” pamatlīdzekļi īpašumā, posmā 2016.-2019. gads

Avots: Autores veidots

Pamatlīdzekļi, kuri ir īpašumā				
Nr.	Nosaukums	Daudzums, gab	Cena, Euro	Summa, Euro
1.	plīts	2	600	1'200
2.	cepeškrāsns	2	500	1'000
3.	izlietnes virtuvei	3	100	300
4.	galdi virtuvei	3	150	450
5.	bāra lete	1	700	700
6.	bāra krēsli	4	80	320
7.	galdiņi	20	30	600
8.	krēsli	70	43	3'030
9.	galdausti	40	7	280
11.	kafijas automāts	1	350	350
12.	blenderis	2	200	400
13.	trauku mazgāšanas mašīna	2	500	1'000
14.	ledusskāpis	2	1'200	2'400
15.	apgaismojums	20	50	1'000
16.	ledus kamera (lielā)	1	700	1'400
17.	sulasspiede	1	90	90
18.	dators (portatīvais)	2	400	800
19.	printeris	1	250	250

20.	kases aparāts	1	800	800
21.	aukstā vitrīna	1	600	600
22.	Inventārs (trauki, piederumi)	~100 gab.	4	400
23.	moblilais telefons	3	650	1'950
	Kopā:	263	8'122	19'360

Ka redzāms tabulā kopā ir aptuveni 263 pamatlīdzekļi ar kopējo vērtību 19'360 EUR. Iegādātie pamatlīdzekļi ir nepieciešami, lai varētu īstenot projektu un restorāns varētu uzsākt savu darbību. Virtuves iekāršu un arī mēbeļu cenas tika izvērtētās un izvēlētas izdevīgākas no piedāvājumiem. Piedāvātas cenas bija no Latvijas uzņēmumiem, kuri piedāvā profesionālas virtuves iekārtas un mēbeles. Ar laiku, protams, būs nepieciešamas gan papildus iekārtas, gan varēs papildināt interjeru, bet sākuma darbībai autore uzskata, ka tas ir viss, kas ir nepieciešams.

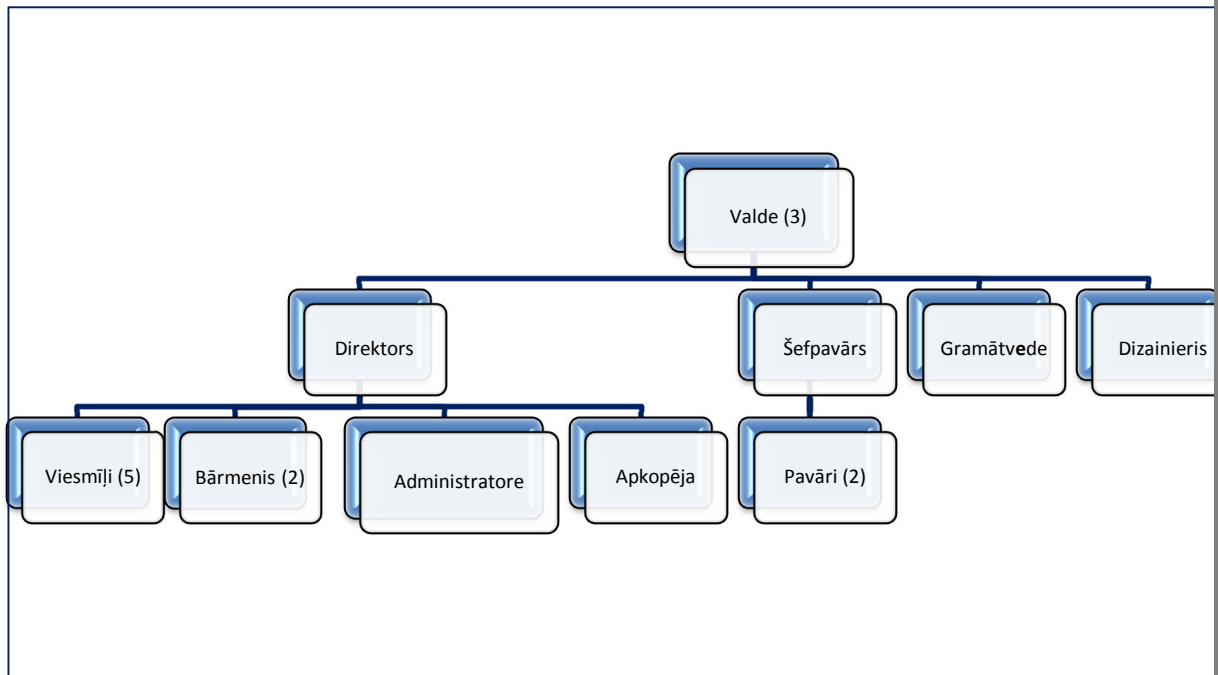
2.4. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra un vadība

Uzņēmuma vadības organizatoriskā struktūra parāda uzņēmuma nodaļu izvietojumu un savstarpējo saistību. Tā ir atkarīga no uzņēmuma lieluma, darbības veida, formas un citiem faktoriem. Jebkurš uzņēmums sastāv no vadošās sistēmas, kas aptver vadīšanas aparāta darbiniekus, un vadāmās sistēmas, kas realizē noteiktas funkcijas - tehnoloģiskās, komerciālās, finansiālās, drošības, grāmatvedības u.c.¹

Veidojot sava uzņēmuma organizatorisko struktūru ir nepieciešams veikt tadas darbības, ka:

¹ Inetnetresurss, skatīts 24.04.2016. Piejams:
http://www.pvg.edu.lv/datori/konkursi/2007_web/vsk/ienac_biznesa_pasaulee_volonte/4las.htm

- Jānosaka organizācijas uzdevumus, kas būtu saskanā ar uzņēmuma misiju un mērķi;
- jāsasaistīt šie uzdevumi ar funkciju, pilnvaru un atbildības sistēmu pa vadības hierarhiju;
- Organizatoriski noformēt vadības saiknes, tas palīdzem koordinēt darbību starp apakšnodaļām, kuras ir saistītās un risina vienu uzdevumu.¹

2.4.att. Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” organizatoriskā struktūra. Avots: Autores veidots

Kā redzams attēlā restorāna izpildinsitūcija būs valde, kurā būs iekļauti trīs īpašnieki. Valde risinās visus jautājumus, kuri ir saistīti ar uzņēmuma statūtiem, noteikumiem, prasībām, par peļņas sadali un pamatkapitālu. Valde sastāvēs no trīs cilvēkiem, tādēļ ka visi trīs ir šī uzņēmuma dibinātāji un investori, īpašnieci, kura iegulda lielāku naudas summu būs 34 balsis un parējiem diviem līdzīpašniekiem pa 33 balsīm. Valdes pakļautībā būs direktors, šefpavārs, gramātvede. Savukārt, Direktora atbildība būs par viesmīļiem, bārmeņiem, administratori un apkopēju. Šefpavara pakļautībā būs , divi pavāri. Uzņēmumam paplašinoties un nostiprinot savas pazīcijas tirgū, uzņēmums plāno palielināt darbinieku skaitu.

¹ Internetresursi, skatīts 11.05.2016. Pieejams:

https://www.google.lv/url?sa=t&rect=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKewjzuLzX9tfMAhUFOxQKHZj2C14QFggaMAA&url=http%3A%2F%2Frezekne.bsa.edu.lv%2Fkatja%2Fvad.teorija%2Fmodeli_lv.doc&usq=AFQjCNHShBYrgdPt2WxnnOJOgPTxFr1Krg&sig2=ZMxt4zDR8rWIMANWcxu3kA&bvm=bv.122129774.d.d24

2.4. tabula

Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” darbinieku amati un prasības

Avots: Autores veidots

Amats	Izglītība
Valdes locekļi	Augstākā izglītība
Direktors	Augstākā izglītība
Viesmīļi	Vidējā izglītība vai nepabeigta augstākā
Bārmenis	Vidēja izglītība + bārmeņa sertifikāts
Administratore	Vidēja izglītība vai nepabeigta augstākā
Apkopēja	Vidējā izglītība
Šefpavārs	Augstākā izglītība + šefpavāra sertifikāts
Pavāri	Augstāka izglītība + pavāra sertifikāts vai vidējā speciālā
Gramātvede	Augstākā izglītība finanšu jomā

Darba autore 2.4. tabulā atspoguļoja pamata prasības izglītības jomā pretendentiem, kuri stāsies darbā restorānā, bet, protams, vēl ir papildus prasības, kurām jābūt, lai darbinieks varētu sāties savā darbā. viena no tādām prasībām ir iepriekšējā darba pieredze, atkarībā no amata tiks arī noteikts iepriekšējās pieredzēs stāžs, piemēram, šefpavāra iepriekšējās darba pieredzes prasība ir 3 gadi, direktora amatam prasība ir divu gadu pieredze, pavāriem sākot ar pusotru gadu, bārmeņiem darba pieredzei jābūt nemazāk par diviem gadiem, grāmatvedei arī darba stāžam jābūt nemazāk par diviem gadiem.

2.5. tabula

Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” darbinieku pienākumi un darba samaksa bruto, Euro

Avots: Autores veidots

Amats	Pienākumi	Alga
Valdes locekļi	Finanšu lēmumu pieņemšana un kontrole;	550
Direktors	Viesmīļu un administratores darbības koordinēšana; Mārketinga jautājumu risināšana;	550
Viesmīļi	Kvalitatīvā un laipna klientu apkalpošana.	360
Bārmenis	Kokteiļu un dzērienu pagatavošana.	360
Administratore	Klientu satikšana; vietu rezervācija.	400
Apkopēja	Ēkas uzturēšana kārtībā.	150
Šefpavārs	Ēdiena gatavošana; ēdienkartes izveide; atbild par pavāriem un pavāra palīgu.	550
Pavāri	Ēdiena gatavošana.	400
Gramātvede	Finanšu aprēķinu veikšana, t. sk. algas	250

	aprēķināšana.	

Autores veidotā 2.5. tabulā tika apkopota un atspoguļota informācija par darbinieku pienākumiem un darba samaksu. Šī darba samaksa ir atspoguļoti bruto un pie izmaksas vēl tiks ieturēti nodokļi. Sākumā posmā algas nav lielas nevienam ne darbiniekiem, pat ne valdes locekļiem. Valdes locekļi ir ieinteresēti sākumā periodā saņemt mazas algas, lai uzņēmums spētu iekārot tirgus, jo tik un tā sākumā uzņēmums nespēs nest lielu peļņu, iespējams, pat būs zaudējumi un palielināt algas uzreiz nav pareizi un rentabli priekš jauna uzņēmuma, kurš vēlās iekārot tirgus un ciest pēc iespējās mazākus zaudējumus. plšnots jau ar 2019. Gadu palielinat uzņēmuma darbinieku skaitu, japaņem darba vēl viens pavārs un viesmīlis, jo plānots apgrozījuma pieaugums un tas nozīmē, ka pieaugs arī apmeklētāju skaits, kas savukārt ietekmēs restorāna darbību un tās nozīmēs, ka divi pavāri un četri viesmīļi nevarēs tikt galā ar saviem pienākumiem, kas var ietekmēt uzņēmuma reputāciju.

2.5. Uzņēmuma ārējais finansējums

Savā projekta īstenošanai autorei nepietiek sava un vēl divu līdzīpašnieku finansējumā, tāpēc autore vēl piesaistīs ārējo finansējumu. Ārējais finansējums var būt:

- Privātie investori;
- Aizņemtais kapitāls, t.i. krđiti, līzings un obligāciju emisija;
- Riska kapitāla fondi;
- Biznesa engēļi;
- Eiropas Savienības fondu finansējums;
- Biznesa inkubatori, kraundfandings.

Tālāk autore vēlas mazliet pāstāstīt par privātiem investoriem jeb biznesa engēļiem. Parasti investori ir privātpersonas, kam ir brīvie finanšu līdzekļi un interesē investēt tos perspektīvās un jaunās business idejās. Visbiežāk biznesa engēļi ir vieksīgie uzņēmēji, kuri ir iekrajuši kapitālu un vēlās tos ieguldīt jaunos uzņēmumos, kuriem ir auster izaugsmes potenciāls. Parasti tādī cilvēki iegulda ne tikai savus līdzekļus, bet arī pieredzi biznesā, kontaktus un sakarus.

Eiropas Savienības fondi var dot finansējuma, piemēram, tādi kā Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) vai Attīstības finanšu institūcija ALTUM. ERAF finansējums paredzēts šādiem pasākumiem:

- biznesa vides sakārtošanai un konkurētspējas paaugstināšanai, jo īpaši mazajos un vidējos uzņēmumos;
- vietējās ekonomikas, t.sk. tūrisma un kultūras mantojuma saglabāšanai;
- izpētei un tehnoloģiju attīstībai;
- vietējo, reģionālo transporta, telekomunikāciju un enerģētikas tīklu un tiem piekļaujošās infrastruktūras attīstībai;
- vides aizsardzībai un attīstībai;
- potenciāla celšanai pētniecībā, zinātnē un tehnoloģijās u.c.¹

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (Altum) mērķis ir ar valsts atbalsta finanšu instrumentu palīdzību efektīvi un profesionāli sniegt atbalstu noteiktām mērķa grupām finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos, utml.), konkrētu programmu ietvaros papildinot to arī ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mācības, mentorings utml.), kā arī realizēt citas valsts deleģētas funkcijas.²

Autore arī izskatīja variantu darbības uzsākšanai kredīta ņemšanu. Ar kredītu mēs saprotam to ka mēs aizņemamies naudu un varam to atgriezt vēlāk, bet noteiktā termiņā, tas ir apmēram tas pats, ko klients var iegūt preces vai pakalpojumus, pirms maksājumu, pamatojoties uz uzticēšanos, ka maksājums tiks veikts pēc tam. Kredītu izsniegšana ir viens no banku galvenajām ienākumu gūšanai. Autore arī izskatīja dažu banku piedāvājumus kredīta saņemšanai.

Komercbanka A/S „DNB banka” piedāvā kredītu uzņēmējdarbības uzsākšanai vai veikšanai, mantas vai naudas līdzekļu ieguldījumu veikšanai uzņēmumā. Kredīta valūta ir *euro*, kredītu var paņemt līdz 15 gadiem, procentu likm ir mainīga un, lai paņemtu kredītu uzņēmumam jābūt nodrošinājumā nekustamajam īpašumam, skaitās arī komercobjekti.³

Komercbanka A/S „Citadeles banka” piedāvā ņemt biznesa kredītu. Banka piedāvā kredīta summu no 1'000 EUR līdz 20 000 EUR. Kredītu var paņemt uz 1 gadu ar pagarināšanas iespēju. Procenti būs sākot no 19% gadā.⁴

Komercbanka A/S Swedbank piedāvā kredītu līdz 10 gadiem sākot no 5'000 EUR līdz 200'000 EUR, kredīta vidējā likme ir 3.5%. Šo kredītu banka piedāvā kā finansējumu

¹ Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <http://www.esfondi.lv/eiropas-rezionalas-attistibas-fonds>

² Internetresurs, skatīts 30.04.2016. http://www.altum.lv/par_mums

³ Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <https://www.dnb.lv/lv/uznemumiem/kreditu/biznesa-uzsaksanai-un-attistisanai>

⁴ Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <https://www.citadele.lv/ru/business/financing/invest/>

jauniem biznesa projektiem, pamatlīdzekļu un zemes iegādei, kā rī citiem lieliem un vērtīgiem ieguldījumiem.¹

Autore izvērtēja visus iespējamus variantus un nolēma paņemt kredītu bankā. No bankas piedāvātiem kredītiem, autore izvēlējās paņemt kredītu Swedbankā, jo šī banka piedāvā visdraudzīgāko procenta likmi, protams, autore saprot, ka banka piedāvā vidējo likmi 3.5% gada, bet tomēr izskata katru projektu atsevišķi un tikai tad nosaka, kada kredīta likme varētu būt, tāpēc autore savos aprēķinos pieņēma, ka procentu likme viņas projektam varētu būt apmēram 4% gadā. Autore pieņem, ka likme nav liela, jo šis projekts nav ļoti riskants un ar laiku šis projekts varē atpelnīt vairāk nekā taja tiek ieguldīts

---

¹ Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams:
<https://ib.swedbank.lv/business/finance/loans/investment?language=LAT>

3. NOZARES IZPĒTE

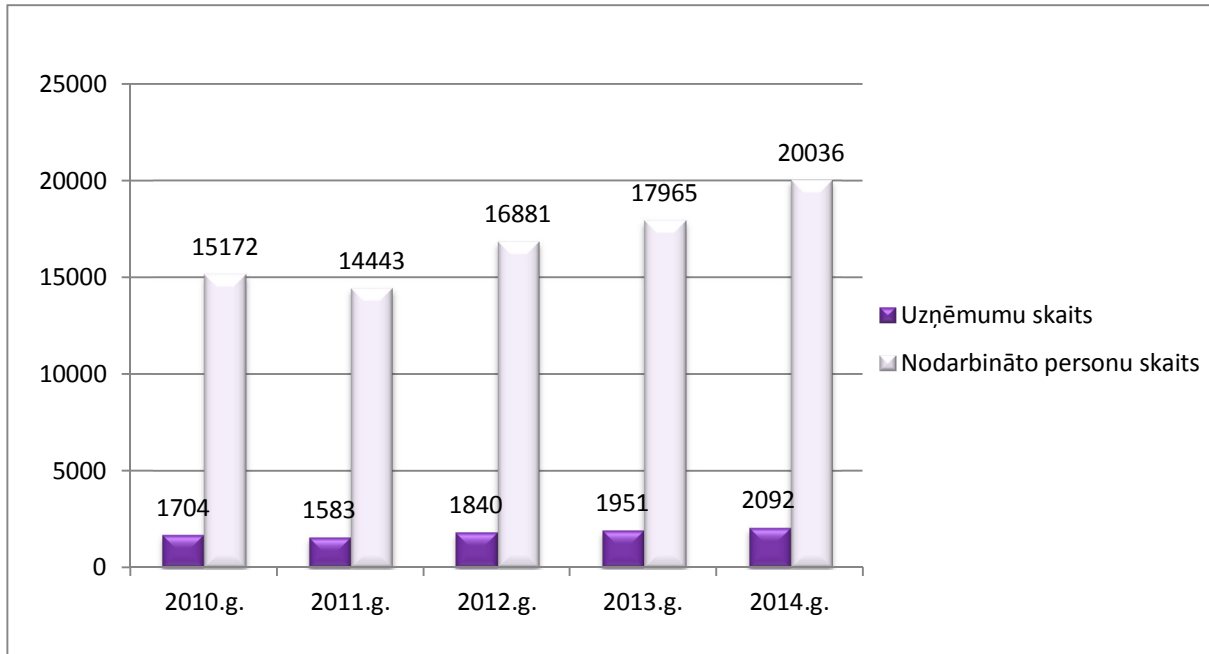
Šī darba trešajā nodaļā tiek izpētītā aprakstītā informācija par ēdināšanas nozares attīstības tendencēm pēdējos četros gados. Tas ir nepieciešams, lai saprastu, kāds bija vidējais apgrozījums, darba samaksa, lai veidojot savu finanšu planu autore varētu balstīties, uz ka pamata ir izvēlētās summas un lai varetu secināt, kādas ir attīstības perspektīvās turpmākajos trīs gados, balstoties uz iepriekšējo gadu pieredzi. Protmas, lai varētu uzsakt likumīgu darbību un arī turpmāk izpildīt visas nepieciešamās saistības pret valsts bija jāapskatās un jāizanalīzē kāds ir tiesiskais regulējums uzsakot jaunu projektu ēdināšanas nozarē.

3.1. Nozare attīstības tendences pēdējos 3 – 5 gados

Dibinot jaunu uzņēmumu ir ļoti svarīgi izpētīt nozari, kurā tiks veidots uzņēmums. Tas ir ļoti svarīgi, lai varētu saprast vai uzņēmums spēs izdīvot konkurencē un vai vispar tas produkts, ko vēlās piedāvāt, ir pieprasīts tirgū. Lai varētu novērtēt situāciju, kādā ir tirgus ir nepieciešams paskatīties un novērtēt nozares pamatrādītājus, tādus, ka:

- Saražotas produkcijas vai pakalpojumu apjoms;
- Nozares svarīgums Latvijas tautsainiecībā.

Mēklējot informāciju par nozari, autore izmantoja centrālās statistikas pārvaldes datu bāzi, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas datus.

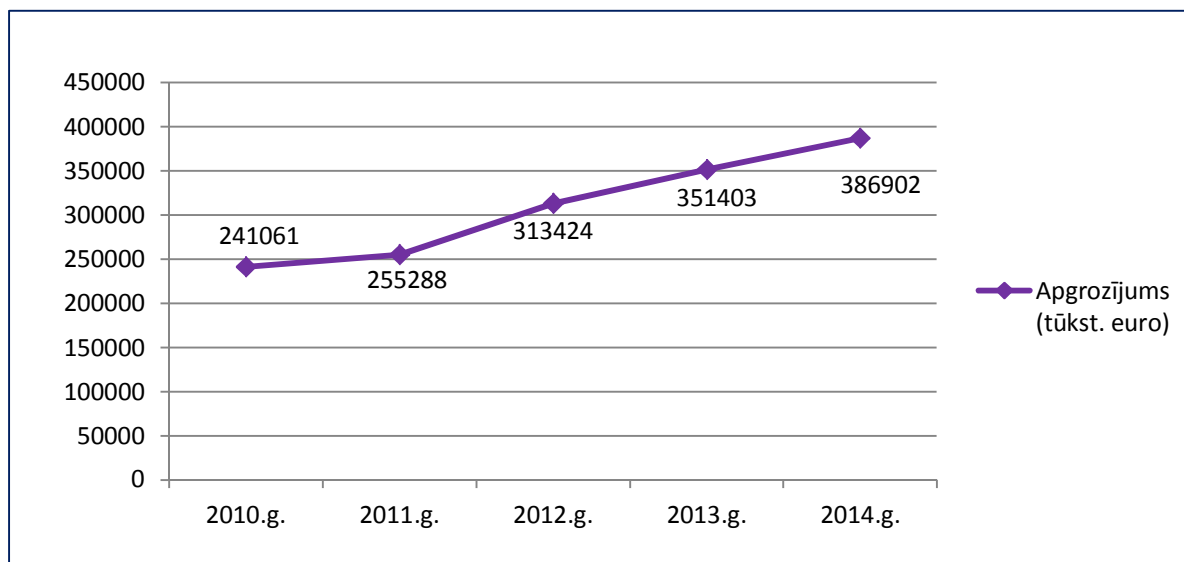

3.1. att. Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu un nodarbināto personu skaits, periodā no 2010.g. līdz 2014.g.¹

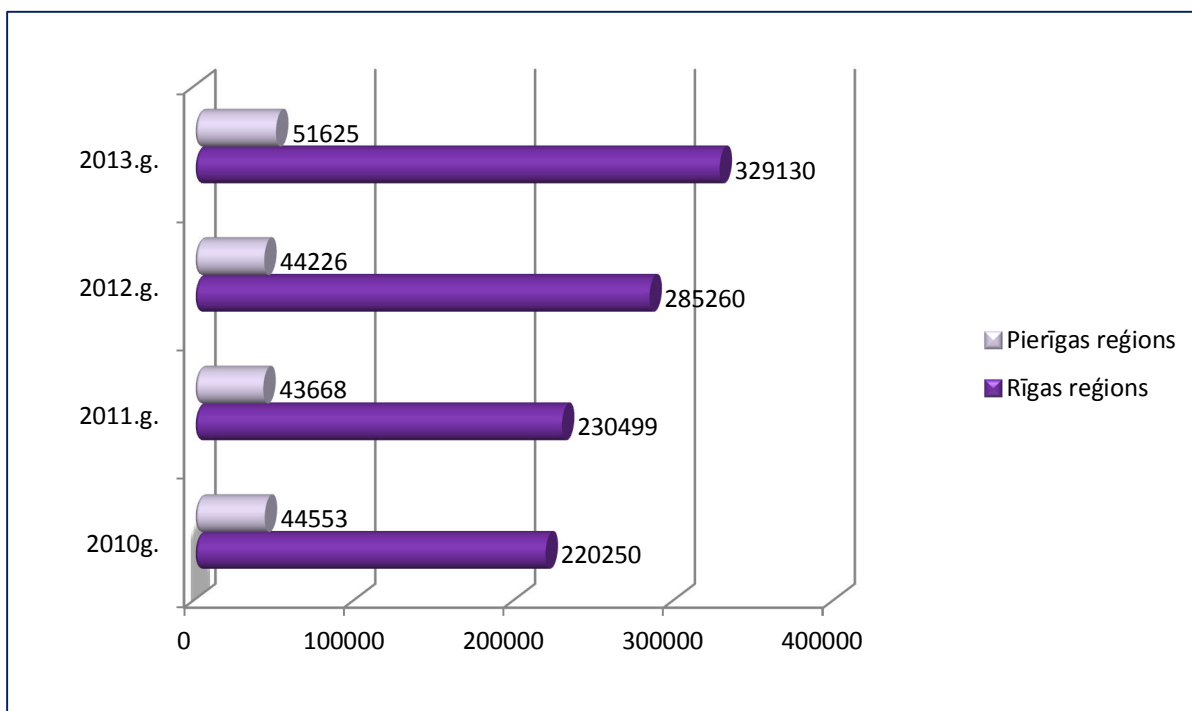
Kā redzams šajā attēlā, Latvijā uzņēmumu skaits kopš 2010. gada ir audzis un 2014. gadā ir sasniedzis 2'092 uzņēmumi, tas ir lielāk nekā 2010. gada par 23%. Tas pats notiek arī ar nodarbināto personu skaitu no 2010. gada nodarbināto skaits aug, 2010 tās bija 15'172 personu un jau 2014. gadā sasniedza 20'036 lielu nodarbināto personu skaitu.

Attēlā 3.2. ir apkopoti un atspoguļoti dati pat restorānu un mobilo ēdināšanas vietu apgrozījumu. Tieši tapāt kā uzņēmumu skaits vai nodarbināto personu skaits, apgrozījums kopš 2010. gada, tas bija 241'061, auga un 2014. gadā sasniedza 386'902 tūkstošu eiro. Sanāk ka salīdzinot 2014. gadu ar 2010. gadu apgrozījums pieauga pa 60.5%, bet salīdzinot 2014. gadu ar 2013. gadu apgrozījums pieauga pa 10.1%. Vislielākai pieaugums novērtētajā periodā pret iepriekšējo gadu bija salīdzinot 2012. gadu un 2011, kad apgrozījums pieauga pa 22.12 % un tas bija straujākais pieaugums.

¹Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvn/rupnbuvn_ikgad_uzndarb/SB0010.px/table/tableViewLayout1/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe

3.2.att. Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu apgrozījums periodā no 2010.g. līdz 2014. gadam, Euro¹

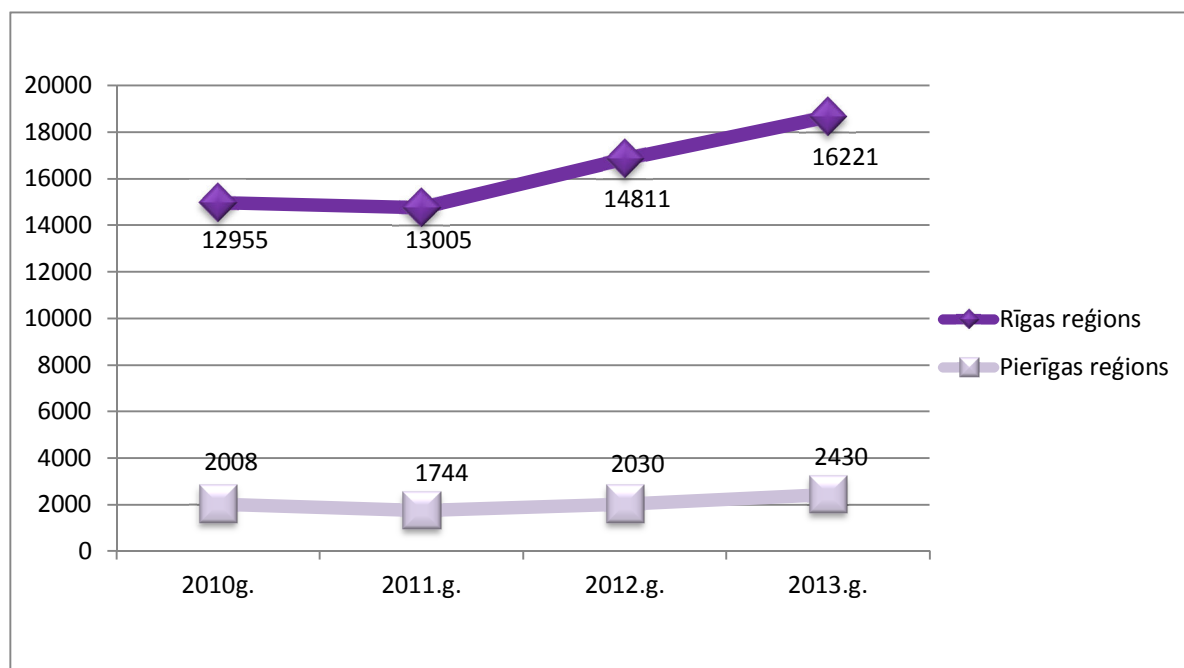
3.3. att. Ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju apgrozījums pa Latvijas reģioniem periodā no 2010.g. līdz 2013.gadam, tūkst., Euro²

Tālāk autore piedāvā apskatīt ēdināšanas pakalpojumu apgrozījumu pa Latvijas reģioniem, autore izvelejas apskatīties, kas notiek Rīgas reģionā ar apgrozījumu un Pierīgas

¹Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvm/rupnbuvm_ikgad_uzndarb/SB0010.px/table/tableViewLayout1/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6

²Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/dati/statistikas-datubazes-28270.html>

reģionā. Rīgas reģions ir izvēlēts, lai varētu salīdzināt, jo autore izskatīja tādu domu, ka atvērt savu restorānu Rīgā, bet izvērtējot f situāciju tomēr izvēlējās dibināt savu restorānu Siguldā, tādēļ arī paņemts otrs reģions, kas ir pierīgas reģions. Protams, salīdzinot Rīgas reģionu un pierīgas reģonu apgrozījums ir lielāks Rīgā, bet, ja skatīties pierīgas reģionu, tad arī kopš 2010. gada līdz 2013. gadam apgrozījums pieauga, netik strauji kā Rīgas reģiona, bet pieaugums arī bija. Rīgas reģionā pieaugums kopš 2010. gada līdz 2013. gadam sastādīja 49.43%, bet pierīgas reģionā 15.87%. Lielākais pieaugums pierīgas reģiona bija no 2012. gada līdz 2013. gadam, tad apgrozījums pieauga pa 16.73%.

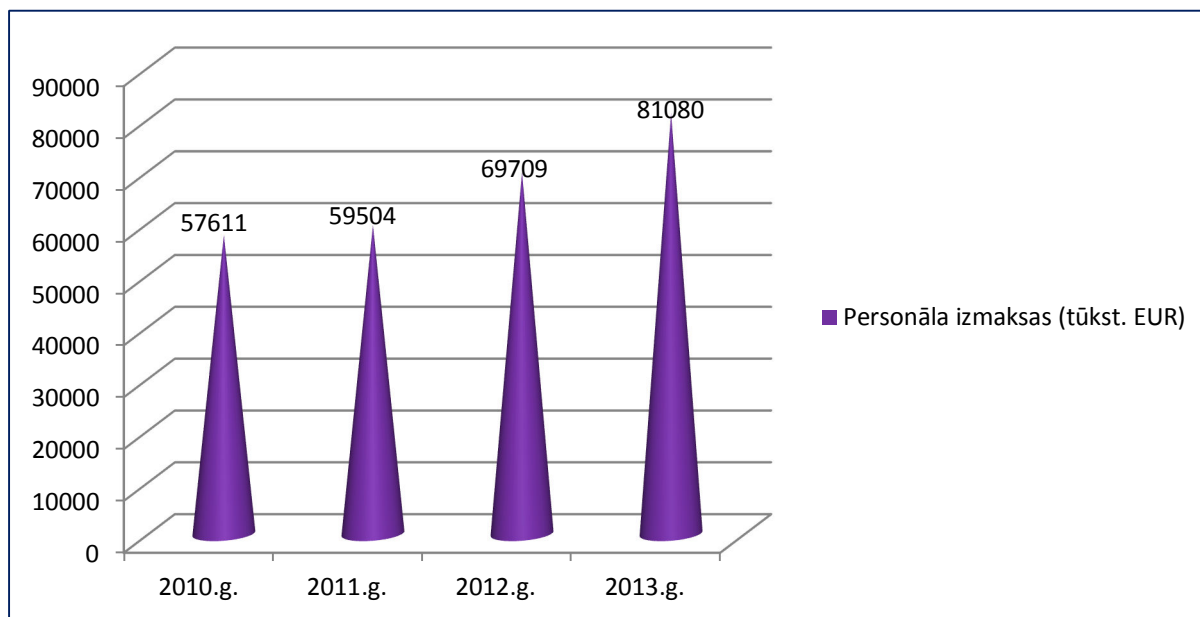

3.4.att. Ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju nodarbināto personu skaits pa Latvijas reģioniem, periodā no 2010.g. līdz 2013.gadam¹

Vēl autore vēlējās pētīt nozari apskatīties nodarbināto personu skaitu pa Latvijas reģioniem. No attēla ir redzams, ka Rīgas reģionā nodarbināto personu skaits ir lielāks nekā pierīgas reģionā. 2013. gadā Rīgas reģionā nodarbināto personu skaits bija 16'221, kas ir lielāks nekā pierīgas reģiona pa 13'791, jo pierīgā nodarbināto personu skaits sastādīja 2'430. Skatoties tikai pierīgas reģionu, tad var secināt, ka kopš 2010. gada līdz 2013. gadam nodarbināto personu skaits auga, izņemot 2011. gadu, kas šajā reģionā varēja novērot darbinieku skaita samazinājumu. Visstraujāko nodarbināto personu skaita pieaugumu varēja

¹ Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/dati/statistikas-datubazes-28270.html>

novērot no 2012. gada uz 2013. gadu, kad pieaugums bija 19.70%. Taču kopumā pa četriem gadiem nodarbināto personu skaits pierīgas reģionā pieaugums bija pa 21.02%.

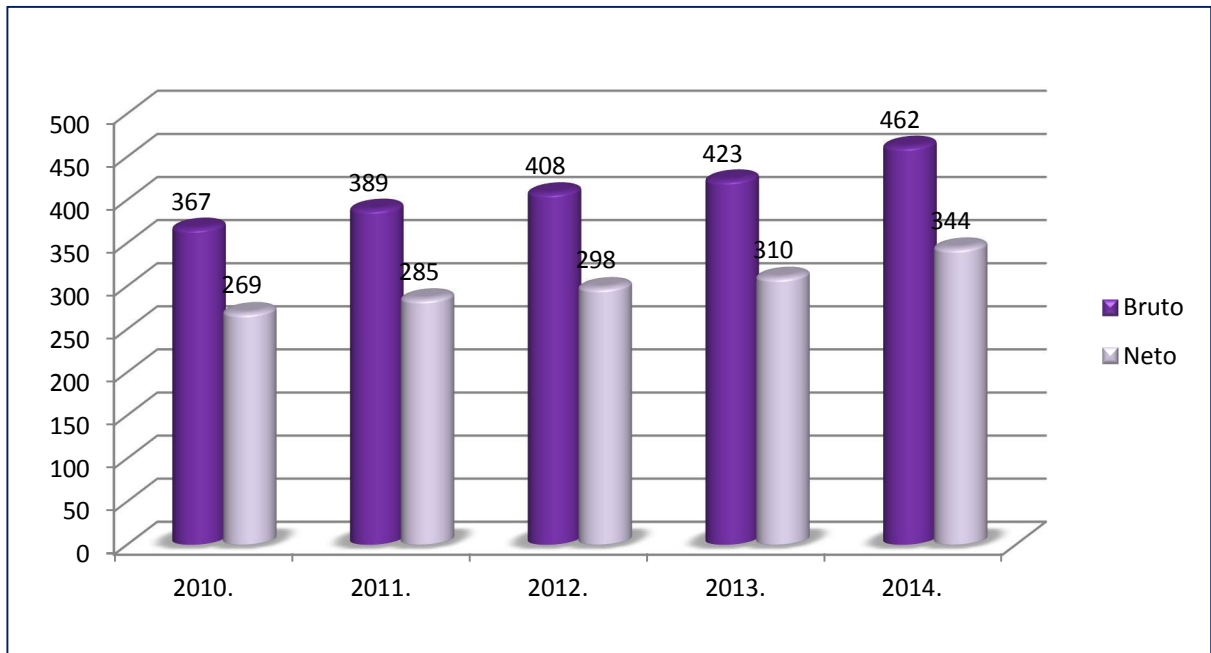

3.5.att. Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumu sniedzēju personāla izmaksas, periodā no 2010.g. līdz 2013.gadam, tūkst., Euro¹

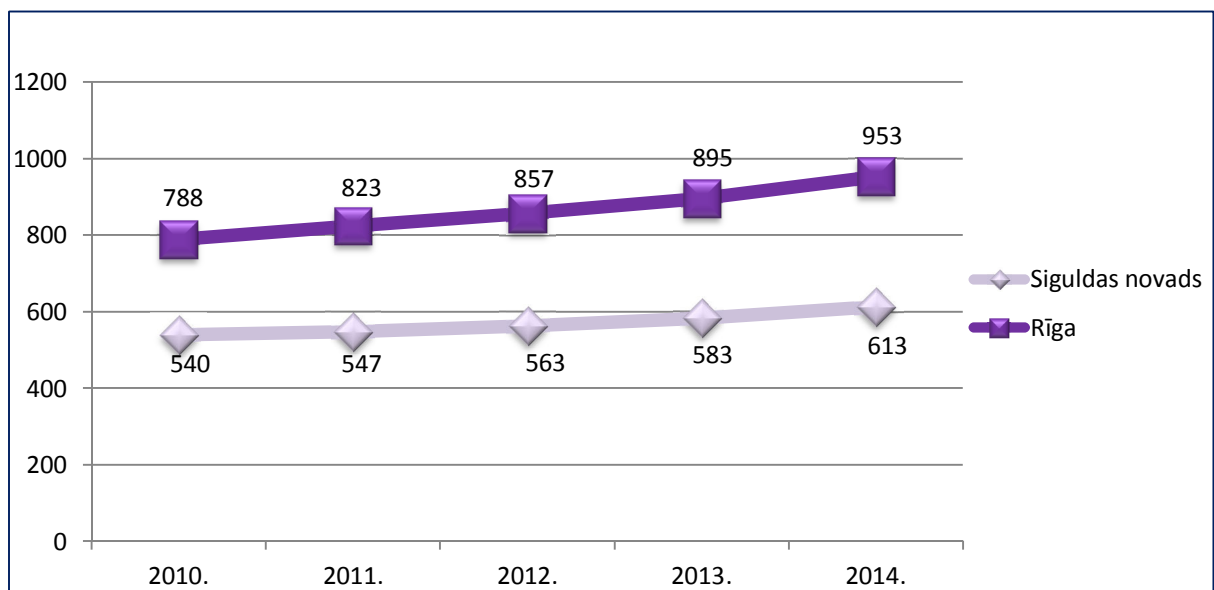
Attēlā 3.5. ir atspoguļota informācija par restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumu personāla izmaksām. Ir redzams, ka arī personāla izmaksas kopš 2010. gada līdz 2013. gadam pieaug un jau 2013. gadā sastādīja 81'080 euro, kas ir lielāk nekā 2010. gadā pa 40.74%.

Attēlā 3.6. autore atspoguļoja mēneša vidējo darba samaksu strādājošiem ēdināšanas nozarē. Kā redzams, vidēja bruto darba alga nav lielākā par 500 EUR, taču pa visiem pieciem gadiem no 2010. līdz 2014. gadam vidēja bruto darba alga ir 409.80 EUR un neto vidēja darba alga par šo pasu periodu sastādā 301.20 EUR. Straujākais pieaugums atalgojuma bruto bija no 2013. gada uz 2014. gadu, tas bija 9.22%, bet, ja salīdzināt 2010. gadu un 2014. gadu, tad bruto vidējās algas pieaugums ēdināšanas nozarē bija 25.89%.

¹ Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/dati/statistikas-datubazes-28270.html>

3.6.att. Strādājošo ēdināšanas nozarē mēneša vidēja darba samaksa, periodā no 2010.g. līdz 2014.gadam, Euro¹

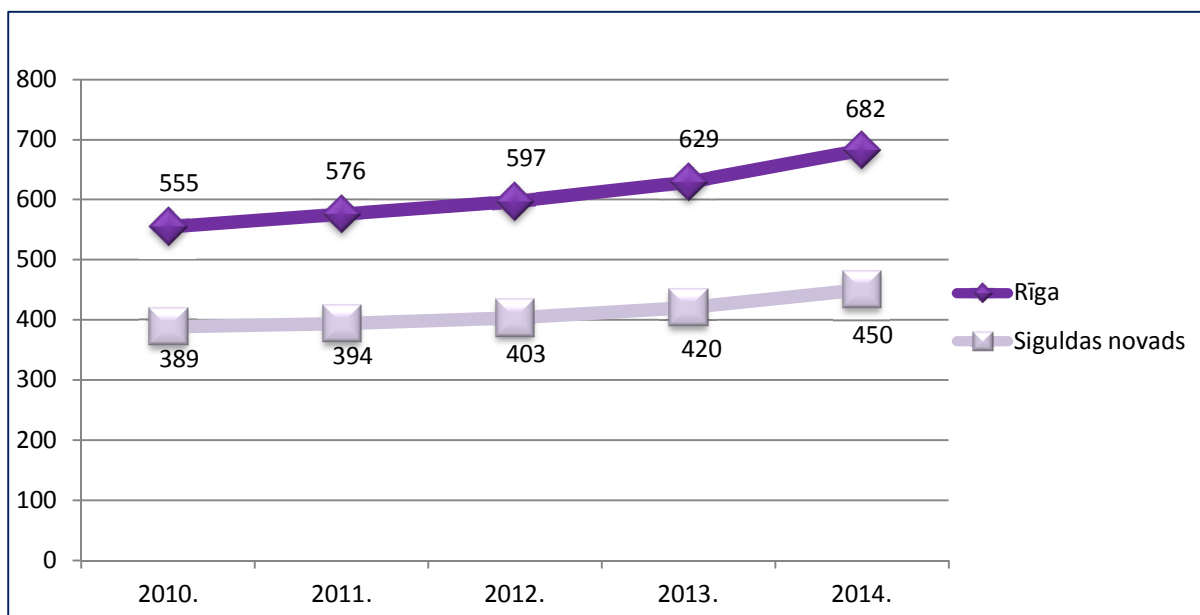
3.7.att. Strādājošo ēdināšanas nozarē mēneša vidēja darba samaksā (bruto) Siguldas novadā un Rīgā, periodā no 2010.g. līdz 2014.g., Euro²

Autore apskatījis arī vidējās algas pa Latvijas pilsētām un reģioniem, salīdzinājumā autore paņēma Rīgu un Siguldas novadu ēdināšanas nozarē. Kā jau varēja saprast Rīga atalgojums ir lielāks nekā Siguldas novadā. 2014. gadā Rīgā mēneša vidēja darba samaksa

¹ Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/dati/statistikas-datubazes-28270.html>

² Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/dati/statistikas-datubazes-28270.html>

bruto bija 953 EUR, savukārt, Siguldas novadā 613 EUR. Salīdzinot atalgojumu Siguldas novadā, algas arī pieauga šajā pašā periodā. Siguldas novadā bruto alga pieauga no 540 EUR līdz 613 EUR.

3.8.att. Strādājošo ēdināšanas nozarē mēneša vidēja darba samaksa (neto), periodā no 2010.g. līdz 2014.gadam, Siguldās novadā un Rīgā, Euro ¹

Vispirms autore vēlās dot definīciju tam, kas ir neto darba samaksa – tā ir samaksa, kas tiek aprēķināta, no bruto darba samaksas atņemot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ko maksā strādājošie, un iedzīvotāju ienākuma nodokli.² Siguldas novadā vidēja neto darba alga ēdināšanas nozarē arī mainījās pa pieciem gadiem, ta pieauga no 389 EUR līdz 450 EUR.

¹ Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/dati/statistikas-datubazes-28270.html>

² Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 03.05.2016. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/metodologija/iedzivotaju-naudas-ienemumi-37242.html>

3.2. Nozares attīstības perspektīvas turpmākajos 3 – 5 gados

Nozares izpēte ir ļoti svarīga, bet arī ļoti svarīgi ir skatīties nākotnē un izskatīt attīstības perspektīvas, lai varētu saprast vai uzņemums, vai autores gadījuma, restorāns spētu izdzīvot konkurentu vidū.

Kā uzskata Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, ka Latvijas ekonomikas attīstība ir ļoti saistīta ar kopējam tendencēm visā pasaulē. Lai Latvijas uzņēmumi spētu straujāk uzlabot savu konkurētspēju ir svarīgi atrast efektīvus veidus, ka palielināt savas zināšanas ekonomikas attīstībā, kā arī kā piesaistīt Eiropas Savienības fondu finansējumu. Ekonomikas ministrija uzskata, ka 2014. – 2020. gadā Eiropas Savienības fondi investēs 4,4 miljardus *euro* Latvijas izaugsmē un attīstībā. Ka arī 2016. gadā tika plānots izstrādāt „Likumprojektu uzņēmējdarbības uzsācēju atbalstam par speciāla vienkāršota nodokļu režīma ieviešanu uzņēmējdarbības uzsācejiem to sākotnējās darbības posmā.”¹

Kā arī viens no galvenājiem rādītājiem ir Iekšzemes Kopprodukta rādītājs. Latvijas Republikas ekonomikas ministrija arī plāno iekšzemes kopprodukta pieaugumu, kas nozīmēs, ka Latvijas ekonomika attīstās. Ekonomikas ministrija plāno, ka iekšzemes kopprodukta pieaugums 2016.-2020. gados būs vidēji 2.5% - 4.5% gadā un 2020.-2030. gadā vidējais pieauums prognozēts 2% - 3.5% gadā.²

3.3. Nozares tiesiskais regulējums

Dibinot jaunu restorānu ir jāpielagojās un jāatbilst likumiem un normatīvajiem aktiem, lai varētu veikt savu darbību likuma robežās. Autore sadalīs visus likumus un Ministra Kabineta noteikumus visparējā blokā un specifiskā, kas tieši atbilst autores projekta „Restorāna „TOSKĀNĀ” dibināšana” darbībai.

Autores veidotais kopsavilkums par vispārējiem likumiem un Ministru kabineta noteikumiem:

¹Ekonomikas ministrijas mājās lapa, skatīts 05.05.2016. Pieejams:

https://em.gov.lv/lv/nozares_politika/tautsaimniecibas_attistiba/zinojums_par_latvijas_tautsaimniecibas_attistibu/

²Ekonomikas ministrijas mājās lapa, skatīts 05.05.2016. Pieejams:

https://em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/EMZino_150615_full.pdf

- Komerclikums

Likumā ir noteikts kas ir komersants un kādu saimniecisko darbību viņš var veikt. Kā arī rakstīts par viesiem komersantu veidiem un kā šo saimniecisko darbību ir jāveic.¹

- Civillikums

Civillikumā komersanties saistošā ir ceturtā daļa par saistību tiesībām. Saistību tiesības ir tiesības, uz kuru pamata vienai personai, kas ir parādnieks, jāizdara par labu otrai personai, ka ir kreditors, darbība, kam ir mantiskā vērtība.²

- Darba likums

Šis likums regulē darba tiesiskās attiecības. Likuma ir rakstīts par darba līguma vispārējiem principiem, darba samaksu, darbinieka saistībām, pienākumiem un tiesībām.³

- Darba aizsardzības likums

Šis likums ir nepieciešams, lai uzlabot darbinieku drošību darbā, nosakot darba devējam prasības un pienākumus, kuri ir attiecināmi darba drošībai, kā arī pašu darbinieku tiesības.⁴

- Likums par grāmatvedību

Šis likums arī ir ļoti svarīgs visiem, kas veic saimniecisko darbību, piemēram, komersanti, iestādes vai citas juridiskās personas. Likumā ir noteikts, kā jākārt grāmatvedības reģistru un kā jāveic uzņēmuma inventarizāciju.⁵

- Gada pārskata likums

Likums attiecās uz Latvijā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām Latvijā reģistrētām Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām, kā arī uz individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedz 300'000 *euro*. Likuma

¹ LR likums Komerclikums. 2000. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

² LR likums Civillikums. 1993. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=9022>

³ LR likums Darba likums. 2001. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26019>

⁴ LR likums Darba aizsardzības likums. 2002. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020>

⁵ LR likums Par grāmatvedību. 1992. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=66460>

noteikts, ka gada pārskata jābūt informācijai par finansēm, tas būtu finanšu pārskats un jābūt vēl vadības ziņojumam par sabiedrības attīstību pārskata gadā.¹

- Likums par pievienotās vērtības nodokli

Likums nosaka kam jāmaksā šis nodoklis, kādi darījumi tiek aplikti ar šo nodokli, nodokļa likmi, prasības nodokļa maksāšanai, noteikumus priekšnodokļa atskaitīšanai un nodokļa atmaksāšanai, kā arī atbildību par šā likuma pārkāpumiem.²

- Likums par uzņēmuma ienākuma nodokli

Likumā ir noteikts, kas ir nodokļa maksātāji, kas ir ar nodokli apliekams un kāda likme tiek piemērota. Likumā arī ir rakstīts kad var būt piemērotas nodokļa atlaides un nodokļa maksāšanas kārtību.³

- Likums par valsts sociālo apdrošināšanu

Šis likums nosaka, kas ir sociāli apdrošinātās personas, kā arī nosaka obligato iemaksu apmēru.⁴

- Likums par iedzīvotāju ienākuma nodokli

Likumā ir noteikts, kas ir nodokļa maksātāji, kas ir ar nodokli apliekams un kāda likme tiek piemērota, nodokļa ieturesanu un maksāšanas kārtību.⁵

MK noteikumi Nr. 916 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”

Noteikumi nosaka dokumenta oriģināla, tā atvasinājuma un dublikāta izstrādāšanas un noformēšanas prasības, pārvaldes dokumentu sistēmā ietilpstošos dokumentus un šo sistēmu veidojošo dokumentu grupas un prasības, kas jāievēro, izstrādājot un noformējot pārvaldes dokumentu sistēmā ietilpstošos dokumentus.⁶

Tālāk autore piedāvā apskatīties specifiskus likumus un Ministru kabineta noteikumus:

- Pārtikas aprītes uzraudzības likums

¹ LR likums Gada pārskatu likums. 1993. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=66461>

² LR likums Par pievienotās vērtības nodokli. 2013. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=253451>

³ LR likums Par uzņēmuma ienākuma nodokli. 1995. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=34094>

⁴ LR likums Par valsts sociālo apdrošināšanu. 1997. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=45466>

⁵ LR likums Par iedzīvotāju ienākuma nodokli. 1993. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=56880>

⁶ LR MK noteikumi Nr.916 Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība. 2010. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=219491>

Šī likuma mērķis ir nodrošināt kvalitatīvas un cilvēka veselībai, dzīvībai un videi nekaitīgas pārtikas apriti, noveršot risku, veicinot tirdzniecību un sargājot klientu intereses.¹

- Likums "Par tabakas izstrādājumu ražošanas, realizācijas, reklāmas un smēķēšanas ierobežošanu".

Šis likums ie vajadzīgs, lai aizsargāt cilvēka veselību un viņa tiesības uz tīru, nepiesārņoto vidi no dūmiem.²

- Ministru kabineta noteikumi Nr.96 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība"

Ministru kabineta noteikumi nosaka nodokļu un maksājumu reģistrēšanas elektrisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtību, šo iekārtu lietotājus, nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas, lietotāju un apkalpojošo dienestu uzraudzības un kontroles kārtību.³

- Ministru kabineta noteikumi Nr.178 "Kārtība, kādā norādāmas preču un pakalpojumu cenas"

Ministru kabineta noteikumi nosaka kārtību, kurā ir jānorāda pārdošanas cenu un mērvienības precēm, kuri tiek piedāvāti patērētājiem, kā arī kārtību, kurā jānorāda cenu pakalpojumiem.⁴

- MK noteikumi Nr.545 „Pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā”

Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā nodarbinātās personas, kuras strādā ar pārtikas apriti, tiek apmācītās pārtikas higiēnas jomā.⁵

- Ministru kabineta noteikumi Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība"

Šie noteikumi nosaka akcīzes preču aprites kārtību, kur ir iekļautās speciālo atļauju, tas ir licences, izsniegšana, pārreģistrācija, izmantošana un anulēšana.⁶

¹ LR likums Pārtikas aprītes uzraudzības likums, 1998. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=47184>

² LR likums "Par tabakas izstrādājumu ražošanas, realizācijas, reklāmas un smēķēšanas ierobežošanu", 1997.g., Latvijas Vēstnesis. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=41774>

³ MK noteikumi nr. 96. Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība. 2014. g. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=156703>

⁴ MK noteikumi nr. 178. Kārtība, kādā norādāmas preču un pakalpojumu cenas. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=24543>

⁵ MK noteikumi nr. 545. Pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā. 2015. g. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/276821-partikas-aprite-nodarbinato-personu-apmacibas-kartiba-partikas-higienas-joma>

⁶ MK noteikumi nr. Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība", 2005.g. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=115573>

- ES regulas 1935/2004 „Par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu”

Regulas nosaka obligātās nekaitīguma prasības materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku un kārtību, kādā apturama materiālu un izstrādājumu izplatīšana un izmantošana, kā arī turpmākās materiālu un izstrādājumu izmantošanas un iznīcināšanas kārtību, ja tiek pārkāpti normatīvie akti.¹

---

¹ ES regulas 1935/2004 „Par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu”. 2012.g. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=238306>

4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS RAKSTUROJUMS, PRODUKTI UN PAKALPOJUMI

Šajā nodaļā autore aprakstīs sava uzņēmuma darbības raksturojumu un tā pakalpojumu klāstu. Ir aprakstītā kādas ir pakalpojuma īpašības, kvalitāte, cena, kādi ir izplatīšanas veidi un apkalpošana. Darba arī ir īss apraksts perojekt izejvielam un piegādātājiem.

4.1. Uzņēmumu pakalpojumu raksturojums

Lai varētu raksturot ar ko nadarbosies uzņēmums ir jāraksturo uzņēmuma pakalpojumu. Viena no definīcijām, kas ir pakalpojums, ir paņemta no biznesa vārdnīcas:

- „organizācija, kas piedāvā pakalpojumus rūpnīcām, konstruktīvām nozarēm vai ražošanas nozarēm vai sabiedrībai: piemēram, augu noma, automašīnu noma vai ēdināšana. Šīs organizācijas faktiski neko nedara; tie sniedz pakalpojumus, liekot ražotājiem sazināties ar patērētājiem”.¹

Lai varētu raksturot uzņēmuma aktualitāti vai tā saucāmo „odziņu” ir jāraksturo pakalpojumu īpašības. Autores pakalpojums tiks sniegts ēdināšanas sfērā. Autore uzskata, ka viņas projekt būs aktuāls, jo, pirmkārt, restorāns atradīsies Siguldā un tur nav neviena itāļu restorāna, tur ir tikai picērija. Sigulda ir viens no skaistākām pilsētām Latvijā un arī vieno no mīļotākām vietām.

Protams, lai varētu realizēt šo projektu un, lai cilvēki nāktu, uz autores dibināto restorānu, ir nepieciešama kvalitāte. Lai būtu kvalitāte ir nepieciešama kvalitātes kontrole, kas ir definēts tā: „Ja produkts tiek ražots daudzumā ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka katrs punkts ir izpildīts līdz noteiktai kvalitātei. Lai saglabātu un pārbaudītu šo standartu ir jāievieš statistisko metodi, kvalitātes kontroli, kas balstās uz ņemšanu izlases paraugu no ražošanas līnijas un pārbaudīt tos ļoti rūpīgi. Šādu testu rezultāti noteiks, vai ir no kopējās produkcijas ir

¹ Michael Greener, Business dictionary, Penguin Books, 1994, 390 lpp.

pieņemama kvalitāte.”¹ To var arī attiecināt ne tikai uz produktu ražošanu, bet arī pakalpojumu sniegšanu. Kvalitātes kontrole var būt dažāda, var ievest ISO standartus vai iekšējās kontroles sistēmu, vai riska vadības sistēmu. ISO standarti ir starptautisko standartu kopums, kuros ir aprakstītas prasības par kvalitātes vadības sistēmu organizācijām un uzņēmumiem. Standarti balstās uz idejām un pozīcijas kopējā kvalitātes vadības teorijā. Iekšējā kontroles sistēmā organizācijā ir process, kas ir vērsts uz organizācijas mērķu sasniegšanu. Lai varētu īstenot iekšējo kontroli ir jāatceras par kontroles pamatelementiem, tādiem kā:

- Organizatoriskie aspekti – īstenošanai ir nepieciešami vienkāršā organizatoriskā struktūra, skaidrība par visām iesaistītām personām un to lomu un atbildību, iespēja ātri reaģēt uz iekšējām un ārējām izmaiņām, jānosaka kontroles apjoms un, protams, sasniegto rezultātu novērtēšanas kārtība un kritēriji;
- Politika – to nosaka vadība (autores gadījumā - valde), tai jāatbild uzņēmuma mērķiem un stratēģijai, lai varētu visu īstenot uzņēmuma politiku ir nepieciešams visus darbiniekus iepazīstināt ar šo politiku un tādēļ šai politikai ir jābūt ļoti saprotamai un vienkāršai, kad tās ir nepieciešams šo politiku vajag koriģēt;
- Procedūras - ir vajadzīgās, lai nodalīt galvenās funkcijas, procedurām jābūt arī ļoti vienkāršām un saprotamām, tiem nevajag dublēt citai citu un nav jābūt savstarpēji pretrunā;
- Personāls – jābūt noteiktai kārtībai, prasībām un kritērijiem, atlasot un pieņemot darbiniekus, jāpaugstina darbinieku kvalifikāciju, ir jāizstrādā darbinieku novērtēšanas kārtība un kritēriji;
- Uzskaites kārtība un atskaite – tā ir nepieciešama, lai varētu efektīvi pieņemt lēmumu un tai jābūt organizetai pēc strukturālā principa, savlaicīgai, vienkāršai un secīgai.²

Lai varētu nodrošināt pakalpojumu kvalitāti, autore izvēlējās izveidot iekšējās kvalitātes kontroles sistēmu.

Cena ir naudas vienībās izteikta atlīdzība par precēm vai pakalpojumiem, ko maksā pircējs.³ Otrā definīcija, kas ir cena, autore piedāvā apskatīties no biznesa vārdnīcas un tur it

¹ Michael Greener, Business dictionary, Penguin Books, 1994, 350 lpp.

² Gita Vērđiņa, Iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas, 2012. g., 26 lpp.

³ Helmut Diderihs, Uzņēmuma ekonomika, Zinātne, 2000 g., 379 lpp.

rakstīts, ka cena ir: „Ļoti vispārīgi, kopējā naudas summa, kas ir nodota apmaiņā pret produktu vai pakalpojumu, kas par to tiek nopirkts. Bet tai nav nekāda sakara ar objekta vērtību.”¹ Lēmums par pakalpojumu cenu ir ļoti svarīgs lēmums, jo tas noteiks vai šis pakalpojums būs pieprasīts tirgū. Cenu politika var ir būt vērsta vienlaicīgi pret konkurentiem. Cenas veidošanu ietekme kā iekšējie faktori tā arī ārējie faktori.

Iekšējie faktori ir :

- Uzņēmuma mērķi (izdzīvošana t.sk. konkurence, peļņas masimizācija, tas nozīmē atrast optimālāko cenu, ieguldīt kvalitātes paaugstināšanā, iekārot tirgus);
- Mārketinga stratēģija (jaizvēlās vienu no mārketinga stratēģijām, piemēram, maksimālo cenu stratēģiju vai zemu cenu stratēģiju);
- Uzņēmuma izmaksas (jāaprēķina visas uzņēmuma izmaksas, tādas kā mainīgās izmaksas, fiksētās izmaksās un kopējās izmaksas);

Ārējie faktori:

- Tirgus tipi (ir jāskatās kurā tirgus tipa tiks sniegts pakalpojums vai tās būs tīrās konkurences tirgus, kur būs daudz informētu dalībnieku vai monopolistiskās konkurences tirgus, kur ir daudz dalībnieku, neviendabīgā prece, vai ir oligopolistiskās konkurences tirgus, kur daži lieli dalībnieki, vai ir tīrais monopols, kur ir viens liels dalībnieks);
- Pieprasījumu elastīgums (cenas izmaiņas paaugstināšana vai palielināšana ir atkarīga no ieņēmumiem);
- Likumdošana un valsts politika;
- Parējie faktori.²

Izvērtējot visu šo informāciju, autore izvēlēsies savu cenas veidošanas politiku, izejot no tā, kur pakalpojums tiks realizēts un, protams, lai pakalpojuma izmaksas nebūtu lielākās par paša pakalpojuma cenu. Autore sastādīja savu ēdienkarti, kur ir atspoguļoti piedāvāti ēdieni un to cenas.

¹ Michael Greener, Business dictionary, Penguin Books, 1994. g., 348 lpp.,

² Interneresurss, skatīts 20.04.2016. Pieejams: <http://documents.tips/education/preces-vai-pakalpojuma-cenu-veidosanas-principi.html>

Restorāna SIA “ TOSKĀNĀ” ēdienkarte

Avots: Autores veidots

ĒDIENKARTE	
	Cena, euro
Uzkodas	
Siera assorti	7.00
Bruskete ar tomātiem	4.50
Krāsni ceptas bietes ar «mozzarella» un kaltētiem tomātiem	7.00
Karamelizēts kazas siers ar ciedru riekstiem un sarkanvīnā gatavotu bumbieri	7.50
Siers «mozzarella» ar tomātiem	6.50
Mīdijās baltvīnā ar tomātiem un ķiplokiem	8.00
Salāti	
Lapu salāti ar krāsainām bietēm, sparģeļiem, apelsīnu mērci un sezama sēklām	6.00
Klasiskie cēzara salāti	6.50
Cēzara salāti ar grilētām garnelēm	9.00
Rukolas salāti	4.50
Pasta	
Spaggetti alla Carbonara ar kraukšķīgo bekonu, olas dzeltenumu un Parmizana sieru	8.50
Spaggetti ar vongole gliemenēm, garnelēm, kalmāriem, astoņkājiem, tomātiem un Pesto	14.00
Spaggetti ar tīģergarneles, mīdijas, ikri, ķiršu tomāti saldā krējuma mērcē ar	14.00

ķiplokiem un svaigu timiānu	
Ravioli ar gaļu, spinātiem krējuma mērcē ar gorgonzolas sieru	7.00
Picas	
Četru sieru pica	6.00
Lašu filejas pica	7.50
Margarita	4.50
Pica ar sēnēm	6.00
Četru gadalaiku pica	6.50
Pica ar mīdijām	8.00
Risotto	
Risotto ar jūras veltēm	12.00
Risotto ar bekonu, baziliku un kaltētiem tomātiem	10.00
Veģetāriešu risotto	7.00
Zupas	
Zupa ar jūras veltēm	16.00
Kartupeļu krēm-zupa ar trifeļu eļļu	10.00
Pupiņu zupa	5.00
Deserti	
Panna cotta	3.50
Tiramisu	4.50
Siera kūka	5.00
Ābolu strūdele	3.50

Saldējums	4.00
Tortelini	
Tortelini tomātu mercē	7.00
Tortelini ar krējumu	5.00

Ēdienkartē atspoguļoti klasiskie itāļu virtuves ēdieni, kurus autore vēlēš gatavot savā restorānā. Cena var mainīties, piemēram, picas izmērs, var ietekmēt cenu, tā var palikt dārgākā, ja klients vēlēš lielākā diametra picu. Darba autore arī vēlēš, lai visas gatavotas pastas un tortelini ir pašas gatavotas no paši pagatavotās mīklas.

Papildus savām primārajam un svarīgākām pakalpojumam – restorāna darbība katru dienu, pēc pāris gadiem, kā jau tika minēts iepriekš, autore vēlēš ievest tādu pakalpojumu kā svinību rīkošana, tas varētu būt kāzas, dzimšanas dienas, jubilējas vai vienkārši kādas nozīmīgās dienas.

Autore uzskata, ka, lai varetu īstenot savu projektu ir nepieciešama izcila apkalpošana un kvalificēti darbinieki, jo, lai klienti nāktu un atgrieztos atpakaļ restorānā ir nepieciešami darbinieki, kuri spēs izcili pagatavot ēdienu un izcili apkalpo klientus. Strādājot ēdināšanas sfērā ir jāsaprot, ka jo lielāks ir klientu apmierinātības un uzticības līmenis, jo lielāku peļņu var iegūt. Ir jāiekļūst klientu prātos un jāiekāro viņu sirdīs, jāizveido lielisko apkalpošanas kultūru.

4.2. Izejvielu un materiālu īss raksturojums, piegādātāji

Izejvielas ir - materiāli, komplektējošie izstrādājumi un pusfabrikāti, kurināmais, siltuma un elektriskā enerģija, ko lieto pamatražošanā un palīgražošanā. Izejvielas un materiāli ir darba priekšmeti, uz kuriem cilvēki iedarbojas ar darbarīkiem, lai iegūtu gatavos izstrādājumus.

Autores projekts nav saistīts ne ar tiešo izejvielu iegūšanu, jo projekts nav ražošanas projekts, bet lai restorāns varētu uzsākt savu darbību ir nepieciešami netikai iegādātie pamatlīdzekļi, bet arī pārtikas produkti un dzērieni.

Tā kā ēdieni pārsvara ir ar jūras veltēm, tad ar būs svarīgi atrast labus piegādātājus, kuri spēs nodrošināt ar kvalitatīvu jūras produktu klāstu. Autore izskata ādu iespēju, ka tieši

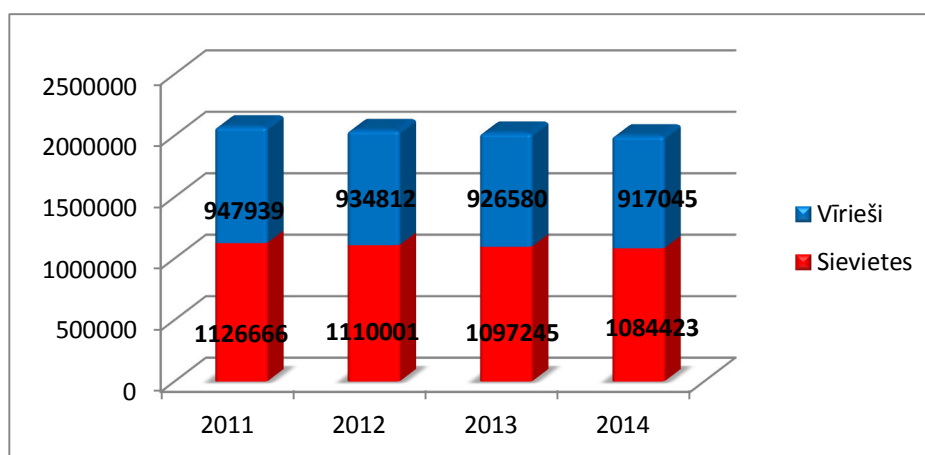
jūras veltes piegādās tāds uzņēmums kā Reaton. Šis uzņēmums ir ļoti daudzpusīgs uzņēmums un tāpēc ar viņiem tiek plānots noslēgt līgumu netikai par juras velšu piegādi, bet arī gaļas produktus, siera produktus un delikateses. Papildus siera produktiem, piena produktus plānots sagādāt no uzņēmuma FOOD UNION. Lai autore varētu īstenot savu vēlmi un gatavot paši pastu un mīklu priekš tortelīni, autore vēlās pasūtīt no Dobeles dzirnavnieks. Vēl ir nepieciešami augļi un dārzeņi, ko autore plāno iegādāties no uzņēmuma Augļu Serviss. Tākā restorāna, būs piedāvāti ne tikai ēdieni, bet arī dzērieni, autore izvēlējās arī sev sadarbība uzņēmumus, ar kuriem vēlās noslēgt līgumu par dzērienu piegādi, uzņēmumi būs sekojošie: Reaton – bezalkoholisko dzērienu piegāde, Eirovīns – vīna, šampanieša un dzirkstošo dzērienu piegāde un ALK Outlet – stipro dzērienu piegādei.

5. MĀRKETINGS

Parsvara par mārketingu domā, ka tas ir saistīts tikai ar pārdošanu un reklāmu, bet mārketingu, ka raksta P. Kotlers: „Mārketingu ir saskarsmes punkts, kurā sakrīt patērētāju un uzņēmumu vēlmes un intereses”. Autore piedāvā vēl apskatīties ko par mārketingu raksta biznesa vārdnīcā: „ Mārketingu ir vadības funkcija, kas organizē un vada visus šos uzņēmējdarbības iesaistītās novērtēšanā un pārveidojot klientu pirktspējai, ņemot vērā faktisko pieprasījumu par konkrētu produktu vai pakalpojumu galapatērētājam vai lietotājam, lai sasniegtu peļņu vai citus mērķus, ko uzņēmums ir noteicis.”¹

5.1. Uzņēmuma pakalpojumu būtiskāko noieta tirgu izpēte

Lai varētu veikt noieta tirgus izpēti ir nepieciešams noteikt sava uzņēmuma mērķus un stratēģijas. Lai to visu varētu noteikt ir jāskatās vispārējos rādītājus, tādus kā tuatsimnieciskos, demogrāfiskos un socioloģiskos rādītājus. Ir jāanalizē tendences ekonomikas situācijā, kas sevī iekļauj kādi ir nacionālie ienākumi, iedzīvotāju vidējie ienākumi. Pie demogrāfiskiem rādītājiem var iekļaut iedzīvotāju skaita pieaugumu, tas ir svarīgi, jo ar iedzīvotāju skaita pieaugumu ir saistītas izmaiņas iedzīvotāju vecuma grupu struktūrā, kura tiesi var ietekmēt pieprasījumu.²

5.1. att. Iedzīvotāju skaita sadalījums pēc dzimuma Latvijā, periodā no 2011. līdz 2014. gadam¹

¹ Business dictionary, Michael Greener ,295. lpp., 1994. g.

² J.Ahenbahs, J. J.Ahenbahs, J.Beļčikovs, „Uzņēmējdarbība tirdzniecībā”, Izd. „Vaidelote”, 1999 g.

5.1. tabulā ir redzams, ka Latvijas Republika iedzīvotāju skaits kopš 2011. gada līdz 2014. gadam ir samazinājies. 2011. Gadā kopējais iedzīvotāju skaits bija 2'074'605 personu, bet 2014. gadā 2'001'468 personu, kas ir mazāk nekā 2011. gadu par 3.53%. Sieviešu skaits ir lielāks nekā vīriešu visu četru gadu laikā.

Par socioloģiskām izmaiņām var skatīt iztikas minimumu, ģimenes locekļu skaita izmaiņas vai pensionāru skaita pieaugums.²

Kā tika minēts iepriekš, autore plāno atvērt savu restorānu Siguldā. Restorānā virtuve būs sastādīta no itāļu ēdieniem. Restorāna atrašanās vieta ir izvēlēta Siguldā, kur brauc ļoti daudz turistu, pie tam restorāns atrodas ne tikai ne tālu no Siguldas centra, bet ir arī blakus Vidzemes šosejai, kur klientiem būs ērti nokļūt un piebraukt.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto restorāna potenciālie klienti būs galvenokārt Siguldas iedzīvotāji, protams, tiek plānots, ka restorānu apmekles ne tikai Siguldas iedzīvotāji, bet arī vispār Latvijas iedzīvotāji, kuri brauc vai pašā Siguldā, iespējams biznesa darīšanās vai vienkārši atpūsties vai garam Siguldai un vēlās iebrakt garšīgi un sārtīgi paēst. Autore plāno, ka netikai Latvijas iedzīvotāji spēs paēst restorānā, bet arī Latvijas tūristi, kuri brauc apskatīties uz skaisto Siguldas dabu, jo kā zināms Sigulda ir ļoti mīlēta starp tūristiem un Siguldu sauc par Latvijas mazo Šveici ar viņas visu skaisto dabu.

Autore tirgus izpēti un konkurentu analīzi veiks nodaļa 5.3., tad varēs arī aplūkoties stavoklī kāda atrodas tirgus.

5.2. Uzņēmuma klientu analīze

Klienti ir ļoti svarīgi šajā biznesā, pat ne šajā, gandrīz jebkura uzņēmējdarbības nozarē, visa darbība tiek versta tieši uz klientiem un saviem patērētājiem. Autore gadījumā, ja restorānam nebūs klientu, tās nesaņems naudu, nespēs samaksāt piedāgotajiem un nevarēs izmaksāt darbiniekiem algas, tāpēc klients šajā darbībā ir ļoti svarīgs un nepieciešams. Kā jau tika minēts iepriekš, autore uzskata, ka svarīgākie klienti būs Siguldas iedzīvotāji, un tūristi, kuri brauks šajā skaistajā vietā. Autore uzskata, ka šos potenciālos klientus var sadalīt trijās grupās:

1. Siguldas iedzīvotāji;
2. Latvijas iedzīvotāji, kuri brauc atpūsties;

¹Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, skatīts 20.04.2016. Pieejams: www.csb.gov.lv

²J.Ahenbahs, J.Beļčikovs, „Uzņēmējdarbība tirdzniecībā”, Izd. „Vaidelote”, 1999 g., 391pp.

3. Ārzemju tūristi.

Siguldā pastāvīgo iedzīvotāju skaits vidēji 2014. gadā sastādīja 11'099 cilvēku, dati ir ņemti no Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāzes. Autore uzskata, ka uz šo restorānu Siguldas iedzīvotāji apmeklēs, jorestoranam ir ērti piekļūt un ir labas pārkošanas vietas.

Otrajā grupā ir Latvijas iedzīvotāji, kuri brauc atpūstiem un pastaigāties, netikai Sigulda, bet arī caur Siguldu, jo restorāns ir Sigulda, bet arī netālu no Vidzemes šosejas, kur ir viegli piebraukt. Visi, garām braucošie, varēs ērti piebraukt restorānā un garšīgi paēst.

Trešā grupa būs ārzemju tūristi, jo Sigulda ar katru gadu ir lielāks un lielāks ārzemju tūristu pieaugums, autore to jau apkopoja šī darba 2.1. nodaļā. Arī skatoties ceļotāju, kuri iebrauca Latvijā, tad pēc Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāzes ar katru gadu to skaits pieaug. Visbiežāk Latvijā brauc no Lietuvas, Igaunijas un Krievijas, tas arī ir saistīts ar ģeogrāfisko izvietojumu.

Vēl autore piedāvāja sadalīt savus klientus citādāk, var visus klientus sadalīt pa grupām pēc nodarbinātības veida:

1. Ģimenes ar bērniem;
2. kolēģu grupas;
3. jaunieši un studenti.

Tā autore noteica savu mērķtirgu un uz tā balstoties autore var veikt mārketinga kampaņu un sniegt savus pakalpojumus.

5.3. Uzņēmuma svarīgākie konkurenti, to tirgus daļas un attīstības prognozes.

Konkurenti – ir uzņēmumi, kas darbojas noteiktā mērķtirgū un veic mārketinga darbības, lai pircējus piesaistītu piedāvājumiem produktiem.¹ Uzņēmuma vadībai ir jaskatās un jaanalizē savi konkurenti, jo tikai ta uzņēmums varēs konkurēt, piedāvāt kaut ko jaunu un labāko neka pie pastāvošiem restorāniem. Analizējot konkurentus uzņēmums spēs izstrādāt

---

¹V.Praude, „Marketnigs”, Izd. „Burtene” 56 lpp.

savu metodi kā efektīvāk veikt savu darbību un, iespējams, nepieļaut kādas kļūdas vadot uzņēmumu.

Lai varētu noteikt savus konkurentus, uzņēmuma vadībai ir jāsaprot trīs lietas: kuri ir tuvākie pieci konkurenti, kāds viņiem ir finansiālais stāvoklis un ar ko viņi ir līdzīgi restorānam SIA „TOSKĀNĀ”.¹

Galvenokārt, lai varētu noteikt konkurentus, autore skatās uz ģeogrāfisko izvietojumu, konkurentu virtuvi, kas būtu sortiments un uz cenām, tas ir cenu politika. Galvenie konkurenti restorānam pēc sortimenta ir itāļu virtuves restorāni un eiropas virtuves restorāni, jo itāļu virtuves restorānu Siguldā nav ir tikai viena picerija, tāpēc autore uzskata, ka konkurenti ir restorāni ar eiropas virtuvi, jo ta ir līdzīga un, ka mēs zinām Itālija ir Eiropā un tādēļ citi restorāni var piedāvāt kaut ko no itāļu virtuves. Ja skatīties ģeogrāfisko izvietojumu, tad autore ņem kā lielākus konkurentus, restorānus, kas tieši atrodas Siguldā, jo tādējādi nāksies konkurēt par tūristiem. Cenu politika arī ir svarīgā, jo uzņēmums nevar uzlikt ļoti lielas cenas, jo tad pazaudēs savus klientus, bet nevar uzlikt ļoti zemu cenu, jo tad izejvielu cenas var pārsniegt apgrozījumu un tas ēdienu pašizmaksa kļūs lielākā nekā spēš nopelnīt no pārdotiem ēdieniem.

Izvērtējot to visu, autore noteica savus konkurentus:

1. SIA Kungu Rija;
2. SIA Cili Pica;
3. SIA Garšas Frekvence;
4. SIA Aparjods.

Šos uzņēmumus autore izvēlējās kā konkurentus, jo tie atbilst nosacījumiem, viņi ir eiropas virtuves restorāni, tie atrodas Siguldas centrā vai tuvu tūrisma apskates objektiem, bet autore uzskata, ka tādēļ, ka viņas dibinātājā restorānā būs tikai itāļu virtuves ēdieni, viņa spēš konkurēt.

5.4. Uzņēmuma konkurētspējas analīze

Bieži vien ar konkurētspēju saprot to, ka tirgū sacensās vairāki uzņēmumi ar līdzīgu vai vienādu preci vai pakalpojumu, bet cenšās to pārdot piedāvājot zemāko cenu, lai nopirktu vai izmantotu tieši vienu preci vai pakalpojumu.

---

¹ Zālīte A., Soide I., Tirguzinības pamati. Mācību līdzeklis. Otrais papildinātais izd., Rīga, 2007. - 269 lpp

Šī analīze ir ļoti svarīga jaunajam uzņēmumam, lai parbaudītu vai šis uzņēmums varēs ieiet tirgū un cik grūti tas būs, vai spēs izdzīvot konkurentu vidū. Vēl šī analīze ir nepieciešama, lai varētu pārbaudīt kādiem riskiem ir pakļauts šis uzņēmums un kam jāpievērš uzmanība.

Pastāv dažādu veidu konkurētspējas, piemēram, tādas kā preces konkuretspēja, tas ir, kad konkrētās preces īpašības tiek salīdzinātas ar līdzīgām jeb analogām precēm konkrētājā tirgū vai uzņēmuma konkurētspēja, ko nosaka uzņēmuma spēja, noteiktajos apstākļos izgatavot preces vai sniegt pakalpojumus par cenu, kura ir pievilcīgākā nekā konkurentes preces vai pakalpojumi. Ir ne tikai dažādi konkurētspējasveidi, pastāv arī konkurētspējās rādītāji, piemēram, tādi ka cenu rādītāji, kvalitātes un apkalpošanas rādītāji.¹ Priekš sava uzņēmuma, autore uzskata, ka svarīgākais konkuretspējas veids ir uzņēmuma konkurētspēja un svarīgākājs rādītājs ir apkalpošana. Tas ir svarīgi, jo apkalpošanas radītājs priekš restorana ir ļoti būtisks. Klientu apkalpošanai ir liela nozīmē ēdināšanas nozarē, jo tad, kad klients runa ar vienu darbinieku, piemēram, viesmīli, viņš viens pārstāv visu Jūsu uzņēmumu un no tā, ka viņš apkalpos tkarīgs vai klients atgriezīsies atpakaļ vai nē. Visa šī saskarsme pasaka klientam vairāk nekā jebkura reklāmas kampaņa un, ja apkalpošana būs visaugstākāja līmenī šis klients var atnākt nakamajā reize ne viens, vai arī ieteiks Jūsu restorānu saviem darugiem un paziņām, ka arī ja cenas būs mazliet dargākās nekā konkurējošā restorāna, klients atgriezīsies pie Jums, jo apkalpošana bija labaka nekā pie konkurentiem.²

Lai varētu vieglāk noteikt sava uzņēmuma stiprās un vājās puses, autore nolema izmantot SVID analīzi. SVID analīze ir metode, ar kuras palīdzību var veikt uzņēmuma auditu, kā arī šī metode ir viena no galvenajiem plānošanas rīkiem. Veicot šo analīze uzņēmums spes novertēt savas stiprās, vajas puses, ka arī neteikt un novertēt uzņēmuma iespējās un draudus. Lai veiktu SVID analīzi ir nepieciešamsanalizēt divas vides:

- Iekšējo - tas ir analīzējot uzņēmumu noteikts stiprās un vājās puses;
- Ārējo – tas ir noteikt uzņēmuma iespējās un draudus.

Šī analīze ir nepieciešama, lai varetu saprast, kas var veicināt labako attīstību Jūsu uzņēmumuma un ar kādiem šķērslim var nākties satīkties nākotnē.³

¹ Lekciju kursa „Pētnieciskā darba problemātika un metodoloģija” materiāli

² N.Leiks, K. Hekī, „Klientu apkalpošanas rokasgrāmata”, SIA”Lietišķās informācijas dienests”, 2008.g., 86.lpp.

³ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, „Inovātīvās darbības pamatelementi”, 2007.g., 23 lpp.

Restorāna SIA „TOSKĀNĀ” SVID analīze

Avots: Autores veidots

IEKŠĒJĀ VIDE	
<i>Stiprās puses</i>	<i>Vājās puses</i>
➤ Apkalpošanas zelta standarti; ➤ Personāla tieksme pēc pilnveidošanās; ➤ Liela ēka; ➤ Jaunas iekārtas ; ➤ Konkurētspējīga cena par pakalpojumu; ➤ Atrašanas vieta.	➤ Reputācijas un atpazīstamības trūkums; ➤ Neliels brīvo līdzekļu apjoms; ➤ Salīdzinājumā ar citiem, dārgās izejvielas (pārtikas produkti, tādi kā gārnes un mīdijas. ➤ Sāmērā lielas pašizmaksas, kas sadardzina pakalpojuma cenu.
ĀRĒJĀ VIDE	
<i>Iespējas</i>	<i>Draudi</i>
➤ Ēdināšanas nozares attīstības tendences; ➤ Iekārot tirgus daļu, paplašinot savu uzņēmumu (piemēram, atvērt vēl restorānu cita pilsētā); ➤ Jaunie sadarbības partneri (iespējams atrast piegādātājus ar lētākām cenām); ➤ Darbinieku prasmju un kvalifikāciju paaugstināšana.	➤ Tūristu skaita samazinājums, sakarā ar algas samazinājumu; ➤ Tatutsaimniecībās attīstības krišana sakara ar ekonomisko stāvokli valstī kopumā; ➤ Pietiekoši liels konkurentu skaits apkārtnē (arī Rīgā, jo, ja kāds populārs restorāns ienāks Siguldas tirgū ir iespēja zaudēt klientus zīmola neatpazīstības dēļ.

Sastādot šo SVID analīzi, autore, saprata, ka ir ne tikai stiprās puses šim projektam, bet arī pastāv liela iespēja satīties ar lieliem šķēršļiem un draudiem, kas var būtiski ietekmēt restorāna darbību, nerunājot jau par materiālajiem zaudējumiem, ko restorāns var piedzīvot.

Tāpēc valdei jābūt ļoti uzmanīgiem un visu izvērtēt, lai draudi un vājās puses nevarētu stipri ietekmēt restorāna darbību un, lai stiprās puses un iespējās attīstītos ātrāk un spetu iztūrēt, ja kaut kas notiksies.

5.5. Uzņēmuma mārketinga stratēģijas raksturojums

Pirmkārt, lai varētu izstrādāt mārketinga stratēģiju ir nepieciešams segmentēt tirgus, atrast merķturgus un tikai var izstrādāt mārketinga stratēģiju un programmu. Galvenie aspekti uz kuriem tiek balstītā mārketinga stratēģija ir:

- Produkts vai pakalpojums – jāsaprot, kas tiks piedāvāt, kādas būs īpašības, kvalitāte, apkalpošana;
- Cena – kāds būs uzcenojums, kādas atlaides ir iespējamās;
- Izplatīšana - kā tiks piedāvāts šis produkts vai pakalpojums;
- Virzīšana – kada būs produkta vai pakalpojuma reklāma, arī pastāvēs individuālā apkalpošana.¹

Apkopojot šo visu, autore arī noteica priekš sava uzņēmuma stratēģiju. Galvenais pakalpojuma aspekts būs kvalitāte (ēdiena gatavošanā) un apkalpošana, protams, kā tika minēts iepriekš autore izveidos specialās atlaides senioriem un ģimenēm ar bērniem. Izplatīšana būs protams restorānā, kur varēs nakt est katru dienu vai arī paūtīt restorānu bankešu rīkošanai.

Galvenais visā šajā pasākuma ir reklāma. Daudzi ar vardu reklama asociē to, ka pēc iespējas vairak pardot produkcijas vai sniegt kadu no pakalpojumiem, taču tas nav reklāmas vienīgais mērķis. Papildus tam visam reklāma ir nepieciešama, lai varētu veicināt zīmola atpazīstamību, reklāmai ir jaizrasa klientu simpātijas.²

Ne vienmēr var sanākt laba reklāma, kura spēš nest papildus ienākumus, bet gan var ietekmēt zaudējumu pieaugumu, jo reklāma vienmer saistītā ar lielām izmaksām. Ja reklāmas izdevumi pārsniedz ienākumus no reklāmas, tad reklāmas mērķis nav sasniegts. Taču arī ekenomēt uz rēklamas rēķina nevar.³

Sava restorāna reklāmas kampaņjai autore nevar atļauties atvelēt daudz naudas, jo uzņēmumam nav peļņas, tāpēc autore vadīs reklāmas kampaņu divas, trīs reizes gadā un sākumā reklāmas izmaksas nepārsniegs 500 Euro. Uzņēmums izmantos komerciālo

¹ V.Praude, Mārketinga 1.grāmata, SIA „BURTENE”, 87 lpp.

² M. Veide „Reklāmas psiholoģija”, „Jumava”, 2006.g., 30lpp.

³ Turpat, 31 lpp.

propogandu, tas nozīmē, ka tiks stimulēts pierprasījums pēc pakalpojuma izmantojot publikācijas masmedijos.¹

Latvijā mēdiju izplatīšanas iespēju kanāli:

- Televīzija;
- Avīzes;
- Žurnāli;
- Internets;
- Radio;
- Vide;
- Kino.²

Uzņēmums plāno izmantot televīzijas, avīžu, žurnālu un interneta izplatīšanas kanālus. Avīzes ir domātas vairāk lokālam segmentam, Siguldas iedzīvotājiem, lai viņi zinātu, ka tiek atvērts jauns restorāns, kādas atlaides tiek piedāvātās. Žurnālos publikācijas vairāk siastītos ar specifiku, tie būtu specilizēti žurnāli.

---

¹ Ф.Г. Панкратов, Ю.К. Баженов, «Рекламная Деятельность», Информационно-внедрический центр «Маркетинг», 1999 г. 74 стр.

² V.Praude „Mārketings 2.grāmata”, SIA „BURTENE”, 244.lpp.

6. PROJEKTA FINANŠU PLĀNS

Šajā nodaļā nodaļā autore izstāstīs un atspoguļos sava projekta finasialo daļu. Nodaļa tiks sniegta un apkopotā informācija par pieņemumiem uz kuriem balstās šīs finanšu prognoze, kāds ir uzņēmuma ieņēmumu plāns, kā tiek aprēķināta peļņa un zaudējumi, kāda ir naudas plūsma, sastādīt uzņēmuma bilanci par trīs gadiem, kāds būs uzņēmuma atmksāšanas plāns un uztaisīt uzņēmuma kredīta dzēšanas grafiku.

Biznesa plāns ir tāds dokuments, kurā tiek ielānota uzņēmējdarbība noteiktajam periodam. Lai biznesa plans būtu veiksmīgs, tām jābūt konkrētām, pārdomātām, kā arī jaatspoguļo pašreizēja situāciju un nakotnes perspektīvas. Lai to varētu apstiprināt, tam jāuzsver uzņēmējdarbības stiprās un vājās puses.

Biznesa plāns dod iespēju padomāt par lietām, kuras būs nepieciešamas, kad tiks uzsākts projekts. Sastādot šo plānu būs iespēja pārliecināties par stipram pusēm un saprast kuras ir vājās, veicot nepieciešamos aprēķinus, lai saprastu vai ideja ir dzīvotspējīgā.¹

6.1. Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze

Veidojot sava projekta finanšu plānu autore vispirms izveidos pieņiemumus uz kuriem arī būs balstīti visi aprēķini. par pamatu tika ņemt vidējie dati no Centrālās Statisttikas parvaldes datu bāze par šo nozari. Tiks ņemto dati par vidējo apgrozījumu noteiktā reģionā.

Pēc Centrālās Statisttikas pārvaldes datu bāzes vidējais apgrozījums ir 5'000 Euro apmerā, tāpēc autore pieņema, ka neto apgrozījums pirmajā mēnesī ir 5'000 Euro un tā palielinās proporcionāli, izdevumu summas ir apkopotas no piedāvātājiem un paņemtās vidējas, kas tiek piedāvātāja Siguldas novadā. Palielinoties ieņēmumiem proporcionāli palielinās restorāna izdevumi. Izdevumu saraksts tiks atspoguļots 6.2. nodaļā.

---

¹ Internetresurss, skatīts 06.05.2016. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/biznesa-plans>

6.2. Restorāna „TOSKĀNĀ” ieņēmumu un izdevumu prognoze

Lai varētu sastādīt pilnvērtīgo naudas plūsmu ir nepieciešamas sastādīt ieņēmumu un izdevumu prognozi, lai to varētu izveidot ir nepieciešams labi pārdomāt kādi ir iespējamie ieņēmumi un par ko uzņēmumam nāksies maksāt.

Vispirms tiks sastādīta ieņēmumu prognoze, kur būs atspoguļoti visi ieņēmumi par periodu no 2016. gada līdz 2019. gadam. Prognozes mērķis ir parādīt uzņēmuma plānotos ieņēmumus. Visi saņemti ieņēmumi uzņēmumam rodās no sava pakalpojuma realizācijas, respektīvi no pārdotā ēdiena skaita un veida.

Par pamatu ieņēmumu rēķināšanai darba autore ņema vidējo apgrozījumu pēc Centrālās Statistikas pārvaldes datiem.

6.1. tabula

Restorāna „TOSKĀNĀ” neto apgrozījums 2016. gadā, Euro

Avots: Autores veidots

<i>Periods</i>	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	5000	5200	5408	5570	5737	5909	32825

Kā redzams 6.1. tabula, ka kopējie ieņēmumi no pakalpojuma realizācijas 2016. Gada sastādīs 32'825 Euro. Papildus šim apgrozījumam ieņēmumi būs no pārdotās produkcijas, tas ir Pievienotās vērtības nodoklis, jo no katra pārdotā ēdienā vēl jāietur PVN. 2017. gadā neto apgrozījums pieaug vēl vairāk, to var paskaidrot ar to, ka restorāns sāk darboties pilnu gadu un pa visu gadu viņā var sapelnīt vairāk. Taču 2019. Apgrozījums pieaug vēl vairāk, tas ir paskaidrojums ar to, ka restorāns jau ieņēma noteikto daļu vietējā tirgū un tas, ka pēc prognozēm ēdinašanas nozare attīstās un nozarē pieaugs apgrozījums, bet palielinās arī uzņēmuma izdevumi.

6.2. tabula

Restorāna „TOSKĀNĀ” neto apgrozījums 2019. gadā, Euro

Avots: Autores veidots

<i>Periods</i>	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	KOPĀ
Neto apgr.	6087	6330	6583	6913	7327	7840	8389	8892	9426	9992	10591	11015	9938

Lielākā nozīmē uzņēmumā darbībā ir uzņēmuma izdevumiem, jo, ja izdevumi un saistībās ir ļoti lielas, tad saņemtā peļņa nespēs nosegt visus zaudējumus un uzņēmumam rādīsies naudas līdzekļu zaudējumi.

Atšķirībā no restorāna ieņēmumiem, izdevumu posteņus ir daudz vairāk, jo jāmaksā par ēkas nomu, apkuri, elektroenerģiju, sakaru izdevumiem, transportu, ūdeni, reklāmu, darba algas, nodokļus un rīka nodevu.

6.3.tabula

Restorāna „TOSKĀNĀ” izdevumi prognoze periodā no 2016.g. līdz 2019.g., Euro

Avots: Autores veidots

<i>Periods</i>	2016.	2017.	2018.	2019.
Izdevumi	KOPĀ:	KOPĀ:	KOPĀ:	KOPĀ:
Ēku noma	2400	4800	4800	4800
Apkures izmaksas	1500	3130	3400	3400
Elektroenerģijas izmaksas	927	2194	3088	3913
Sakaru izmaksas	600	1200	1200	1200
Valsts nodeva un publikācija LV	180	0	0	0
Zīmogu izgatavošana	25	0	0	0
Reklāmas izmaksas	600	900	800	1000
Transporta izmaksas	1320	2640	2640	2760
Kancelejas izdevumi	750	1140	925	755
Dizainiera pakalpojums	300	0	0	0
Datorprogrammas iegāde	200	0	0	0
Ūdens apgāde un kanalizācija	1100	2050	2050	2050
KOPĀ:	9902	18054	18903	19878

Tabulā ir atspoguļoti restorāna „TOSKĀNĀ” izdevumi laika posmā no 2016. līdz 2019. gadam. Šajā tabulā netiek iekļauta darba alga, riska nodeva, nodokļi un kredīts, jo tās tiks apskatīti atsevišķi. Izdevumu summas ar katru pieaug vairāk un vairāk. 2016. gadā

kopējā izdevumu summa ir 9'902 Euro, 2019. gadā 19'878 Euro. 2016. gadu un 2019. gadu nevar salīdzināt, jo 2016. gads nav pilns ir tikai apskatīts pusgads. Ja salīdzināt 2017.-2019. gadu, no tā izriet, ka izdevumi palielinājās par 10.10%, taču salīdzinājumā pa visiem gadiem pieaugums nav ļoti liels un straujš. Vidēji izdevumi pieaug pa 4.9%. gandrīz trīs gadu laikā izdevumi nekļūst lielāki un paliek nemainīgs, mainās tikai reklamās izdevumi, elektroenerģijas izdevumi un ūdens apgādes un kanalizācijas. Šie izdevumi palielinās, jo palielinās apgrozījums, tas nozīmē, ka restorānam ir palielinājusies darbība un vairāk saka izmantot elektrības un ūdeni.

6.4. tabula

Restorāna „TOSKĀNĀ” darba samaksa 2015. gadā, Euro

Avots: Autores veidots

	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Valdes locekļi (3)	1650	1650	1650	1650	1650	1650
Direktors	550	550	550	550	550	550
Grāmatvedis	250	250	250	250	250	250
Šēfpavārs	550	550	550	550	550	550
pavāri(2)	800	800	800	800	800	800
Bārmenis (2)	720	720	720	720	720	720
Viesmīļi (4)	1440	1440	1440	1440	1440	1440
Apkopēja	150	150	150	150	150	150
Kopā	6110	6110	6110	6110	6110	6110
VSAOI	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349
Riska nodeva	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76

Restorāna darbinieku alga ir atkarīgā no aizņēmāmā amata. Lielākās algas saņem valdes locekļi, šēfpavārs, direktors, to alga sastāda 550 Euro mēnesī. Grāmatvedes alga ir sāmērā neliela, to apmērs ir 250 Euro mēnesī, atalgajums nav liels, jo grāmatvedes pakalpojumi ne tiks izmantoti visa mēnešā garumā, bet tikai mēnešā beigās, kad ir nepieciešams veidot naudas plūsmas atskaiti. Vidēja darba alga mēnesī ir 382 Euro, bet gada 2'291 Euro. Bārmeņiem un viesmīļiem alga ir 360 Euro mēnesī, bet tas it tikai uzsakot savu darbību, pēc laika, kas uzņēmums spēs pelnīt vairāk, restorāna valdība plāno gan palielināt algas, gan paņemt papildus darbiniekus, lai varētu labāk veicināt restorāna darbību.

Restorāna „TOSKĀNĀ” darba samaksā periodā no 2017.g. līdz 2019.gadam, Euro

Avots: Autores veidots

	2017.	2018.	2019.
	KOPĀ	KOPĀ	KOPĀ
Valdes locekļi (3)	19800	19800	19800
Direktors	6600	6600	6600
grāmatvedis	3000	3000	3000
Šefpavārs	6600	6600	6600
pavāri(2)	9600	9600	14400
Bārmenis (2)	8640	8640	8640
Viesmīļi (4)	17280	17280	21600
Apkopēja	1800	1800	1800
Kopā	73320	73320	82440
VSAOI	23894,99	23894,99	26867,2
Riska nodeva	5,76	5,76	5,76

Darbs alga nemainās uzsākot darbību no 01.07.2016 līdz 31.12.2019. gadam, jo uzņēmums nav daudz brīvo līdzekļu, lai tās varētu strādāt bez traucējumiem un, lai nepietrūkst naudas līdzekļi. Neskatoties uz to visu, 2019. gadā restorāns plāno paplašināt darbinieku skaitu un pieņemt darbā vēl divus cilvēkus. Papildus restorāna vadība plāna pieņemt vēl vienu pavāru un vienu viesmīļi. Tas ir nepieciešams, lai restorāns varētu tikt gala ar saviem pienākumiem, jo ar katru gadu palielinās apgrozījums, kas nozīmē, ka restorāns kļūst pieprasīts un viņam ir vairāk apmeklētāju un, lai klientiem nevajadzētu ilgi gaidīt ir jāpieņem darbā papildus personāls.

6.3 Restorāna „TOSKĀNĀ” peļņas un zaudējuma aprēķins

Katra uzņēmuma galvenais mērķis un uzņēmuma darbības rādītājs ir gūt peļņu. Katru reizi noslēdzot gadu uzņēmumam ir jāstādā bilanci un peļņas vai zaudējuma aprēķinu. Peļņas vai zaudējuma aprēķinā tiek iekļauti un atspoguļoti visi uzņēmuma ieņēmumi un izdevumi.

Uzņēmuma ieņēmumi, kuri tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējuma aprēķina:

- Neto apgrozījumi;
- Gatavās produkcijas krājumu palielināšanās;

- Citi saimnieciskās darbības ieņēmumi;
- Ieņēmumi no līdzdalības meitasuzņēmumos;
- Ieņēmumi no vērtspapīriem un ilgtermiņa aizdevumiem;
- Ienākumi no valūtas kursa paaugstināšanās, valūtas pirkšanas vai pārdošanas;
- Saņemtie līgumsodi u.c.

Uzņēmuma izdevumi, kuri tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējuma aprēķina:

- Materiālu izmaksas;
- Personāla izmaksas;
- Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas;
- Procentu maksājumi;
- Īstermiņa ieguldījumi;
- Ārkārtas izdevumi;
- Peļņas nodokļa (uzņēmuma ieņēmuma nodoklis) un citu nodokļu maksājumi u.c.¹

6.6. tabula

**Restorāna „TOSKĀNĀ” peļņas vai zaudējuma aprēķins periodā no 2016. gada līdz 209. gadam,
Euro**

Avots: Autores veidots

<i>Periods</i>	KOPĀ:	KOPĀ:	KOPĀ:	KOPĀ:
	2016	2017	2018	2019
Neto apgrozījums	32825	99385	188849	271281
Ēku noma	2400	4800	4800	4800
Izejvielu un materiālu izlietojums	23708	43804	83305	121230
Apkures izmaksas	1500	3130	3400	3400
Elektroenerģijas izmaksas	927	2194	3088	3912,81
Sakaru izmaksas	600	1200	1200	1200
Valsts nodeva un publikācija LV	180	0	0	0
Zīmogu izgatavošana	25	0	0	0
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	1503	3607	3607	3580
Darba algas	36660	73320	73320	82440
VSAOI	8648	17296	17296	19448
Riska nodeva	35	69	69	77,76
Reklāmas izmaksas	600	900	800	1000

¹ Internetresurs, skatīts 09.05.2016. Pieejams: <http://www.uzdevumi.lv/p/ekonomika/10-12-klase/uznemums-un-komercdarbiba-2158/re-e20e1516-77af-4033-b005-bb2e907ba8c2>

Transporta izmaksas	1320	2640	2640	2760
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	750	1140	925	755
Procentu maksājumi	491	1310	1354	1264,37
Dizainiera pakalpojums	300	0	0	0
Datorprogrammas iegāde	200	0	0	0
Ūdens apgāde un kanalizācija	1100	2050	2050	2050
Peļņa pirms UIN	-48122	-58076	-9006	23364
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0	0	0	3505
Tīrā peļņa	-48122	-58076	-9006	19859

6.6 tabulā ir atspoguļota informācija par restorāna ieņēmumiem un izdevumiem. Pirmajā darbības pusgada restorānam ir 32'825 ieņēmumi no neto apgrozījums un izdevumi kopēja summa ir 80'947 Euro apmērā. Sanāk ka 2016. gadā restorāna darbība ir negatīva, jo uz 31.12.2016 uzņēmumam no saimnieciskās darbības ir zaudējumi, kopēja zaudējumu summa ir 48'122 Euro. Tas pats ir ar 2017. un 2018. gadu, restorāna darbība ir negatīvā. 2017. Gadā restorāna zaudējumi palielāns un to kopēja summa ir 54'076, taču jau 2018. Kopējie zaudējumi samazinās līdz 9'006 Euro. Tas ir paskaidrojams ar to, ka neto apgrozījums arī pieaug. Un jau tikai 2019. gadā uzņēmumam nav zaudējumi, tam no saimnieciskās darbības rodas tīra peļņa un to kopejas summa sastāda 19'859 Euro.

Veicot uzņēmuma darbību, restorānam arī jāmaksā Uzņēmuma ienākuma nodokli, bet pēc autores aprēķiniem uzņēmuma ienākuma nodokli nebūs jāmaksā no 2016. gada līdz 2018. gadam. Tas ir tāpēc ka šo trīs gadu laikā uzņēmuma apliekamais ienākums ir ar mīnuss zīmi un tikai 2019. gadā uzņēmumam jāmaksā nodoklis 3'505 Euro apmērā.

6.7. tabula

Restorānā „TOSKĀNĀ” uzņēmuma ienākuma nodokļa aprēķins periodā no 2016.g. līdz 2019. gadam, Euro

Avots: Autores veidots

	2016	2017	2018	2019
Peļņa pirms UIN	-48122	-58076	-9006	23364
Nolietojums finanšu vajadzībām	1503	3607	3607	3580
Nolietojums nodokļu vajadzībām	8944	4526	6881	2032
Iepr. g. zaudējumi	0	-919	-3274	1548
Apliekamais ienākums	-55563	-58076	-9006	23364
UIN	0	0	0	3505

6.4. Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats

Naudas plūsmas prognoze ir nepieciešam, lai varētu saprast vai uzņēmumam darbības laikā pietiks ieejošās naudas vai nē, jo, ja naudas nepietiek, tad uzņēmums var kļūt par maksātnespejīgo. Lai nerastos tieši šāda situācija ir nepieciešama naudas plūsmas prognoze. Šo prognozi ir jāsatāda ne tikai uzņēmumiem, kuriem ir grūtības ar naudas apgrozību, bet arī uzņēmumiem, kuriem ir labi strādājoši uzņēmumi. Tas ir jādara tādēļ ka, šī prognoze palīdz minimizēt naudas apjomu, kurš ir vajadzīgs saclaicīgo parādu samaksai un maksimizēt uzņēmuma ienakumus no esošās naudas izmantošanas.¹

6.8. tabula

Restorāna „TOSKĀNĀ” naudas plūsmas prognoze periodā no 2016. gada līdz 2019. gadam, Euro

Avots: Autores veidots

Periods	KOPĀ:			
	2016	2017	2018	2019
Sākuma atlikums	75000	36958	264	5379
Naudas ieņēmumi	0	0	0	0
Ieņēmumi no pakalpojuma (tūlītēja samaksa)	32825	99385	188849	271281
kredīts	25000	13000	0	0
PVN	6893	20871	39658	56969
Kopā naudas ieņēmumi	64718	133256	228507	328249
Naudas izdevumi	0	0	0	0
Valsts nodevas un publikācija LV	180	0	0	0
Zīmogu izgatavošana	25	0	0	0
Darba samaksa	30550	73320	73320	81680
VSAOI	7207	17296	17296	19268
U'D riska nodeva	29	69	69	77
Pamatlīdzekļu iegāde	19160	0	0	0
Aizņēmuma pamatsumma	1027	2117	2203	2293
Aizņēmuma procenti	491	1310	1354	1264
Dizainiera pakalpojums	300	0	0	0
Ēkas nomā	2000	4800	4800	4800
Datorprogrammas iegāde	200	0	0	0
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja	24771	44723	84982	122076

¹ LU Ekonomikas un vadības fakultātes Finanšu un kredīta katedra, "Naudas, Kredīta un Nodokļu politika", Datorzinību centrs, 1998.g., 50-52 lp.

samaksa)				
Apkures izmaksas	950	3130	3350	3400
Elektroenerģijas izmaksas	768	2143	2995	3866
Sakaru izmaksas	500	1200	1200	1200
Reklāmas izmaksas	600	900	800	1000
Transporta izmaksas	1320	2640	2640	2760
Ūdens apgāde un kanalizācija	950	2000	2050	2050
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	750	1140	925	755
PVN valsts budžetā	0	0	3620	17872
Samaksātais PVN	10982	13162	21786	29800
Naudas izdevumi kopā	102760	169951	223391	294163
Neto naudas plūsma	-38042	-36694	5116	34087
Beigu atlikums	36958	264	5379	39466

6.8. tabulā ir atspoguļotā informācija par restorāna naudas plūsmu, šajā plūsma ir atspoguļoti visi izdevumi un ieņēmumi parskata perioda no 2016. līdz 2019. gadam. Katra gada beigās beigu naudas atlikums ir ar pluss zīmi, tas nozīmē, ka uzņēmumam nav naudas deficīta, bet ja skatoties pa mēnešiem, ta var saprast, ka 2017. gadā uzņēmumam ir grūtības un ir nepieciešams paņemt papildus kredītu 13'000 Euro apmērā.

Naudas plūsmas prognozi var sagatavot jebkuram laika periodam, lai gan parasti uzņēmumi parasti sastāda uz diviem gadiem.¹

6.5. Uzņēmuma bilance

Grāmatvedības atskaite parāda sakārtotu savākšanas sistēmu, reģistrēšanu un informācijas apkopošanu par šo īpašumu naudas izteiksmē, uzņēmuma pienākumiem un to dokumentu kustību, nepārtrauktā dokumentu noformēšanu par visu uzņēmuma darījumiem un operācijām.

Parasti bilanci parāda tā:

¹ LU Ekonomikas un vadības fakultātes Finanšu un kredīta katedra, "Naudas, Kredīta un Nodokļu politika", Datorzinību centrs, 1998.g., 50-52 lp.

Aktīvi		Pasīvi
Pastāvīgi aktīvi (Ilgtermiņa ieguldījuma)	=	Pašu kapitāls
Tekošie aktīvi (Apgrozāmie līdzekļi)		Aizņemtālais kapitāls

Uzņēmuma aktīvi var būtu nodrošināti ar pašu līdzekļiem vai ar aizņemtājiem līdzekļiem. Pašu kapitāla summa un aizņemtā kapitāla summa, tas ir psīva summa, vienmēr ir vienāda ar aktīvu summai.

Grāmatvedības cikls parasti ir viens gads, taksācijas gads, kurš pēc Latvijas likuma Par gada pārskatu, jābūt divpadsmit mēnešiem un parasti tās sakrīt ar kalendāro gadu . atskaites gads var būtu mainīts, bet par to ir jāzino nodokļu inspekcijai. Svarīgākā atskaite ir bilance.¹

6.9. tabula

Restorana „TOSKĀNĀ” plānotā bilance periodā no 2016. g. līdz 2019. gadam, Euro

Avots: Autores veidots

	01.07.2016	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
<i>Aktīvi</i>					
Ilgtermiņa ieguldījumi		17857	14250	10642	7063
Nemateriālie ieguldījumi		172	106	39	0
Pamatlīdzekļi		17685	14144	10603	7063
Apgrozāmie līdzekļi		42110	2246	9039	43973
Krājumi		1064	1983	3660	4506
Debitori		4089	0	0	0
Naudas līdzekļi	100000	36958	264	5379	39466
Bilance	100000	59967	16496	19682	51035
	01.07.2016	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
<i>Pasīvi</i>					
Pašu kapitāls		26878	-31198	-40204	-20345
Pamatkapitāls	75000	75000	75000	75000	75000
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		0	-48122	-106198	-115204
Pārskata gada nesadalītā peļņa		-48122	-58076	-9006	19859
Aizņemtālais kapitāls		33089	47493	59685	71180
Ilgtermiņa saistības	25000	23973	34856	32653	30360
Īstermiņa saistības		9116	12638	27033	40820
Bilance	100000	59967	16496	19682	51035

¹М.Януша, «Контроль финансового и бухгалтерского учёта фирмы», изд. Меркүриjs LAT, 1993 г., 14 lpp. – 17.lpp.

6.9. tabulā ir atspoguļotā restorāna „TOSKĀNĀ” planotā bilance par pirmiem trīs darbības gadiem. Šaja bilance ir apkopotā informācija par uzņēmuma kopējo darbību un rezultātiem. Balances kopsuma ar katru gadu palielinās.

Uzsākot savu darbību uz 01.07.2016. gadu bilances aktīvos ir atspoguļoti tikai naudas līdzekļi, kas sastāda 100'000 Euro un aktīvos pasīvos jau sadalītā šī summa pamatkapitālā 75'000 Eur apmērā un 25'000 Eur apmērā kredīts no bankas. Jau uz 31.12.2016 bilance tiek atspoguļotā visa informācija par pusgada veikto darbību, sniegtā informācija par iegādātiem pamatlīdzekļiem un to nolietojumu, par iegādātiem materiāliem, kuri ir nepieciešami darbības veikšanai, autores gadījumā, tā ir pārtika, visi nomaksāti vai nesamaksāti nodokļi. Ilgtermiņa ieguldījumu summa ar katru gadu samazinās, 2016. gadā to summa bija 17'857 Euro, bet jau 2017. gadā 14'250 Euro, līdz 2019. gadam ilgtermiņa ieguldījumi samazinājās līdz 7'063 Eur. Apgrozāmie līdzekļi no 2016. gada līdz 2018. gadam samazinājās uz 9'039 Eur, bet 2019 gada atkal pieauga un jau uz 31.12.2019. gadu sastādīja 43'973 Eur apmērā. Pamatkapitāla lielums ir nemainīgs visu triju gada laikā, bet pašu kapitāla lielums ir neatīvs kops 2017. gada. Tas it tādēļ, ka restorānam nebija peļņas, bet gan zaudējumi un pamatkapitāla liels nevarēja nosegt radušos zaudējumus. Aizņemtā kapitāla lielums ar katru gadu tikai pieauga, jo uzņēmumam bija radusiem jaunie kreditori un papildus jau paņemtām kredītām, lai segtu visus savus zaudējumus uzņēmumam bija nepieciešams paņemt vēl papildus kredītu 01.04.2017 un līdz ar to restorānam radās vēl papildus kredīts 13'000 Eur apmērā.

6.6. Projekta atmaksāšanas laiks

Ir nepieciešams rēķināt projekta atmaksāšanas laiku, lai varētu saprast cik ātri uzņēmums varēs atpelnīt ieguldītus līdzekļus. Savai analīzei autore izmanto investīciju atmaksāšanas perioda vērtēšanas metodi. Metode nosaka cik ilga laikā uzņēmums var atpelnīt ieguldītus uzņēmuma naudas līdzekļus.

Restorāna „TOSKĀNĀ” atmaksāšanas laika aprēķins

Avots: Autores veidots

Periods	0	1	2	3	4
Prognozējamā naudas plūsma	-38042	-36694	5116	34087	40058
Diskontēšanas koeficients	1	0,9641	0,97702	0,9563	0,9423
Diskontētā naudas plūsma	-38042	-35377	4998,28	32597,3	37746,7
Uzkrātā naudas plūsma	-38042	-73419	-68421	-35824	1923,03

No 6.10. tabulas ir redzams, ka uzkrātā naudas plūsma ir pozitīva tikai uz ceturto projekta gadu., tas nozīmē, ka projekta atmaksāšanas periods ir četri gadi, ja precīzāk, tad atmaksāšanās laiks ir:

- 1) $35825/37746.7=0.94905$
- 2) $0.95*12= 11.4$ mēneši
- 3) $0.4*12 = 3$ dienās

Sanāk, ka pilns projekta atmaksāšanas periods ir 4 gadi 11 mēneši un trīs dienas.

6.7. Kredīta atmaksās grafiks

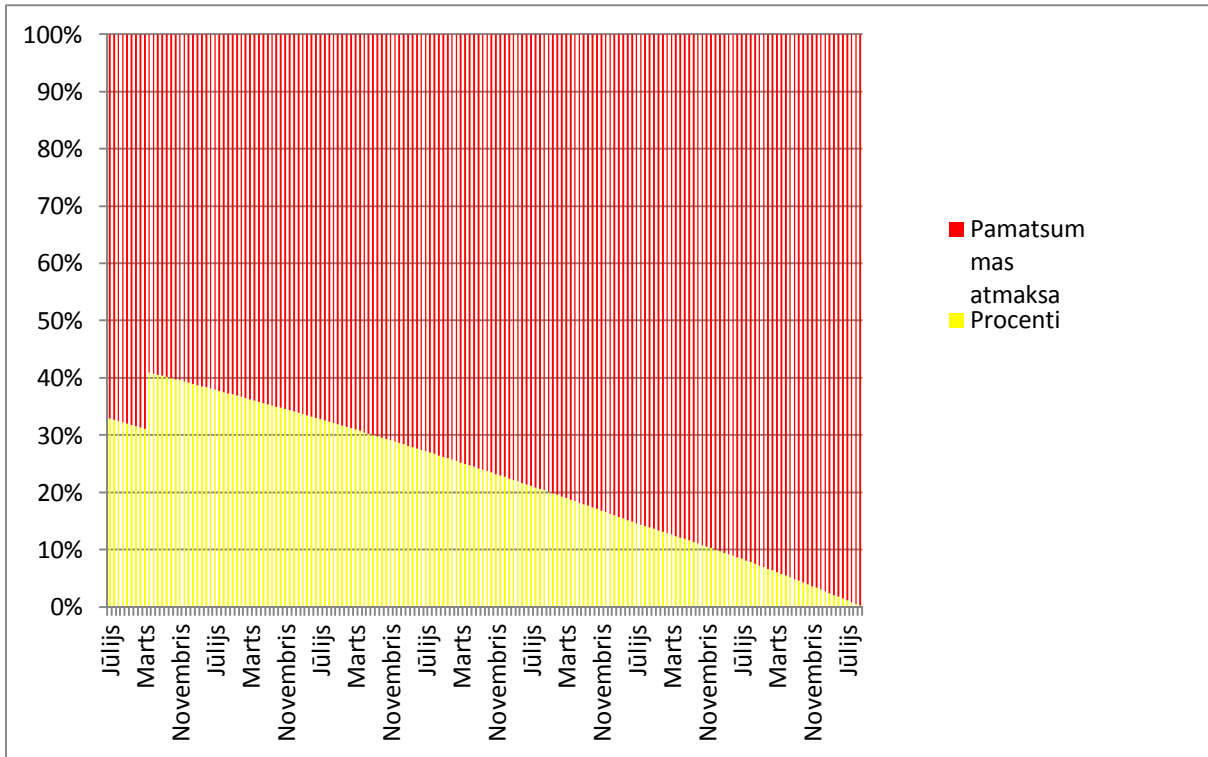
Kreditēšana ir naudas līdzekļu aizņemšana pret atlīdzību, kas ir bankas noteiktie procenti, no institūcijām, kuras iedguldot šos līdzekļus nepiedalās uzņēmumā vadīšanā, bet tod tikai aizdevumu. Kreditēšana tiek apzīmētā ka aizņemtais kapitāls vai ka svešfinansēšana kreditēšanas būtiskās pazīmes ir tādas ka noteikts apjoms atmaksāšanai, maksāšanas nodošnaas termiņu, pienakums maksāt noteiktos procentus.¹

Zēmāk 6.1. attēlā ir atspoguļoti dati par projekta kredīta atmaksāšanas grafiku. Kredīts ir paņemts uz 14 gadiem un trīs mēnešiem, kredīta procentu likme ir 4% gadā, pirmais kredīts tiek paņemts 01.07.2016 gada uzsākot savu darbību sākuma kredīta atmaksāšans laiks ir 10

¹ H. Diderihs, „Uzņēmuma ekonomika”, izd. Zinātne, 1992.g. 188 lpp.

gadi, bet tā kā 2017. Gadā restorāna pietrūkst apgrozāmie līdzekļi ir jāpaņem papildus kredīts, kura summa būs 13'000 Eur, tad arī palielinās kredīta laiks līdz 14 gadiem un trīs mēnešiem.

Kredīta kopējais maksājums ir 253.1 Euro no tajā sastāvā ir procentmaksājumi un pamatsumas atmaksas maksājums.

6.1. att. Projekta kredītēšanas grafiks perioda no 2016. g. līdz 2030. gadam Avots: Autores veidots.

7. RISKI UN TO SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Dibinot savu uzņēmumu vienmēr pastāv dažādi riski, kuri var ietekmēt uzņēmuma darbību. Ja iestāsies kāds no riskiem, tad uzņēmums var ciest materiālus zaudējumus vai arī vispār kļūt par maksātnespejīgo. Lai varētu izvērtēt situāciju un saprast kādiem riskiem ir pakļauts autores veidotājs restorāna, darba autore izstrādāju posmu kā noteikt un samazināt uzņēmuma iespējamus riskus.

Pirmam kārtam, autore izveidoja tabulu, kur ir norādīti iespējāmi riski, kuri ir aistīti ar šī projekta darbības specifiku.

7.1. tabula

Restorāna SIA "TSOKĀNĀ" riska profila noteikšana

Avots: Autores veidots

Riska numurs	Riska veids	Riska izpausme	Riska ietekmes rezultāts
1.	Operacionālais risks - personālrisks	Darbinieku nekvalitatīvā pienākumu izpilde (pavāru prasme, oficiantu godprātība); darba drošības neizpildīšana.	Reputācijas samazināšana; Publiska tēla pasliktināšana; Zaudējumi; Klientu loka samazināšana
2.	Komerciālais risks	Risks, ka piegādātāji paaugstinas produktu cenas un ar to būs jāpalielinā ēdienu un dzērienu cenas.	Klientu loka samazināšana; Zaudejumi; Publiskā tēla samazināšana.

3.	Negadījuma riski	Tā kā uzņēmumam ir tieša sasaiste ar elektrību un liesmu ir iespējams īssavienojums un ugunsrēks, iespējami riski, kuri netiek gaidīti.	Zaudējumi; Darbības partraukšana un noteiktu laiku; Soda nauda (par ugunsdošību); Klientu loka pazaudēšana, samazināšana.
4.	Likumdošanas risks	Lēmumi un likumi, kas saistīti ar ēdinašanas pakalpojumu sniedzējiem var mainīties.	Zaudējumi; Nodokļu palielināšana.
5.	Kredītrisks - darbības kredītrisks	Iespējēja, ka restorāns nevarēs piesaistīt tādu klientu loku, lai nopelīt tik daudz, lai segtu savas kredītsastības;	Maksātnespēja; Darbība partraukšana; Zaudējumi.
6.	Procentu likmņu risks	Kredīta procentu likme var paaugstināties	Zaudējumi; Maksātnespēja; Aizdevuma pieaugums.
7.	Izejvielu (produktu) cenu paaugstināšanas risks	Pieaug piegādātāju cenas	Jāmeklē alternatīvas; Darbībastraucejumi; Zaudējumi;
8.	Juridiskais risks	Neprecīzi noformēti	Nekorekti sastādīti līgumi; Klientu

		dokumenti	neapmierinātība, sūdzības(piemēram, saindesanas rezultātā klients isūdzēs); Nelabvēlīga ietekme uz uzņēmuma reputāciju; peļņas samazinašana.
9.	Reputācijas risks	Negatīvā informācija masu medijos, piemēram, nekvalitatīvi pagatavots ēdiens, saindēšanās.	Zaudējumi; Klientu loka samazināšana; Klientu aiziešana; Naudas plūsmas samazināšana.
10.	Konkurences risks	Jauna konkurenta ienākšana nozarē. (atvērsies jauns Itāļu virtuves restorāns)	Zaudējumi; Klientu izešana.

Tabulā 7.1 autore atspoguļo 10 pēc viņas viedokļa, nozīmīgākus riskus. Viens no galvenajiem projekta riskiem ir operacionālais risks, jo šis risks ir saistīts ar darbiniekiem. Visa uzņēmuma darbība ir saistīta ar šo risku, jo atkarīgs, kāds bus personāls, viesmiļiem jābūt lapniem, godprātiem, jāzin kādi ir klientu apkalpošanas standarti un, protams, pavāriem jābūt ļoti gaoprātīgiem, jo viņu darbs ir saistīts ar lielu risku, ja kaut kas tiek pagatavots ne tā, ka vajag, tad klienti var nonakt slīmnīcā un tas, savukārt, ir pa tiešo saistīts ar materialājiem zaudējumiem. Loti svarīgi uzsākot savu darbību celt sev labo reputāciju, tāpec, ļoti svarīgi pēc tam kontrolēt šo reputāciju risku, lai nepastāvētu iespēja sabojāt savu reputāciju. No finansiālās puses, šim projektam ļoti vārbūtīgs risks ir komerciālais risks, jo ir liela vārbūtība, ka gada gaitāpiegādātājiem mainīsies cenas, jo var mainīties nodokļi un tad viņi arī palielinas savas cenas.

Tālāk autore piedāva apskatīties 7.2. tabulu, kur ir noteikta riska profila vadība.

Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” riska profila vadība

Avots: Autores veidots

Riska numurs	Riska veids	Atbildīga struktūrvienība/persona	Riska samazināšanas metodes/pasākumi
1.	Operacionālais risks - personālrisks	Uzņēmuma valde	Pieņemt darbā tikai kvalificetus darbiniekus; Veikt apmācības un paaugstināt darbinieku kvalifikācijas līmeni; Izveidot personāla atlases sistēmu.
2.	Komerciālais risks	Uzņēmuma valde	Izvērtēt un diversificēt piegādātāju loku.
3.	Negadījuma riski	Direktors	Drošības sistēmu (pret ugunsgrēku sistēmu) pārbaude un apkope; Palielināt darba drošības uzraudzību, lai nerastos bīstamas dzīvībai situācijas; Restorāna un iekārtu apdrošināšana.
4.	Likumdošanas risks	Uzņēmuma valde;	Sekot likumdošanas izmaiņam; Godprātīga maksāt nodokļus.
5.	Kredītrisks	Uzņēmuma valde; Direktors	Izstrādāt vai uzlabot uzņēmuma kredītpolitiku; Pieprasīt no darījuma partneru

			garantiju vai avansa maksājumus (ja tiek rīkoti banketi);
6.	Procentu likmju risks	Uzņēmuma valde	Noslēgt izdevīgāku līgumu, piemēram, ar fikseto procentu likmi; Atrunāt iespējamus variantus uz papīra.
7.	Izejvielu (produktu) cenu paaugstinašanas risks	Šefpavārs	Jābūt vairākiem produktu piegādātājiem; jāstāda līgumi, kuro nav lielas iespējas grozīt un paaugstināt cenu.
8.	Juridiskais risks	Uzņēmuma valde.	Darbinieku apmācības; Līgumu un dokumentu pārbaude un izvērtēšana.
9.	Reputācijas risks	Uzņēmuma valde;	Darbs ar žurnālistiem; Darbs ar personālu; Darbs un vienošanās ar darījuma partneriem.
10.	Konkurences risks	Uzņēmuma valde; Direktors	Piestrādāt pie tēla, imidža; Palielināt marketinga nodaļu un palielināt marketinga budžetu.

Tabulā ir labi redzams, ka gandrīz par visu risku vadību atbild uzņēmuma valde un uzņēmuma direktors. Tāda situācija ir tāpēc kā uzņēmums ir jauns, tiko dibināts un tam nav tik daudz brīvo līdzekļu, lai varētu pieņemt darba lielu darbinieku skaits, lai ir savs jurists, marketinga speciālists. Paplašinot uzņēmumu, kad tas spēs nest peļņu, uzņēmuma valde

palielinās darbinieka skaitu un tad jau par katru risku atbildēs attiecīga nodaļa, bet pagaidam visu risinās trīs valdes locekļi un direktors.

Autore arī izveidoja dažas tabulas, kuras palīdzēs noteikt tos riskus, kuriem jāpievērš lielākā uzmanība.

7.3.tabula

Restorāna SIA “TOSKĀNĀ” riska profila seko kritēriji

Avots: Autores veidots

Kritērijs	Kritērija nosaukums	Iespējamie zaudējumi	Iespējamo zaudējumu apraksts
1	Nenozīmīgas sekas	Zemāki par 10% no tekošās naudas plūsmas	Darbinieku saslimšana.
2	Minimālās sekas	No 10%-30% no tekošās naudas plūsmas	Piegādātāji kāvē ar produktu piegādi; Virtuves tehnikas remonts;
3	Nozīmīgas sekas	No 30%-60% no tekošās naudas plūsmas	Cenu paaugstināšana;
4	Kritiskās sekas	No 60%-100% no tekošās naudas plūsmas	Grūtības izpildīt savas kredītsaistības, bet maksātspēja vēl nav iestājusies.
5	Katastrofālās sekas	Vairāk par 100% no tekošās naudas plūsmas	Maksātspēja; Force Major apstākļu iestāšanās.

Tabulā ir norādīti iespējamie zaudējumi, kuri nesīs uzņēmuma sekas, sekas var būt nenozīmīgas, bet var arī būt katastrofālās, kas pieved pie maksātspējās. Uzņēmuma darbību var ietekmēt cenu paaugstināšana, darbinieku saslimšana, piegādātāju kāvējumi.

7.1. tabula

Restorāna SIA “ TOSKĀNĀ” riska profila seka iestāšanās vārbūtība

Avots: Autores veidots

Kritērijs	Kritērija nosaukums	Biežums	apraksts
1	Praktiski nav iespējama vārbūtība	Reizi 8 gados vai retāk	Risks ir tik rēts, ka gandrīz nav iespējams
2	Ļoti zema vārbūtība	Reizi 7-6 gados	Sagaidāms, ka nekas nenotiks, bet tomēr risks nav izslēgts
3	Zema vārbūtība	Reizi 5-4 gados	Risks ir gaidīts, bet sekas nav ļoti stiprās.
4	Iespējamā vārbūtība	Reizi 3-2 gados	Iespējamība, ka risks iestāsies ir 50/50
5	Ļoti iespējama vārbūtība	Reizi 1 gadā	Notiek ļoti bieži, ir iespējams risks
6	Augsta vārbūtība	Vairākas reizes gadā	Notiek nepārtraukti, risks ir ļoti iespējams

Tabulā 7.3. autore norāda seku iestāšanās vārbūtību. Dažu seku vārbūtība praktiski nav iespējama, šie riski var iestāties ļoti reti, bet daži ļoti bieži, pat vairākas reizes gadā.

7.2. tabula

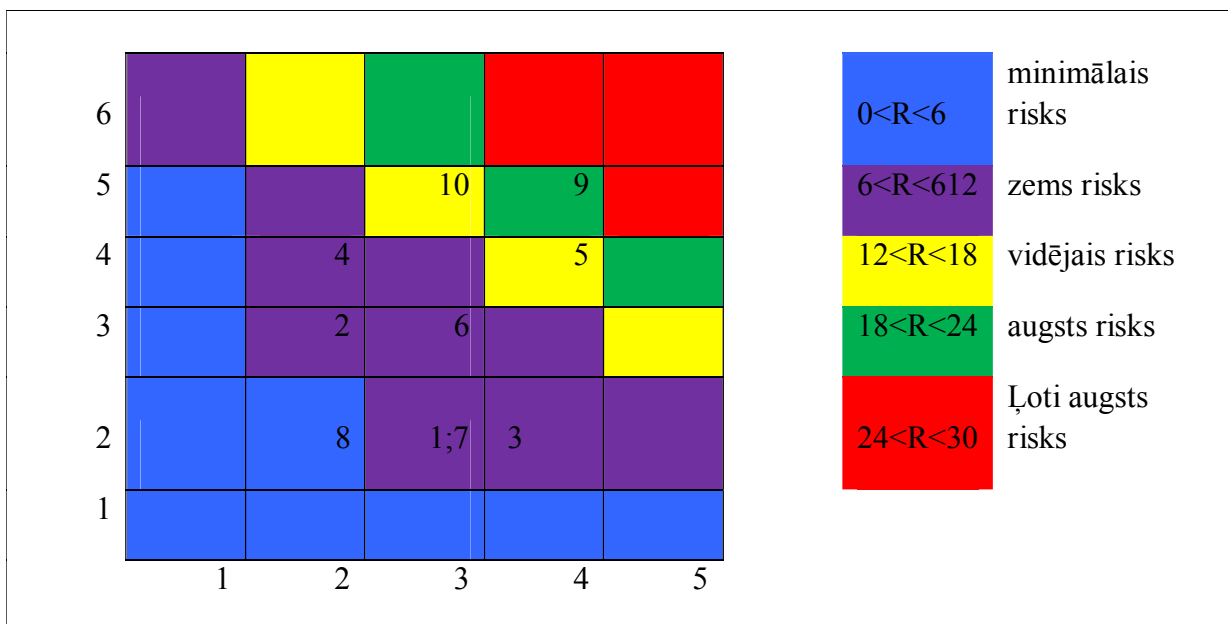
Restorāna SIA “ TOSKĀNĀ” riska koeficienta noteikšana

Avots: Autores veidots

Nr.	Seku kritērijs	Vārbūtības kritērijs	Riska koeficients
1.	3	2	6
2.	2	3	6
3.	4	2	8

4.	2	4	8
5.	4	4	16
6.	3	3	9
7.	3	2	6
8.	2	2	4
9.	4	5	20
10.	3	5	15

Lai saprastu kurš no riskiem var iestāties un nest lielus zaudējumus ir nepieciešams aprēķināt riska koeficientu, to var aprēķināt varbūtību sareizinot ar sekām.

7.1. att. Restorāna SIA “ TOSKĀNĀ” riska profila karte Avots: Autores veidots

Attēlā 7.1. ir atspoguļota riska karte. Tas ir nepieciešams, lai varētu kādiem riskiem ir augsts risks un kādi riski nenesīs materiālos zaudējumus. No analizētajiem 10 galvenajiem restorāna SIA „TOSKĀNĀ” riskiem, ne viens no riskiem nav sasniedzis ļoti lielu (maksimālo) risku, 1 ir augsts risks un tās ir reputācija risks. Tas ir būtisks, jo, ja uzņēmums zaudēs savu reputāciju, bus ļoti grūti to atgūt, jo Sigulda nav liela pilsēta un atgūt iedzīvotāju

labvēlību būtu grūti. Vidējie riski uzņēmumam sanāca tādi kā: kredītrisks un konkurences risks, visvairāk ir zemie riski, tādi kā: likumdošanas risks, komerciālais, operacionālais.

Uzņēmuma vadībai būtu liela uzmanība jāpievērš tiem riskiem, kas ir novērtēti ar augstu un ļoti augstu riska līmeni, jo to iestāšanās var būtiski ietekmēt uzņēmuma darbību. Vienlaikus nedrīkst aizmirst arī par riskiem, kas novērtēti ar vidēju, zemu vai ļoti minimālo riska līmeni, jo, piemēram, 3. riska – „negadījuma risks”, iestāšanās sekas var būt katastrofālas.

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS

1. LR *Komerclikums*, "Latvijas Vēstnesis", 2000.g.
2. LR likums „*Par tabakas izstrādājumu ražošanas, realizācijas, reklāmas un smēķēšanas ierobežošanu*”, "Latvijas Vēstnesis" 1997.g.
3. LR likums *Civillikums*, "Latvijas Vēstnesis", 1993.g.
4. LR likums *Darba aizsardzības likums*, "Latvijas Vēstnesis", 2002.g.
5. LR likums *Darba likums*, "Latvijas Vēstnesis", 2001.g.
6. LR likums *Gada pārskatu likums*, "Latvijas Vēstnesis", 1993.g.
7. LR likums *Par grāmatvedību*, "Latvijas Vēstnesis", 1992.g.
8. LR likums *Par iedzīvotāju ienākuma nodokli*, "Latvijas Vēstnesis", 1993.g.
9. LR Likums Par Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 7 "Pamatlīdzekļi" pieņemšanu, 6.1. pants, "Latvijas Vēstnesis", 208 (3366), 28.12.2005.g.
10. LR likums *Par pievienotās vērtības nodokli*. 2013.g.
11. LR likums *Par uzņēmuma ienākuma nodokli*, "Latvijas Vēstnesis", 1995.g.
12. LR likums *Par valsts sociālo apdrošināšanu*. 1997.g.
13. LR likums *Pārtikas aprītes uzraudzības likums*, "Latvijas Vēstnesis", 1998.g.
14. LR MK noteikumi *Nr.916 Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība*. 2010.g.
15. MK noteikumi *nr. 178. Kārtība, kādā norādāmas preču un pakalpojumu cenas*.
16. MK noteikumi *nr. 545. Pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības kārtība pārtikas higiēnas jomā*. 2015. g.
17. MK noteikumi *nr. 96. Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība*. 2014. g.
18. MK noteikumi *nr. Nr.662 "Akcīzes preču aprītes kārtība"*, 2005.g.
19. ES regulas 1935/2004 „*Par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu*”. 2012.g.
20. **A. Zālīte, I. Soide**, “*Tirgzinības pamati. Mācību līdzeklis.*” Otrais papildinātais izd., Rīga, 2007.
21. **G. Vērdiņa**, „*Iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas*”, 2012. g.
22. **H. Diderihs**, „*Uzņēmuma ekonomika*”, Zinātne, 2000 g.
23. **J.Ahenbahs, J.Beļčikovs**, „*Uzņēmējdarbība tirdzniecībā*”, Izd. „Vaidelote”, 1999 g.
24. **Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra**, „*Inovātīvās darbības pamatelementi*”, 2007.g.

25. **LU Ekonomikas un vadības fakultātes Finanšu un kredīta katedra**, "Naudas, Kredīta un Nodokļu politika", Datorzinību centrs, 1998.g.
26. **M. Veide**, „Reklāmas psiholoģija”, „Jumava”, 2006.g.
27. **N.Leiks, K. Hekī**, „Klientu apkalpošanas rokasgrāmata”, SIA”Lietišķās informācijas dienests”, 2008.g.
28. **V.Praude** „Mārketings 2.grāmata”, SIA „BURTENE”
29. **V.Praude**, „Mārketings 1.grāmata”, SIA „BURTENE”
30. **M. Greener**, „Business dictionary”, Penguin Books, 1994.g.
31. **М.Януша**, «Контроль финансового и бухгалтерского учёта фирмы», изд. Merkūrijs LAT, 1993 g.
32. **Ф.Г. Панкратов, Ю.К. Баженов**, «Рекламная Деятельность», Информационно-внедрческий центр «Маркетинг», 1999 г.
33. Centrālās Statistikas pārvaldes datu bāze, (pēdējo reizi skatīts 014.05.2016) Pieejams: <http://data.csb.gov.lv/>
34. Ekonomikas ministrijas mājas lapa, skatīts 05.05.2016. Pieejams: https://em.gov.lv/lv/nozares_politika/tautsaimniecibas_attistiba/zinojums_par_latvijas_tautsaimniecibas_attistibu/
35. Inetnetresurss, skatīts 24.04.2016. Pieejams: http://www.pvg.edu.lv/datori/konkursi/2007_web/vsk/ienac_biznesa_pasaulee_volonte/4las.htm
Internetresursi, skatīts 11.05.2016. Pieejams: https://www.google.lv/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjzuLzX9tfMAhUFOxQKHZj2C14QFggaMAA&url=http%3A%2F%2Frezekne.bsa.edu.lv%2FKatja%2Fvad.teorija%2Fmodeli_lv.doc&usq=AFQjCNHS hBYrgdPt2WxnmOJ0gPTxFr1Krg&sig2=ZMxt4zDR8rWIMANWcxu3kA&bvm=bv.122129774.d.d24
36. Interneresurss, skatīts 20.04.2016. Pieejams: <http://documents.tips/education/precis-vai-pakalpojuma-cenu-veidosanas-principi.html>
37. Internetresurs, skatīts 09.05.2016. Pieejams: <http://www.uzdevumi.lv/p/ekonomika/10-12-klase/uznemums-un-komercdarbiba-2158/re-e20e1516-77af-4033-b005-bb2e907ba8c2>
38. Internetresurs, skatīts 28.04.216. Pieejams: <https://www.tripadvisor.com/PricefinderPopunder>
39. Internetresurs, skatīts 30.04.2016. http://www.altum.lv/par_mums

40. Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <http://www.esfondi.lv/eiropas-regionalas-attistibas-fonds>
41. Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <https://ib.swedbank.lv/business/finance/loans/investment?language=LAT>
42. Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <https://www.citadele.lv/ru/business/financing/invest/>
43. Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <https://www.dnb.lv/lv/uznemumiem/krediti/biznesa-uzsaksanai-un-attistisanai>
44. Internetresurs, skatīts 20.04.2016. Pieejams: http://www.dalon.lv/htm/konsult/konsult5_sia_reg.html
45. Internetresurs, skatīts 30.04.2016. Pieejams: <http://tourism.sigulda.lv/siguldas-novadatic-statistika/>
46. Internetresurss, skatīts 06.05.2016. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/biznesa-plans>
47. Internetresurss, skatīts 20.04.2016. Pieejams: https://lv.wikipedia.org/wiki/Sabiedr%C4%ABba_ar_ierobe%C5%BEotu_atbild%C4%ABbu
48. Internetresurss, skatīts 25.04.2016. Pieejams: <http://www.oxforddictionaries.com/ru>
49. Nepublicētie materiāli. *Lekciju kursa „Pētnieciskā darba problemātika un metodoloģija” materiāli.*

PIELIKUMI

Pielikums 1. „Peļņas vai zaudējuma plāns 2016.g.”

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns</i>	<i>2016</i>						
	<i>Periods</i>	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Neto apgrozījums	5000	5200	5408	5570	5737	5909	32825
Ēku noma	400	400	400	400	400	400	2400
Izejvielu un materiālu izlietojums	3611	3756	3906	4023	4144	4268	23708
Apkures izmaksas				450	500	550	1500
Elektroenerģijas izmaksas	150	152	154	156	156	159	927
Sakaru izmaksas	100	100	100	100	100	100	600
Valsts nodeva un publikācija LV	180						180
Zīmogu izgatavošana	25						25
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	0	301	301	301	301	301	1503
Darba algas	6110	6110	6110	6110	6110	6110	36660
VSAOI	1441	1441	1441	1441	1441	1441	8648
Riska nodeva	6	6	6	6	6	6	35
Reklāmas izmaksas	600						600
Transporta izmaksas	220	220	220	220	220	220	1320
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	200	50	50	100	150	200	750
Procentu maksājumi	83	83	82	82	81	80	491
Dizainiera pakalpojums	300						300
Datorprogrammas iegāde	200						200
Ūdens apgāde un kanalizācija	200	200	200	200	150	150	1100
Peļņa pirms UIN							-48122
Uzņēmumu ienākuma nodoklis							0

Пielikums 4. „Peļņas vai zaudējuma plāns 2019.g.”

Peļņas vai zaudējumu plāns	2019												
	<i>Periods</i>	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Neto apgrozījums	20740	20947	21156	21368	21795	22231	22676	23129	23592	24064	24545	25036	27
Ēkas noma	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	4
Izejvielu un materiālu izlietojums	9268	9361	9454	9549	9740	9935	10133	10336	10543	10754	10969	11188	12
Apkures izmaksas	580	550	420	200						500	550	600	3
Elektroenerģijas izmaksas	307	309	312	314	318	322	327	331	336	341	345	350	3
Sakaru izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1
Valsts nodeva un publikācija LV													
Zīmogu izgatavošana													
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	301	301	301	301	301	301	301	295	295	295	295	295	3
Darba algas	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	82
VSAOI	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	19
Riska nodeva	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	1
Reklāmas izmaksas		300					500				200		1
Transporta izmaksas	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	2
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	50	70	60	50	80	50	70	50	60	90	75	50	1
Procentu maksājumi	109	108	108	107	106	106	105	104	104	103	102	102	1
Dizainiera pakalpojums													
Datorprogrammas iegāde													
Ūdens apgāde un kanalizācija	100	100	150	150	150	200	200	200	200	200	200	200	2
Peļņa pirms UIN													23
Uzņēmumu ienākuma nodoklis													3
Tirā peļņa													19

Пielikums 5. „Naudas plūsmas plāns 2016.g.”

							2016.
<i>Periods</i>	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Sākuma atlikums	75000	65741	60036	54467	48943	42923	75000
Naudas ieņēmumi							
Ieņēmumi no pakalpojuma (tūlītēja samaksa)	5000	5200	5408	5570	5737	5909	32825
kredīts	25000						25000
PVN	1050	1092	1136	1170	1205	1241	6893
Kopā naudas ieņēmumi	31050	6292	6544	6740	6942	7150	64718
Naudas izdevumi							
Valsts nodevas un publikācija LV	180						180
Zīmogu izgatavošana	25						25
Darba samaksa	0	6110	6110	6110	6110	6110	30550
VSAOI	0	1441	1441	1441	1441	1441	7207
U'D riska nodeva	0	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	29
Pamatlīdzekļu iegāde	19160						19160
Aizņēmuma pamatsumma	170	170	171	171	172	173	1027
Aizņēmuma procenti	83	83	82	82	81	80	491
Dizainiera pakalpojums	300						300
Ēkas nomā		400	400	400	400	400	2000
Datorprogrammas iegāde	200						200
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	12250	2340	2434	2507	2582	2659	24771
Apkures izmaksas					450	500	950
Elektroenerģijas izmaksas		150	152	154	156	156	768
Sakaru izmaksas		100	100	100	100	100	500
Reklāmas izmaksas	600						600
Transporta izmaksas	220	220	220	220	220	220	1320
Ūdens apgāde un kanalizācija		200	200	200	200	150	950
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	200	50	50	100	150	200	750
PVN valsts budžetā							0
Samaksātais PVN	6921	727	747	773	894	921	10982
Naudas izdevumi kopā	40309	11997	12112	12264	12962	13116	102760

Neto naudas plūsma	-9259	-5705	-5569	-5524	-6020	-5965	-38042
Beigu atlikums	65741	60036	54467	48943	42923	36958	36958

Pielikums 6. „Naudas plūsmas plāns 2017.g.”

<i>Periods</i>	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Sākuma atlikums	36958	31106	25415	20094	27680	23143	19063	14955	11599	8592	5979	2875	36958
Naudas ieņēmumi													
Ieņēmumi no pakalpojuma (tūlītēja samaksa)	6087	6330	6583	6913	7327	7840	8389	8892	9426	9992	10591	11015	99385
kredīts				13000									13000
PVN	1278	1329	1383	1452	1539	1646	1762	1867	1979	2098	2224	2313	20871
Kopā naudas ieņēmumi	7365	7660	7966	21364	8866	9487	10151	10760	11405	12090	12815	13328	133256
Naudas izdevumi													
Valsts nodevas un publikācija LV													
Zīmogu izgatavošana													
Darba samaksa	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	73320
VSAOI	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	17296
U'D riska nodeva	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	69
Pamatlīdzekļu iegāde													0
Aizņēmuma pamatsumma	173	174	174	175	176	176	177	177	178	178	179	180	2117
Aizņēmuma procenti	80	79	79	122	121	120	120	119	119	118	117	117	1310
Dizainiera pakalpojums													0
Ēkas nomā	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	4800
Datorprogrammas iegāde													0
Izejvielu un materiālu iegāde	2739	2849	2963	3111	3297	3528	3775	4002	4242	4496	4766	4957	44723

(tūlītēja samaksa)													
Apkures izmaksas	550	550	530	400	150						450	500	3130
Elektroenerģijas izmaksas	159	161	163	166	169	173	178	184	189	194	200	206	2143
Sakaru izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Reklāmas izmaksas				300			300				300		900
Transporta izmaksas	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	2640
Ūdens apgāde un kanalizācija	150	100	100	150	150	150	200	200	200	200	200	200	2000
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	150	200	50	50	100	150	120	70	70	50	30	100	1140
PVN valsts budžetā													0
Samaksātais PVN	938	962	950	1028	963	991	1112	1087	1138	1189	1400	1403	13162
Naudas izdevumi kopā	13217	13351	13286	13778	13403	13566	14259	14116	14412	14703	15919	15939	169951
Neto naudas plūsma	-5852	-5692	-5321	7586	-4537	-4080	-4108	-3356	-3007	-2613	-3104	-2612	-36694
Beigu atlikums	31106	25415	20094	27680	23143	19063	14955	11599	8592	5979	2875	264	264

Pielikums 7. „Naudas plūsmas plāns 2018.g.”

<i>Periods</i>	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOI
Sākuma atlikums	264	-5680	-7644	-9162	10751	10887	10136	-8781	-6702	-3912	-1073	1961	
Naudas ieņēmumi													
Ieņēmumi no pakalpojuma (tūlītēja samaksa)	11455	11913	12509	13260	14055	15039	16092	17218	18251	18981	19741	20333	1888
kredīts													
PVN	2406	2502	2627	2785	2952	3158	3379	3616	3833	3986	4146	4270	396
Kopā naudas ieņēmumi	13861	14415	15136	16044	17007	18197	19471	20834	22084	22968	23886	24603	228
Naudas izdevumi													
Valsts nodevas un publikācija LV													

Zīmogu izgatavošana													
Darba samaksa	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	733
VSAOI	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	1441	172
U'D riska nodeva	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
Pamatlīdzekļu iegāde													
Aizņēmuma pamatsumma	180	181	181	182	183	183	184	185	185	186	186	187	22
Aizņēmuma procenti	116	116	115	114	114	113	113	112	111	111	110	109	13
Dizainiera pakalpojums													
Ēkas nomā	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	48
Datorprogrammas iegāde													
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	5155	5361	5629	5967	6325	6768	7241	7748	8213	8542	8883	9150	849
Apkures izmaksas	550	580	550	420	200						500	550	33
Elektroenerģijas izmaksas	210	215	219	225	233	241	250	261	272	283	290	297	29
Sakaru izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	12
Reklāmas izmaksas				500						300			8
Transporta izmaksas	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	26
Ūdens apgāde un kanalizācija	200	100	100	150	150	150	200	200	200	200	200	200	20
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	50	70	55	100	50	50	70	80	50	100	150	100	9
PVN valsts budžetā	3620												36
Samaksātais PVN	1446	1480	1527	1697	1612	1665	1781	1892	1986	2130	2256	2314	21
Naudas izdevumi kopā	19805	16379	16654	17633	17143	17447	18116	18755	19294	20128	20853	21184	2233
Neto naudas plūsma	-5944	-1963	-1518	-1588	-136	751	1355	2080	2790	2840	3034	3418	51
Beigu atlikums	-5680	-7644	-9162	10751	10887	10136	-8781	-6702	-3912	-1073	1961	5379	53

Pielikums 8. „Naudas plūsmas plāns 2019.g.”

<i>Periods</i>	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Sākuma atlikums	5379	-8823	-6202	-3033	383	4311	8803	12895	17913	23221	28802	33868	5379
Naudas ieņēmumi													
Ieņēmumi no pakalpojuma (tūlītēja samaksa)	20740	20947	21156	21368	21795	22231	22676	23129	23592	24064	24545	25036	271281
kredīts													0
PVN	4355	4399	4443	4487	4577	4669	4762	4857	4954	5053	5154	5258	56969
Kopā naudas ieņēmumi	25095	25346	25599	25855	26372	26900	27438	27987	28546	29117	29700	30294	328249
Naudas izdevumi													
Valsts nodevas un publikācija LV													
Zīmogu izgatavošana													
Darba samaksa	6110	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	81680
VSAOI	1441	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	1621	19268
U'D riska nodeva	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	77
Pamatlīdzekļu iegāde													0
Aizņēmuma pamatsumma	188	188	189	189	190	191	191	192	193	193	194	195	2293
Aizņēmuma procenti	109	108	108	107	106	106	105	104	104	103	102	102	1264
Dizainiera pakalpojums													0
Ēkas nomā	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	4800
Datorprogrammas iegāde													0
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	9333	9426	9520	9616	9808	10004	10204	10408	10616	10829	11045	11266	122076
Apkures izmaksas	600	580	550	420	200						500	550	3400
Elektroenerģijas izmaksas	303	307	309	312	314	318	322	327	331	336	341	345	3866
Sakaru izmaksas	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200

Reklāmas izmaksas		300					500				200		1000
Transporta izmaksas	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	2760
Ūdens apgāde un kanalizācija	200	100	100	150	150	150	200	200	200	200	200	200	2050
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	50	70	60	50	80	50	70	50	60	90	75	50	755
PVN valsts budžetā	17872												17872
Samaksātais PVN	2355	2418	2367	2368	2369	2363	2526	2460	2507	2559	2749	2760	29800
Naudas izdevumi kopā	39297	22725	22430	22439	22444	22409	23346	22969	23238	23537	24634	24695	294163
Neto naudas plūsma	-14203	2621	3169	3416	3928	4491	4092	5018	5308	5580	5066	5599	34087
Beigu atlikums	-8823	-6202	-3033	383	4311	8803	12895	17913	23221	28802	33868	39466	39466

Pielikums 9. „Pamatlīdzekļu nolietojums 2016.g.”

Iegāde	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Virtuves iekārtas un tehnika		8740					
Mēbeles		6620					
Datori,printeris, mobilie telefoni		3800					
Datorprogramma		200					
Kopā	0	19360	0	0	0	0	0

Nolietojums finanšu vajadzībām	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Virtuves iekārtas un tehnika			121	121	121	121	121	607
Mēbeles			110	110	110	110	110	552
Datori,printeris, mobilie telefoni			63	63	63	63	63	317
Datorprogramma			6	6	6	6	6	28
Kopā	0	0	301	301	301	301	301	1503

Nolietojums nodokļu vajadzībām	2016
Datori, printeri, mobilie telefoni	2800
Parējie pamatlīdzekļi	6144
Kopā	8944

Pielikums 10. „Pamatlīdzekļu nolietojums 2017.g.”

Nolietojums finanšu vajadzībām	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Virtuves iekārtas un tehnika	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	1457
Mēbeles	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	1324
Datori, printeris, mobilie telefoni	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	760
Datorprogramma	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	67
Kopā	301	301	301	301	301	301	301	301	301	301	301	301	3607

Nolietojums nodokļu vajadzībām	2017
Datori, printeri, mobilie telefoni	840
Parējie pamatlīdzekļi	3686
Kopā	4526

Pielikums 11. „Pamatlīdzekļu nolietojums 2019.g.”

Nolietojums finanšu vajadzībām	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Virtuves iekārtas un tehnika	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	1457
Mēbeles	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	1324
Datori, printeris, mobilie telefoni	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	760
Datorprogramma	6	6	6	6	6	6	6						39
Kopā	301	301	301	301	301	301	301	295	295	295	295	295	3580

Nolietojums nodokļu vajadzībām	2019
Datori, printeri, mobilie telefoni	1252
Parējie pamatlīdzekļi	780
Kopā	2032

Pielikums 12. „Krājumu aprēķins periodā no 2016.- 2019.g.”

<i>Krājumu atlikuma un izlietojuma aprēķins</i>							2016
	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Kopā
Iegāde	12250	2340	2434	2507	2582	2659	24771
Atlikums gada beigās							1064
Izlietojums gadā							23708
Izlietojums mēnesī	3611	3756	3906	4023	4144	4268	23708

<i>Krājumu atlikuma un izlietojuma aprēķins</i>												
	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Iegāde	2739	2849	2963	3111	3297	3528	3775	4002	4242	4496	4766	4957
Atlikums gada beigās												
Izlietojums gadā												
Izlietojums mēnesī	2683	2790	2902	3047	3230	3456	3698	3919	4155	4404	4668	4855

<i>Krājumu atlikuma un izlietojuma aprēķins</i>												
	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Iegāde	5155	5361	5629	5967	6325	6768	7241	7748	8213	8542	8883	9150
Atlikums gada beigās												
Izlietojums gadā												

Izlietojums mēnesī	5053	5255	5518	5849	6200	6634	7098	7595	8051	8373	8708	8969

<i>Krājumu atlikuma un izlietojuma aprēķins</i>												
	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Iegāde	9333	9426	9520	9616	9808	10004	10204	10408	10616	10829	11045	11266
Atlikums gada beigās												
Izlietojums gadā												
Izlietojums mēnesī	9268	9361	9454	9549	9740	9935	10133	10336	10543	10754	10969	11188

Pielikums 13. „Pievienotās vērtības aprēķins periodā no 2016.- 2019.g.”

2016	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Nodoklis	1050	1092	1136	1170	1205	1241
Priekšnodoklis	6921	727	747	773	894	921
Nodoklis budžetā	-5871	365	389	397	311	320
Uzkrātais nodoklis	-5871	-5505	-5116	-4719	-4409	-4089

2017	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Nodoklis	1278	1329	1383	1452	1539	1646	1762	1867	1979	2098	2224	2313
Priekšnodoklis	938	962	950	1028	963	991	1112	1087	1138	1189	1400	1403
Nodoklis budžetā	340	368	432	423	576	655	650	781	841	910	824	910
Uzkrātais nodoklis	-3749	-3381	-2949	-2525	-1950	-1295	-645	136	977	1886	2711	3620

2018	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Nodoklis	2406	2502	2627	2785	2952	3158	3379	3616	3833	3986	4146	4270

Priekšnodoklis	1446	1480	1527	1697	1612	1665	1781	1892	1986	2130	2256	2314
Nodoklis budžetā	960	1022	1100	1087	1339	1493	1598	1724	1847	1856	1889	1956
Uzkrātais nodoklis	960	1982	3082	4169	5508	7002	8600	10324	12171	14027	15916	17872

2019	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Nodoklis	4355	4399	4443	4487	4577	4669	4762	4857	4954	5053	5154	5258
Priekšnodoklis	2355	2418	2367	2368	2369	2363	2526	2460	2507	2559	2749	2760
Nodoklis budžetā	2000	1981	2076	2119	2208	2306	2236	2397	2447	2495	2405	2498
Uzkrātais nodoklis	2000	3981	6057	8176	10384	12690	14926	17323	19771	22265	24671	27168

Pielikums 14. „Darba algas aprēķins 2016.g.”

	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Valdes locekļi (3)	1650	1650	1650	1650	1650	1650
Direktors	550	550	550	550	550	550
grāmatvedis	250	250	250	250	250	250
Šefpavārs	550	550	550	550	550	550
pavāri(2)	800	800	800	800	800	800
Bārmenis (2)	720	720	720	720	720	720
Viesmīļi (4)	1440	1440	1440	1440	1440	1440
Apkopēja	150	150	150	150	150	150
Kopā	6110	6110	6110	6110	6110	6110
VSAOI	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349
Riska nodeva	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76

Пielikums 15. „Darba algas aprēķins 2017.g.”

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Valdes locekļi (3)	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650
Direktors	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
grāmatvedis	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Šefpavārs	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
pavāri(2)	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Bārmenis (2)	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720
Viesmīļi (4)	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440
Apkopēja	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kopā	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110
VSAOI	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349
Riska nodeva	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76

Пielikums 16. „Darba algas aprēķins 2018.g.”

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Valdes locekļi (3)	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650
Direktors	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
grāmatvedis	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Šefpavārs	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
pavāri(2)	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Bārmenis (2)	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720
Viesmīļi (4)	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440	1440
Apkopēja	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kopā	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110	6110

VSAOI	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349	1441,349
Riska nodeva	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76	5,76

Pielikums 17. „Darba algas aprēķins 2019.g.”

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Valdes locekļi (3)	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650	1650
Direktors	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
grāmatvedis	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Šefpavārs	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
pavāri(2)	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200
Bārmenis (2)	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720	720
Viesmīļi (4)	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800
Apkopēja	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kopā	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870	6870
VSAOI	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633	1620,633
Riska nodeva	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48

Maģistra darbs „Projekts: Restorāna „TOSKĀNĀ” dibināšana” izstrādāts LU Ekonomikas un vadības fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Marina Volkova _____
(paraksts) (datums)

Rekomendēju/ nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja(s): Dr.ekon., dovente Aina Joppe _____
(paraksts) (datums)

Recenzents: M.ekon., lektore Līga Leitāne _____
(paraksts) (datums)

Darbs iesniegts Finanšu katedrā _____

Dekāna pilnvarotā studiju metodiķe: Zoja Rjabeca _____

Darbs aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē

_____ prot. Nr. _____ vērtējums _____

Komisijas sekretāre: _____
(vārds, uzvārds) (paraksts)